

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodní podnikání

Cestovní ruch a rekreace ve vybrané oblasti Šumavského podhůří

Vedoucí bakalářské práce
RNDr. Josef Navrátil, Ph.D.

Autor
Andrea Řezanková

2010

Volná strana pro
vložení originálu
zadání BP

Volná strana pro
vložení originálu
zadání BP

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma “Cestovní ruch a rekreace ve vybrané oblasti Šumavského podhůří“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákon č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne 12. 4. 2010

Andrea Řezanková

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce panu RNDr. Josefu Navrátilovi, Ph.D. za přípravu pracovních materiálů zveřejněných v kurzu Moodle EF JU v ČB „Navrátil – Bakalářská práce 2009“ a umožnění jejich využití v textu mé bakalářské práce a také za ochotu a vstřícnost při jejím zpracování. Dále bych chtěla poděkovat Lucii Pišnové, Veronice Stodolové a své rodině za spolupráci a trpělivost.

OBSAH

1	Úvod	1
2	Literární rešerše	2
2.1	Cestovní ruch	2
2.2	System cestovního ruchu	6
2.3	Předpoklady cestovního ruchu	8
2.4	Účastník cestovního ruchu	9
2.5	Vybraná oblast	10
3	Cíle a metody	14
3.1	Cíle a hypotézy	14
3.1.1	Hlavní cíl:	14
3.1.2	Dílčí cíle a hypotézy:	14
3.2	Data a metody	14
3.2.1	Předpoklady cestovního ruchu	15
3.2.2	Návštěvníci	19
4	Výsledky	36
4.1	Diverzifikace struktury předpokladů cestovního ruchu	36
4.1.1	Fyziognomie (přírodní předpoklady)	36
4.1.2	Kultura (kulturně historické předpoklady)	41
4.1.3	Akce	41
4.1.4	Zábava	42
4.1.5	Superstruktura	43
4.1.6	Vhodnost území pro provozování aktivit	44
4.2	Rovnoměrnost rozmístění předpokladů cestovního ruchu	44
4.3	Návštěvníci atraktivit oblasti	50

4.3.1	Image.....	50
	Zažívané emoce na lokalitách	52
4.3.2	Vnímání lokalit.....	57
4.3.3	Motivace k návštěvě.....	62
4.3.4	Aktivity provozované v rámci cesty.....	67
5	Návrhy optimalizace využití území cestovním ruchem	71
5.1	Potenciální možnosti dalšího rozvoje cestovního ruchu.....	71
5.2	Doporučení pro praxi	73
6	Závěr.....	75
7	Summary.....	77
8	Seznam pramenů a použité literatury	78
9	Seznam tabulek.....	91
10	Seznam obrázků.....	92
11	Seznam příloh.....	94
12	Přílohy	95

1 ÚVOD

V dnešní době již nenajdeme člověka, kterému by cestovní ruch téměř nic neříkal. Někdo si pod tímto pojmem představí krásnou dovolenou u moře, příjemný víkend u vody nebo na horách či výlet za kulturními památkami, jiný se spokojí s pobytem na chatě nebo na chalupě. Lidé v rámci své účasti na cestovním ruchu uspokojují své potřeby a realizují své zájmy a záliby (Vaniček & Křesťan, 2007).

Česká republika má svoji výhodu v geografické poloze ve středu Evropy, a proto je snadno dostupná. Její četné přírodní krásy a bohaté historické památky vyhledávají nejen Češi, ale stále více i zahraniční návštěvníci. Nacházejí se zde také léčebné zdroje, důležité pro rozvoj lázeňství a další atraktivit, které vytvářejí příznivé podmínky pro rozvoj cestovního ruchu (Drobná & Morávková, 2004).

Vybraná oblast Pootaví poskytuje mnoho zajímavostí a atraktivit, skrývajících potenciál pro další využití cestovního ruchu. Vybrané oblasti dominuje bývalé královské město Sušice, nazývané často „Brána Šumavy“. Město nabízí řadu možností kulturního, sportovního i rekreačního vyžití. Své kouzlo má však každá obec a vesnička této oblasti, díky své historii a okolní přírodě. Na své si přijde každý návštěvník, jak milovníci přírody, tak i historie. Komu neučarují přírodní krásy, jistě zůstane uchvácen při pohledu na hrad Rabí, nejrozsáhlejší českou hradní zříceninu, jež se může pyšnit jedním z nejvyspělejších obranných systémů své doby v Evropě. Oblast je atraktivní i díky řece Otavě, hojně vyhledávané v letních měsících vodáky, a v oblasti cykloturistiky a pěší turistiky.

Tato práce se bude zabývat hodnocením cestovního ruchu ve vybrané oblasti Pootaví. Dotazníkové šetření se zaměří na problematiku cestovního ruchu a na vztah turistů k navštíveným místům. Sledovány budou motivy k návštěvě daného místa a význam rekreačních aktivit v rámci aktuálního pobytu.

Výsledky práce budou jistě zajímavé nejen pro pracovníky v oblasti cestovního ruchu, ale i pro potenciální návštěvníky.

2 LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1 Cestovní ruch

Cestovní ruch se stal neodmyslitelnou součástí dnešní moderní společnosti a každoročně dává na celém světě do pohybu obrovské množství lidí (Malá, 1999). Cestovní ruch je spojován s využitím volného času, s poznáváním a rekreací (Petrů, 1999). Lze ho považovat za významný společensko-ekonomický fenomén jak z pohledu jednotlivce, tak i z pohledu společnosti. Stává se součástí spotřeby a způsobů života obyvatel, zejména ekonomicky vyspělých zemí (Orieška, 2006). Vůdčím motivem pohybu a pobytu v rámci cestovního ruchu je záměrná změna prostředí, jež umožňuje lidem uspokojit některé z jejich potřeb, např. odpočinek, poznání, seberealizace a další (Malá, 1999).

Přesně definovat cestovní ruch je obtížné (Drobná & Morávková, 2004). Obecně se cestovní ruch definuje jako krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, a to za účelem pro ně příjemných činností. Tato definice nezahrnuje např. lukrativní oblast služebních cest, kde hlavním smyslem cestování je práce, nikoli zábava. Je také nesnadné určit, jak daleko člověk musí cestovat nebo kolik nocí musí být mimo domov, abychom jej mohli považovat za turistu. Mezi cestovním ruchem a cestováním nepochybně existuje spojitost (Horner & Swarbrooke, 2003). Účastníci konference Světové organizace cestovního ruchu (WTO – World Tourism Organization) v roce 1991 přijali návrh, že cestovním ruchem se rozumí: „činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo jiné běžné prostředí (místo bydliště), a to na dobu kratší než je stanovená, přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě. Definice WTO vylučuje z cestovního ruchu cestování v rámci místa trvalého bydliště, pravidelné cesty do zahraničí, dočasné přestěhování za prací a dlouhodobou migraci“ (Orieška, 2006). Cestovním ruchem je možné rozumět i způsob uspokojování lidských potřeb v oblasti rekreace, turistiky, lázeňské léčby a kultury, v případě, že k němu dochází mimo běžné prostředí ve volném čase obyvatel. Jedná se o přemístění osob z místa trvalého bydliště do místa cestovního ruchu a čerpání služeb, které jsou spojené s pobytem v tomto místě za jiným účelem než výdělečným (Vaníček & Křest'an, 2007).

V oblasti cestovního ruchu působí mnoho subjektů, které umožňují druhým lidem zúčastnit se cestovního ruchu. Jedná se např. o služby: ubytovací, stravovací, sportovně-rekreační, dopravní, informační, zprostředkovatelské atd. Z tohoto hlediska cestovní ruch vystupuje jako souhrn ekonomických činností různých oborů a odvětví. Cestovní ruch podstatným způsobem ovlivňuje zhruba dalších pět oblastí: podílí se na tvorbě HDP, přispívá do platební bilance, tvoří příjmy státního rozpočtu, má vliv na příjmy rozpočtu regionů a příznivě působí na investiční aktivitu (Vaníček & Křesťan, 2007). V České Republice i ve světě představuje cestovní ruch velmi dynamicky se rozvíjející segment ekonomiky. Objemem tržeb se řadí ve světě na třetí místo za petrochemický a automobilový průmysl. Rovněž rozsahem zaměstnanosti a tvorbou kvalitních pracovních příležitostí patří mezi nejvýznamnější ekonomická odvětví (Svatoš et al., 2009).

Specifikovat cestovní ruch jen ve všeobecné rovině je nedostačující, protože v každodenní praxi se projevuje v různých druzích a formách, které se neustále vyvíjejí a obohacují v závislosti na poptávce účastníků cestovního ruchu a technicko-technologických možnostech nabídky (Orieška, 2006). Vzhledem k této nejednotnosti, bude uplatňováno společné kritérium - typy cestovního ruchu, jako vyjádření jevové formy, které umožní blíže charakterizovat účastníka cestovního ruchu z hlediska jeho motivace účasti, charakterizovat způsob realizace cestovního ruchu i účinky, které cestovní ruch pro společnost i jednotlivce přináší (Malá, 1999). Typy cestovního ruchu dle převažující motivace účasti na cestovním ruchu podle Malé (Malá, 1999) jsou:

- **Rekreační cestovní ruch**

Představuje nejširší účast obyvatelstva na cestovním ruchu. Obvykle se uskutečňuje ve vhodném rekreačním prostředí, jehož příznivé účinky jsou využívány k nabírání fyzických a duševních sil člověka. Rekreační cestovní ruch není jen pasivní odpočinek, ale většinou je spojen i s mnoha aktivitami např. sportovní hry, houbaření atd. Specifickým typem cestovního ruchu je chataření a chalupaření.

- **Kulturně poznávací cestovní ruch**

Zaměřuje se především na poznání historie, kultury, tradic a zvyků vlastního i jiných národů. Přispívá k rozšíření kulturně společenského rozhledu obyvatelstva. Zahrnuje návštěvu kulturně historických památek, kulturních zařízení, kulturních akcí atd.

- **Cestovní ruch s náboženskou orientací**

Je označován jako náboženský cestovní ruch či poutní turistika. Hlavním motivem je návštěva poutních a posvátných míst, návštěva církevních památek a událostí.

- **Cestovní ruch se vzdělávacími motivy**

Hlavním motivem vzdělávacího cestovního ruchu je cestování s cílem dalšího vzdělávání – něco se naučit či poznat. Tomu je výrazně přizpůsoben program cesty a pobytu.

- **Cestovní ruch se společenskými motivy**

Orientuje se na společenské styky a komunikaci mezi lidmi. Patří sem např. návštěvy přátel, příbuzných a známých, návštěvy různých společenských akcí a událostí atd.

- **Zdravotně orientovaný cestovní ruch**

Jeho zaměření se týká především zdravotní prevence, rehabilitace, rekonvalescence i léčení následků nemocí v rámci pobytu v lázních a jiných ozdravných zařízeních. Patří sem i různé pobyty zaměřené na různá cvičení, relaxaci, snižování nadváhy, ovládání stresu atd. Tento typ cestovního ruchu je důležitý pro zdravotní stav obyvatelstva a jeho význam stále roste.

- **Sportovně orientovaný cestovní ruch**

Zahrnuje pobyty se sportovní náplní. Dělí se podle druhu sportu, např. horská či vysokohorská turistika, cykloturistika, vodní turistika, pěší turistika atd. Jako specifická forma bývá uváděna tzv. lovecká turistika, která je zaměřená na pobyt spojený s lovem zvěře či rybolovem. Je to velice výnosný typ cestovního ruchu, zejména v souvislosti se zahraničním cestovním ruchem. Bývá sem zařazováno i tzv. sportovní diváctví, tj. pasivní účast na různých sportovních akcích konaných mimo bydliště účastníků.

- **Cestovní ruch orientovaný na poznání přírodního prostředí**

Orientuje se na poznání přírodního prostředí, je zaměřený především na poznání přírody a života v ní. Zahrnuje např. návštěvu přírodních rezervací, národních parků, chráněných krajinných oblastí, odlehlých, výjimečných nebo velkolepých přírodních míst a atraktivit, vyznačujících se svou jedinečností. Specifickým typem je ekoturistika, která se vyznačuje vysokou mírou pochopení, odpovědnosti, ohleduplnosti a etiky vůči přírodě a její ochraně.

- **Cestovní ruch s dobrodružnými motivy**

V posledním období mnoho lidí vyhledává v rámci účasti na cestovním ruchu aktivity spojené s nebezpečím nebo otestováním svých fyzických i morálních vlastností v boji s přírodou. Jedná se např. o lovecké výpravy, pronásledování divoké zvěře, extrémní sporty, sjezdy divokých řek, výpravy do ledových oblastí atd.

- **Cestovní ruch s profesními motivy**

Cestovní ruch s profesními motivy je, na rozdíl od ostatních typů odehrávajících se ve volném čase, spojen s profesní činností a profesními zájmy. Probíhá převážně v pracovním čase účastníků. Patří sem:

- *Obchodní cestovní ruch* – zahrnuje služební cesty týkající se obchodního jednání mezi firmami, jednání mezi institucemi a organizacemi, sjednávání obchodních kontraktů, setkání a jednání managementu atd.
- *Kongresový cestovní ruch* – zahrnuje účast na kongresech, konferencích a seminářích, ať již na národní či mezinárodní úrovni.
- *Cestovní ruch veletrhů a výstav* – kde jsou vystavovány a nabízeny různé produkty a služby s cílem zaujmout účastníky, informovat je a vytvořit si kontakty k budoucímu prodeji. Často se zde prodej či obchodní kontrakty uskuteční přímo.
- *Incentivní cestovní ruch* – zařazení do cestovního ruchu s profesními motivy není zcela jednoznačné. Bývá nazýván také motivační nebo stimulační turistikou. Je využíván zaměstnavatelem jako stimul k pracovnímu výkonu nebo jako odměna za dosažené výkony. Může mít podobu: dovolené pro nejlepší pracovníky, pobyty zaměřené částečně pracovní (různé odborné semináře, školicí programy nebo exkurze) spojené s rekreačním či poznávacím programem. Náklady spojené s tímto typem cestovního ruchu hradí zcela nebo z převážné části zaměstnavatel.

- **Cestovní ruch specificky orientovaný**

Do specificky orientovaného cestovního ruchu řadíme např.:

- *Nákupní cestovní ruch* – cestování spojené s výhodnými nákupy, zejména do zahraničí

- *Politický cestovní ruch* – cesty diplomatů a cestovní ruch spojený s různými politickými akcemi (sjezdy, shromáždění, mítinky).
- *Vojenský cestovní ruch* – je zaváděn zahraniční literaturou. Patří sem cesty příslušníků armády atd.

V praxi se jednotlivé typy cestovního ruchu nevyskytují vždy v čisté podobě, ale dochází k jejich vzájemnému propojování a prolínání (Malá, 1999).

2.2 Systém cestovního ruchu

Cestovní ruch je otevřený systém podléhající mnoha vlivům a tlakům. Ty působí mimo samotný systém. Vliv má také globální prostředí a makroprostředí. Různé jevy nepůsobí jen na cestovní ruch, ale ovlivňují všechny lidské činnosti (Ritchie & Crouch, 2003).

Makroprostředí se neustále mění a vyvíjí, proto je nutné tyto změny neustále sledovat. Vnější faktory ovlivňující cestovní ruch jsou často rozříděny do šesti hlavních skupin: ekonomické, technologické, ekologické, politicko-právní, socio-kulturní a demografické (Ritchie & Crouch, 2003).

Ekonomické prostředí má velký význam pro rozvoj cestovního ruchu. Jedná se zejména o pozitivní nebo negativní vlivy ekonomického růstu, nezaměstnanosti, inflace, stability měny a úrokové míry. Tyto činitele mají pozitivní vliv, když výdaje na cestovní ruch rostou rychleji než hrubý domácí produkt ovlivňující objem investic a výdajů na cestovním ruchu. Negativní vliv na cestovní ruch má hospodářský pokles a krize, kterou provází růst nezaměstnanosti a zmrazení mezd (Orieška, 2006). Ekonomický význam cestovního ruchu je dán rovněž tím, že druhotně pozitivně ovlivňuje řadu dalších odvětví a sektorů jako jsou zejména doprava, obchod, stavebnictví, bankovníctví, telekomunikace, kultura, sport, atd. (Vystoupil et al., 2006).

Technicko-technologickým prostředím se označuje dopravní infrastruktura a informačně-technologická vybavenost, která umožňuje další rozvoj cestovního ruchu (Orieška, 2006). K nejvýznamnějším technologickým faktorům patří rozvoj dopravy. Ke snížení ceny přepravy vede: rychlost, kapacita, šetrnost k palivům, bezpečnost a produktivita technologie (Ritchie & Crouch, 2003).

Politické prostředí tvoří zejména mírové podmínky v jednotlivých státech a ve světě jako celku. Cestovnímu ruchu se nedaří v zemích, ve kterých hrozí občanské nepokoje nebo kde je ohrožena bezpečnost turistů, jejich zdraví, případně majetek. Dále závisí na společenském zřízení státu, protože stát je nositelem politiky cestovního ruchu. Významné je také odstraňování bariér v podobě cestovních formalit, např. zrušení vízové povinnosti, zrychlování odbavení cestujících (Orieška, 2006).

K *socio-kulturním trendům* patří návrat k přírodě, odpor proti kulturnímu imperialismu, návrat k prvotním kulturám, obohacení se z jiných kultur, podpora obyvatel zemí třetího světa a sociální přesun (Ritchie & Crouch, 2003).

Demografické prostředí představuje příležitosti i hrozby pro cestovní ruch v dlouhodobém horizontu. Často zmiňované problémy jsou: stárnutí populace, zvyšující se úroveň vzdělání, zvýšení příjmů domácností na úkor snižování volnočasových aktivit, jejichž výsledkem jsou častější, ale kratší dovolené (Ritchie & Crouch, 2003).

Vedle makroprostředí se zabýváme také mikroprostředím, pod tímto pojmem rozumíme vnitřní působení veškerých prvků, které jsou přímo zainteresované na aktivitách cestovního ruchu. Tvoří jej: dodavatelé, zprostředkovatelé, spotřebitelé, konkurence a veřejné prostředí. Dodavatelé poskytují základní prvky tvořící celkový zážitek klienta. Práce je klíčovým faktorem nabídky. K dodavatelům patří také producenti výrobků: výrobci potravin a nápojů, výrobci suvenýrů a poskytovatelé služeb, jako např. přepravci (Ritchie & Crouch, 2003).

Z mikroekonomického hlediska jsou pro podnikání v cestovním ruchu typické malé podniky (cestovní kanceláře, ubytovací zařízení, stravovací zařízení apod.) s počtem zaměstnanců mezi 10 až 15 osobami. Většinou jde o flexibilní podnikatelské jednotky, které se snadno přizpůsobují potřebám trhu. Jejich další charakteristikou z hlediska tvorby pracovních míst je vysoká závislost na živé práci (Horner & Swarbrooke, 2003). Dodavatelé a turisté jsou spojeni zprostředkovateli. Ke zprostředkovatelům patří: cestovní kanceláře, cestovní agentury, provozovatelé informačních a rezervačních systémů. Spotřebitelé jsou účastníci cestovního ruchu. Dalším prvkem jsou konkurenti, to jsou jiné destinace, organizace nebo firmy. Posledním prvkem je veřejné prostředí zahrnující: média, ministerstva, širokou veřejnost, místní obyvatele, občanská sdružení a jiné (Ritchie & Crouch, 2003).

2.3 Předpoklady cestovního ruchu

Podle Bíny (Bína, 2002) je potenciál cestovního ruchu chápán jako formalizovaný výsledek zhodnocení co možná nejkomplexnějšího okruhu lokalizačních podmínek a předpokladů pro další možný rozvoj cestovního ruchu. Výkladový slovník cestovního ruchu (Pásková & Zelenka, 2002) definuje potenciál cestovního ruchu jako souhrnnou hodnotu všech předpokladů cestovního ruchu oceněných na základě bodovací škály, která je snižena o zápornou hodnotu negativních faktorů rozvoje cestovního ruchu. Zejména se jedná o špatný stav složek životního prostředí a konfliktní land-use daného území.

Předpokladem cestovního ruchu jsou veškeré jevy a procesy v krajině a společnosti, v důsledku jejichž existence existují také jakékoliv jevy a procesy zahrnované do pojmu cestovní ruch (Hrala, 2001). „Pro to, aby se určité území stalo cílem cestovního ruchu, musí vykazovat určité podmínky (předpoklady, faktory). Široká škála těchto podmínek se vyznačuje velmi rozmanitým typovým charakterem a rozmanitostí územního záběru“ (Bína, 2002).

Lokalizace aktivit cestovního ruchu do určitého místa je ovlivněna širokým spektrem podmínek, faktorů a činitelů. Činitelé rozvoje a rozmístění cestovního ruchu se z ekonomického i geografického hlediska člení na:

- **Selektivní (stimulační) faktory**

Stimulují vznik cestovního ruchu ve funkci poptávky (Hrala, 2001). Vyjadřují způsobilost společnosti podílet se na cestovním ruchu aktivně i pasivně, tzn. přijímat účastníky cestovního ruchu i stávat se jimi (Holeček, Mariot & Střída, 1999). Předpoklady určuje ekonomická i kulturní úroveň společnosti a také daná politická situace (Mirvald et al., 1996).

- **Lokalizační podmínky**

Vytvářejí možnosti pro lokalizaci cestovního ruchu ve vztahu nabídky teritoria (Hrala, 2001). „Lokalizační předpoklady umožňují umístění aktivit cestovního ruchu do určité oblasti či lokality“ (Holeček, Mariot & Střída, 1999, s. 15). Tvořeny jsou: přírodními předpoklady (reliéf, klima, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, celkový obraz krajiny) a kulturně-historickými předpoklady (kulturní památky, lidová kultura a jiné kulturně-historické předpoklady). Jejich schopnost ovlivňovat lokalizaci cestovního ruchu vyplývá

především z úlohy, kterou cestovní ruch plní v životě společnosti, tj. umožnit regeneraci fyzických a psychických sil člověka (Mariot, 1983).

- **Realizační podmínky**

Umožňují faktickou realizaci cestovního ruchu (Hrala, 2001). Realizační předpoklady zabezpečují účast na cestovním ruchu v rekreačních prostorech s vhodnými lokalizačními předpoklady (Mirvald et al., 1996). Podle Mariota (Mariot, 1983) se do realizačních předpokladů řadí: komunikační předpoklady (textura a struktura komunikační sítě a dostupnost území) a materiálně-technická základna (ubytovací zařízení, dopravní zařízení, stravovací a zábavní zařízení).

2.4 Účastník cestovního ruchu

Jen málo destinací vyhovuje všem návštěvníkům. Aby byla destinace na trhu cestovního ruchu úspěšná, je nutné neustále zkoumat, co návštěvníci požadují a jaké jsou jejich představy. Na základě homogenních znaků se mohou současní i potenciální zájemci rozdělit na skupiny – segmenty (Királ'ová, 2003). Segmentaci trhu definují (Dibb, Simkin, Pride & Ferrell, 1994 in Horner & Swarbrooke, 2003, s. 76) takto: „Proces rozdělení celkového trhu na skupiny lidí, které mají relativně podobné potřeby produktů, za účelem vytvoření marketingového mixu nebo mixů, které přesně splní potřeby jednotlivců ve zvoleném segmentu nebo segmentech“. Při segmentaci trhu se používají tyto techniky: demografická, socioekonomická, geografická, psychografická a behavioristická.

Demografické údaje jsou dobře dostupné, proto se při segmentaci trhů používají ve velkém měřítku (Horner & Swarbrooke, 2003). Demografická segmentace rozděluje trh na skupiny podle věku, pohlaví, sexuální orientace, velikosti rodiny, fáze životního cyklu rodiny, příjmu, povolání, vzdělání, náboženského vyznání, etnika, národnosti, případně dalších proměnných. Demografické faktory jsou nejoblíbenějším základem segmentace zákaznických skupin (Kotler et al., 2007).

Socioekonomickou segmentaci lze sloučit s demografickou nebo psychografickou (Horner & Swarbrooke, 2003). Socioekonomická kritéria umožňují určit především kupní sílu a strukturu výdajů zájemců. Řadíme mezi ně např. profesní strukturu, úroveň dosaženého vzdělání, výši příjmů, disponibilní příjmy domácností, strukturu výdajů domácností atp. (Machková, 2006).

Geografická kritéria se v mezinárodním marketingu často používají. Trh se tak může členit podle ekonomické a kulturní příbuznosti geografických zón, podle zemí, podle územněsprávního členění, podle velikosti měst, podle hustoty osídlení, podle klimatu atp. (Machková, 2006).

Psychografická segmentace se pokouší sloučit lidi do skupin podle jejich sdílených postojů a názorů. Nejčastěji se týká životního stylu, který je výsledkem mnoha faktorů včetně vzdělání, příjmů, povolání, společenských styků a osobních preferencí nebo hodnot. Jednotlivce můžeme také seskupit dle typu osobnosti (Horner & Swarbrooke, 2003).

Poslední z metod segmentace je *behavioristická*, která rozděluje kupující do skupin podle znalostí, postojů, použití produktu nebo odezvy na něj. Obsahuje následující pohledy na trh: důvody nákupu, postoj k produktu a postavení uživatele (Kotler et al., 2007).

„Motiv účasti na cestovním ruchu vychází z potřeb účastníka cestovního ruchu“ (Jakubíková, 2009, s. 49). Motivovat neznamená jen brát, ale také dávat. Při tomto procesu se nabízí účastníkům, od kterých něco potřebujete, uspokojení jejich zájmů (Plamínek, 2007). Oblast zkoumání motivace klientů k cestě do destinace je spojena se segmentací trhu destinace, zejména role motivace v rámci rozhodovacího procesu a její vliv na spotřební chování klienta v destinaci. Motivace a postoje klienta jsou součástí psychografické segmentace (Palatková, 2006).

Výzkum analyzující rozmanité potřeby a motivaci turistů upozornil na řadu motivačních faktorů spojených s cestovním ruchem, které jsou stejně důležité pro další formy volného času. K těmto motivům se řadí např. odpočinek, pobyt s přáteli, zábava, poznání něčeho nového, získání nových zkušeností (Moore, Cushman & Simmons, 1995).

2.5 Vybraná oblast

Vybraná oblast se nachází v podhůří Šumavy v klatovském okrese v okolí měst Sušice a Horažďovice (viz Příloha č. 1 Mapa vybraného území). Klatovsko se rozprostírá na území západní a střední části Šumavy, zabírá její nejrozmanitější část. Najdeme tady vysoké hory – Poledník, Javorná, Jezerní hora, Můstek, Pancíř a také čtyři z pěti jezer na české části Šumavy – Černé, Čertovo, Prášílské a Laka. Narazíme na majestátní hrady – Rabí, Velhartice, Kašperk, Švihov a Klenovou, ale i řadu památkově chráněných měst – Klatovy, Kašperské Hory, Sušice, Horažďovice. V zapadlých vískách překvapí cenné románské, gotické a barokní

kostely. Nalezneme zde i řadu příkladů šumavské lidové architektury, ale i nemálo technických památek (Paseo s. r. o., 2009).

Celým územím protéká řeka Otava, která vzniká soutokem horských říček Křemelné a Vydry pod Čeňkovou pilou na Šumavě. Odtud teče severním směrem k Sušici, kde se postupně přes Horažďovice a Strakonice stáčí k východu. Otava, jako jedna z mála řek u nás, dává širokému okruhu zájemců příležitost k vodní turistice i sportovním výkonům téměř po celý rok (Koutný, 2009). Otavu lemují četné kempy, tábořiště a levné turistické ubytovny, k dispozici jsou i půjčovny lodí a nezbytného vybavení (Obůrková, 2008).

Nedaleko Sušice se nachází Annín, malá osada na břehu řeky Otavy známá dříve výrobou, dnes broušením skla. Annín se rozprostírá pod vrchem Mouřenec na hranici Chráněné krajinné oblasti Šumava. Národní park Šumava je odtud vzdálen 4 km. V blízkosti osady je možnost táboření v autocampu. Je zde jedna z největších pstruháren v České republice. V objektu annínské sklárny si mohou zájemci prohlédnout jednotlivá pracoviště brusírny olovnatého křišťálu a dozvědět se něco o historii sklárny a o současných postupech výroby broušeného skla (Šperl, 2008-2010). Na Mouřenci stojí pozdně románský kostel sv. Mořice z 1. pol. 13. st., jeden z nejstarších v kraji. Kostel sloužil jako farní pro osady v okolí. Vznik původní svatyně je spojován s rýžováním zlata, stezkou z Podunají a působením poustevníka Vintíře. Kostel sv. Mořice je pozdně románská jednolodní stavba s dvoupatrovou věží nad chórem a apsidou z doby kolem 1230. V jižní stěně lodi se zachoval románský portál s archivoltou vykrojenou obloučky. V roce 1993 v kostele objeveny a následně restaurovány vzácné nástěnné malby ze 14. století. Na hřbitově je kostnice z 18. st. (ŠumavaNet.cz, 1999-2009).

Město Sušice, často též nazývané „Brána Šumavy“, leží v nadmořské výšce 465 m ve Svatoborské vrchovině, v údolí vroubeném zvlněným věncem Kalov. Sušice je jedním z východisek do oblasti centrální Šumavy. Leží v předhůří Šumavy na křižovatce turistických tras a na okraji Národního parku Šumava, který byl zřízen v r. 1991. Bývalé královské město se rozprostírá po obou březích kdysi zlatonosné řeky Otavy. Město nabízí řadu možností kulturního, sportovního i rekreačního vyžití. Velké množství hotelů, penzionů a restaurací v Sušici a okolí je připraveno nabídnout své služby. V části města byla vyhlášena městská památková zóna s mnoha zajímavými stavbami a objekty. Pro okolí Sušice je typická pěší turistika, cykloturistika, vodní turistika a hipoturistika (Město Sušice, odbor cestovní ruchu, 2005).

Na vrchu Stráž nad Sušicí se nachází raně barokní kaple Anděla Strážce z let 1682 – 83, která byla vystavěna na způsob poutnických kaplí kapucínským řádem. Když byla za vlády Josefa II. zrušena řada klášterů a poutnických míst, postihl tento osud i kapli Anděla Strážce. Roku 1799 byla na základě povolení zemského gubernia opět otevřena. V roce 1882 byla pseudorománsky přestavěna a současná podoba pochází z roku 1936. Je otevřena pouze při bohoslužbách konaných každý čtvrtek od června do srpna a o pouti první neděli v září. Dnes je velmi oblíbeným vyhlídkovým místem, odkud je krásný pohled na Sušici a okolí (Město Sušice, odbor cestovního ruchu, 2005).

Svatobor je turisty nejvíce vyhledávaným místem na Sušicku. Bylo zde staré sídliště pohanských předků a místo náboženských obřadů. Je opředen pověstmi o pohanské kněžně Vodolence, která podle pověsti byla lidem milována a také v blízkosti Svatoboru pohřbena. Svatobor s rozhlednou tvoří malebné pozadí města Sušice. Rozhledna je vysoká 31,6 m a celková výška rozhledny nad mořem činí 871 metrů (182 schodů). Odtud je nádherný pohled do kraje a na zahraniční šumavské velikány. Je možno vidět mohutná Ždánidla, hřebeny Plesné i Polední hory a skalnaté temeno velebného Javora. Za příznivého počasí je možno vidět i useknutý kužel malebné Přimdy, na severu se rýsuje hrad Radyně u Plané a na jihovýchod dohlédneme k hřebenu Boubína, jehož vrchol je zakryt Ždánovem, jemuž sousedí Javorník s rozhlednou (Zdeborský, 2001-2005). V chatě je možnost občerstvení a ubytování.

Rabí je králem mezi hrady jihozápadních Čech a dost možná i králem všech českých hradů – ostatně drží titul největší hradní zříceniny v Čechách a jen celková délka jeho hradeb s dělovými baštami činí neuvěřitelných devět kilometrů. Dostalo se i na stránky řady učebnic dějepisu, a to jako místo, kde při husitském obléhání v roce 1421 přišel o druhé oko slavný vojevůdce Jan Žižka z Trocnova. Dnešní Rabí představuje působivý komplex několika nádvoří, hradních paláců a rozlehlých sklepení s přírodní krápníkovou výzdobou, jehož dominantou je 26 m vysoká vyhlídková věž. Čekání na prohlídky si návštěvníci mohou zpestřit třeba střelbou z kuše, projíždkou na divokém koni Boženě, rýžováním zlata nebo motáním svíček ze včelího vosku. V létě se tu koná řada zajímavých akcí se středověkými soutěžemi pro malé i velké, divadelní a koncertní vystoupení (Obůrková, 2008).

Horažďovice - město, které proslavily otavské perly. Stojí zde jedna z nejstarších dochovaných bran v Čechách – Červená brána z 13. st. V zámku sídlí od r. 1920 městské muzeum s expozicí „dějiny Horažďovic“ a výstavou minerálů z okolí. Na náměstí stojí kostel sv. Petra a Pavla z 13. st. a v klášterním areálu s kostelem Panny Marie bylo v letech 1854-

1950 sídlo Školských sester de Notre Dame. Od r. 2000 je zde krytý plavecký bazén s tobogánem a jinými atrakcemi (Město Sušice, odbor cestovního ruchu, 2005).

Nenajdeme v Čechách mnoho hradů, jejichž jméno, ač sídlo samo stojí v rozvalinách, má dosud zvuk někdejší slávy. Jedním z nich je Prácheň, poměrně rozsáhlá zřícenina gotického hradu na vrcholu stejnojmenného kopce nad údolím řeky Otavy asi 1,5 km jihozápadně od Horažďovic. Kdekdo ví, že kámen z Práchně byl použit jako jeden ze základních kamenů při stavbě Národního divadla v Praze (Obůrková, 2008). Na původním hradu sídlili v letech 1148-1264 správci královského kraje Prácheňského, roku 1315 jej získali a záhy přestavěli Bavorové ze Strakonice. V 15. století hrad opuštěn a propadl zkáze. Hrad stojí na stejnojmenném vrchu, spadajícím příkře do Otavy. Na jihozápadním svahu je starodávný kostel sv. Klimenta (Záloha, 1984).

3 CÍLE A METODY

3.1 Cíle a hypotézy

3.1.1 Hlavní cíl:

Zhodnocení současného stavu cestovního ruchu ve vybrané oblasti.

3.1.2 Dílčí cíle a hypotézy:

C1: Posouzení struktury předpokladů rozvoje cestovního ruchu ve vybrané oblasti.

H1.1: Ve vybrané oblasti existuje diverzifikovaná struktura předpokladů cestovního ruchu.

H1.2: Předpoklady cestovního ruchu jsou ve vymezené oblasti rozmístěny nerovnoměrně.

C2: Zhodnocení struktury současných návštěvníků vybrané oblasti.

H2.1: Existují rozdíly v návštěvnických charakteristikách mezi skupinami návštěvníků.

C3: Identifikace témat vhodných k optimalizaci využití oblasti cestovním ruchem a rekreací.

H3.1: Ve vymezené oblasti existují možnosti rozvoje cestovního ruchu.

3.2 Data a metody

Zpracovávání bakalářské práce bylo rozděleno na několik částí podle harmonogramu. Po zvolení tématu a určení jeho specifikace následovalo vymezení zájmové oblasti týkající se bakalářské práce. Byla vybrána část Pootaví, od Annína až po Horažďovice v okrese Klatovy. Poté byl vypracován projekt bakalářské práce, ve kterém se určily cíle a hypotézy.

Dalším krokem bylo studium literatury o dané problematice. Týmovou prací byla vytvořena databáze publikací vybraných zahraničních časopisů zabývajících se cestovním ruchem. K vypracování bakalářské práce bylo také zapotřebí získat data primárního

charakteru, jak na straně nabídky, tak i na straně poptávky. K tomuto účelu bylo použito dotazování řízenými rozhovory a byla vytvořena databáze atraktivit zájmového území. Při práci byly využity odborné knihy s tematikou obcí jihozápadních Čech a Šumavy, turistické mapy, informace zveřejněné na internetu a informace získané z Městských informačních center v Sušici a v Horažďovicích.

Po této přípravě bylo přistoupeno k vypracování vlastní bakalářské práce.

Bibliografické záznamy, bibliografický soupis a citační odkazy na tištěné materiály se striktně drží pravidel daných časopisem *Tourism Management*. Bibliografické záznamy elektronických materiálů jsou založena na ČSN ISO 690-2. Tabulky a grafika jsou vypracovány podle pravidel daných Americkou psychologickou asociací (APA Style).

3.2.1 Předpoklady cestovního ruchu

Hodnocení předpokladů cestovního ruchu v této bakalářské práci vychází z modelu konkurenceschopnosti destinace (Goeldner & Ritchie, 2009, s. 442) na jehož základě analyzuje primární předpoklady motivace k návštěvě destinace, označované jako jádrové zdroje a atraktivity (Ritchie & Crouch, 2003, s. 68).

Jádrové zdroje a atraktivity představují základní prvky destinace. Tyto faktory jsou klíčovým stimulem pro návštěvu destinace. Zatímco další komponenty mají zásadní význam pro úspěch a ziskovost, jádrové zdroje a atraktivity jsou nezbytným důvodem, proč potenciální návštěvník dá přednost jedné destinaci před jinou. Tvoří je následující skupiny předpokladů (upraveno podle Ritchie & Crouch, 2003):

A. Fyziognomie

1. předpoklady dané atmosférou – charakterizované klimatickými oblastmi a kvalitou ovzduší,
2. předpoklady dané hydrosférou – dané existencí vodních útvarů v krajině a jejich kvalitou, hodnotitelnými atraktivitami jsou: pramen, pramen minerální vody, ponor/vyvěračka, vodopád, povrchové vody využívané ke koupání
3. předpoklady dané litosférou – charakterizované geomorfologií (typologií reliéfu),

hodnotitelnými atraktivitami jsou: propast, krasový závrt, osamělá skála, osamělý balvan, skály,

4. předpoklady dané biosférou – charakterizované vegetačním pokryvem a výskytem živočichů, hodnotitelnými atraktivitami je výskyt maloplošně a velkoplošně chráněných území,
5. předpoklady dané krajinou – charakterizované využitím půdy podle údajů ČSÚ, hodnot koeficientu ekologické stability (KES), hodnotitelnými atraktivitami je místo výhledu, KES.

B. Kultura a historie (kulturně historické předpoklady)

Zahrnuje veškeré hodnoty vytvořené lidmi ve specifických podmínkách vymezeného území (Mariot, 1983, s. 133).

Základem je charakteristika předpokladů ve smyslu výjimečnosti podle následující struktury (upraveno podle Ritchie & Crouch, 2003, s. 116): jazyk, náboženství a vzdělávání, tradice, odívání, gastronomie, řemesla, umění, architektura, historie. Hodnotitelnými nehmotnými atraktivitami je výskyt dějišť historických událostí a míst života významných osobností. Hodnotitelnými hmotnými atraktivitami jsou především historické památky mající charakter turistické superstruktury: poutní kostel, klášter, kaple, židovská památka, hrad, zámek, tvrziště, hradiště, zřícenina hradu či jiné památky, pomník významné osobnosti, pomník významné události, boží muka, kříž, smírčí kříž, historický hřbitov, vysídlené vesnice v pohraničí, hraniční kámen, památky lidové architektury, městská památková rezervace. Technické památky byly doplněny z vrstvy lokalizace technických památek (Katedra cestovního ruchu, 2006).

C. Akce

Struktura je charakterizovaná a hodnocena na základě metodiky uváděné Bínou (Bína, 2002, s. 3), která byla upravena do typů: kulturní akce, obchodní a podnikatelské akce, sportovní akce, vzdělávací a vědecké akce, církevní akce.

D. Zábava

Struktura vycházející z přehledu zábavních zařízení, mezi které v českém prostředí cestovního ruchu, patří především tématické parky, aquaparky, offparky, apod., na nižší geografické úrovni pak i herny a kasina a noční podniky vůbec.

E. Superstruktura

V rámci superstruktury je posuzována:

1. materiálně-technická základna cestovního ruchu – charakterizovaná existencí základních a doplňkových zařízení cestovního ruchu: ubytovací zařízení, stravovací zařízení, turistická/informační/návštěvnická centra; hodnotitelným ukazatelem je počet a struktura ubytovacích zařízení
2. zařízení umělých atraktivit - charakterizovaná existencí zařízení původně primárně určených k volnočasovým aktivitám s významem pro cestovní ruch, hodnotitelným ukazatelem je počet muzeí, skanzenů, galerií, divadel, hvězdáren a planetárií a existence dalších zařízení: rozhledna, ZOO, lyžařský můstek, jezdeckví, veřejné koupaliště, krytý bazén, lanovka, vlek, sjezdovka, agroturistika, golfové hřiště, tenisový kurt, lázně, půjčovna lodí, horolezecké stěny.

F. Aktivity

Možnost provozování aktivit cestovního ruchu je posouzena podle metodiky uváděné Bínou (Bína, 2002, s. 3).

Hodnotitelé atraktivit byly zpracovány do prostorově lokalizované databáze v prostředí JANITOR J/2 (Pala, 2008) na základě studia sekundárních zdrojů (Adamec, 2009; Apartmány Bašta, 2008; Autokempink Nové Městečko, 2009; Bartošová, 2009a; Bureš, 2009; CompAct Bohemia s.r.o., 2001-2010; ČÁCHA s. r. o., 2009; Čížek, 1995-2010; Dražka, 2009; Dryjová, 2006; Dvořák, 2010; Galileo Corporation s.r.o., 2007; Havlíček, 2009; Hotel a restaurace Fuferna, 2009; Hotel Atawa, 2009; Hotel Gabreta, 2009; Chalupný & Tomaník, 2009; Chatová Osada Luh, 2009; Kamsi.cz, Sqele s. r. o., 1996-2010; Kavalová, 2009; Kemp

Žichovice, 2009; Kopřivová, 2007; Koutný, 2009a; Koutný, 2009b; Krutiš, 2009a; Krutiš, 2009b; Ledvina, 2009; Luděk Sorm & spol., 1998-2010; Mapa KČT, 2008; Mareš, 2003; Mlnářík, 2003; MÚ Sušice, odbor cestovního ruchu, 2005; MÚ Sušice, odbor cestovního ruchu, 2008; Našehory.cz, 2001-2010a; Našehory.cz, 2001-2010b; Nováček, 2003a; Nováček, 2003b; Novák, 2004-2010; Pelikán design & reklama, 2009; Pension Tauchen, 2002-2008; Pension U Ševců, 2008; Penzion Jana Annín, 2009; Penzion U Fanouše, 2009; Penzion u Hrbků, 2009; Penzion u Zámeckého parku, 2009; Penzion v Lukách, ubytování Šumava, 2008-2010; Penziony.cz, 2009a; Penziony.cz., 2009b; Penziony.cz., 2009c; Penziony.cz., 2009d; Penziony.cz., 2009e; Penziony.cz., 2009f; Reiser, 2009; Rosenauer.cz., c2007-2010; Sedlecká, 2009; Seznam.cz, a. s., 1996-2010; Silovská, 2009; SisleyStudio.com, 20099; Svatoš & Pavlík, 2009; Šperl, 2007-2010; Šumava, 2009; Šumava, 2009; ŠumavaNet.CZ, 1997-2007a; ŠumavaNet.CZ, 1997-2007b; ŠumavaNet.CZ, 1997-2007c; ŠumavaNet.CZ, 1997-2007d; ŠumavaNet.CZ, 1997-2007e; ŠumavaNet.CZ, 1997-2007f; ŠumavaNet.CZ, 1997-2007g; ŠumavaNet.CZ, 1997-2007h; ŠumavaNet.CZ, 1997-2007i; ŠumavaNet.CZ, 1997-2007j; ŠumavaNet.CZ, 1997-2007k; ŠumavaNet.CZ, 1997-2007l; ŠumavaNet.CZ, 1997-2007m; ŠumavaNet.CZ, 1997-2007n; ŠumavaNet.CZ, 2008; ŠumavaNet.CZ., 1999-2009; ŠumavaNet.CZ., 2002; ŠumavaNet.CZ., 2009; Švelch, 2009; Tenis Klub Horažďovice, 2003; Tichý, 2009; T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové, 1999-2010a; T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové, 1999-2010b; T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové, 1999-2010c; T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové, 1999-2010d; T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové, 1999-2010e; T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové, 1999-2010f; T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové, 1999-2010g; T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové, 1999-2010h; T-MIX s.r.o., 2009; Tvrdík, 2002; Ubytovani-sumava.unas.cz, 2008; Velké Hydčice, 2010; Vítek, 2009; Vlášek, 2006-2010a; Vlášek, 2006-2010b; Vlášek, 2006-2010c; Vodácké tábořiště Otava, kemp Sušice, 2009; Vystrčil, 2000-2010; Zdeborský, 2001-2005a; Zdeborský, 2001-2005b).

Data byla ukládána do čtyř vrstev:

- přírodní předpoklady – polygony, do atributové tabulky byly zaznamenávány (Id – číslo atraktivita, atraktivita 1, 2, 3 – co je na dané lokalitě atraktivní, mchu – pokud je lokalita chráněna jako maloplošné území (přírodní památka, národní přírodní památka, přírodní rezervace, národní přírodní rezervace), kód – kód chráněného území podle Ústředního seznamu ochrany přírody (ÚSOP), název – název podle ÚSOP nebo mapy

- KČT, charakter – popis atraktivity podle ÚSOP nebo mapy KČT, zdroj – odkaz na zdroje informací o atraktivitě, autor),
- kulturně-historické předpoklady – body, do atributové tabulky byly zaznamenávány (Id – číslo atraktivity, název – název atraktivity, typ – kód atraktivity, sezóna – část roku, po kterou je atraktivita zpřístupněna, otevírací doba, charakter – popis atraktivity, www – odkaz na informaci o atraktivitě nacházející se na internetu, zdroj – odkaz na zdroje informací o atraktivitě, autor), včetně údajů k muzeím, skanzenům, galeriím a divadlům,
 - ubytovací zařízení – body, do atributové tabulky byly zaznamenávány (Id – číslo ubytovacího zařízení, název – název ubytovacího zařízení, adresa – místopisná adresa ubytovacího zařízení nebo jeho provozovatele, www – odkaz na ubytovací zařízení, lůžka – počet lůžek, pokoje – počet pokojů, typ – typ ubytování, poznámka, zdroj – odkaz na zdroje informací o ubytovacím zařízení, autor),
 - ostatní superstruktura – body, do atributové tabulky byly zaznamenávány (Id – číslo atraktivity, název – název atraktivity, typ – kód atraktivity, charakter – popis atraktivity, www – odkaz na informaci o atraktivitě nacházející se na internetu, zdroj – odkaz na zdroje informací o atraktivitě, autor).

3.2.2 Návštěvníci

K dalším analýzám vedoucím k naplnění cíle práce byla data získána řízenými rozhovory prováděnými do standardizovaného formuláře (dotazníku). Jednotlivé části byly sestaveny vedoucím práce taktéž podle požadavků projektů Katedry obchodu a cestovního ruchu.

3.2.2.1 Dotazníkové šetření

Dotazování bylo prováděno na třech lokalitách ve vymezeném území na základě rozhodnutí vedoucího práce. První vybranou lokalitou je Autokemp Annín 1, který patří svou rozlohou mezi největší kempy v ČR a je výchozím místem mnoha turistických a cykloturistických tras. Nachází se cca 6 km od města Sušice, směrem na Kašperské Hory. Je obklopen lesy a loukami, protéká jím řeka Otava. Dotazování bylo prováděno poblíž mostu

přes řeku. Další vybraná lokalita je hrad Rabí, což je nejrozsáhlejší česká hradní zřícenina, jež se může pyšnit jedním z nejvyspělejších obranných systémů své doby v Evropě. Kastelán hradu mi umožnil dotazování přímo na hradním nádvoří. Poslední lokalita, zřícenina kdysi rozsáhlého hradu Prácheň, se nachází 2,5 km jihozápadně od města Horažďovice na vrcholu kopce Prácheň (504 m n. m.). Do současnosti se dochovaly mohutné zbytky věží, hradeb a čtyř bašt, a zde jsem prováděla dotazování.

Provést náhodný výběr vzorku mezi účastníky tak, aby jej šlo označit za náhodný (Ferjenčík 2000), je u cestovního ruchu prakticky nemožné (Navrátil et al., 2010). Použitý výběr lze označit za nahodilý. Jeho statistická věrohodnost byla posílena způsobem výběru konkrétních respondentů – dotazování bylo prováděno o víkendech i v pracovních dnech a přístupováno bylo vždy k pátému návštěvníku. Dotazování bylo prováděno, dokud nebylo dosaženo stanoveného počtu dotazníků na každé lokalitě – 64. Dotazování probíhalo osobně v období červenec až září 2009.

3.2.2.2 Dotazovací nástroj

Pro každé místo byla zjišťována jeho **image** s využitím nestrukturovaného nástroje (Hsu et al., 2004). Respondenti byli vyzváni, aby uvedli jediné slovo nebo slovní spojení, které je napadne ve spojení s navštíveným místem.

Emoční složka postojů návštěvníků k navštívenému místu byla zjišťována na základně standardizovaných sedmičlenných škál sémantického diferenciálu uváděných Mehrabianem a Russellem (Mehrabian & Russell, 1974). Jsou jimi: uvolněný – znužený; plný naděje – zoufalý; vzrušený – klidný; divoký – líný; nabuzený – nenabuzený; ovlivňující – ovlivněný; dominantní – podřízený; potěšený – našťvaný; uspokojený – neuspokojený; spokojený – sklíčený; přeplněný – nenaplněný; šťastný – nešťastný; svobodný – omezený; povzbuzený – uvolněný; ovládající – ovládaný; rozrušený – otupený; bdělý – ospalý; důležitý – bezvýznamný. Respondenti byli požádáni, aby uvedli do jaké míry na ně dané místo v dané škále působí. Do dotazovacího nástroje byly emoce zařazeny v náhodném pořadí.

Základní měřicí nástroj emoční složky postojů byl doplněn konfirmačním měřicím nástrojem na standardizované sedmičlenné škále sémantického diferenciálu s vypovídací schopností o vnímání konkrétního místa (Findlay & Sparks, 2002). Ten je složen

z: uspořádané – neuspořádané; vzdálené – blízké; srovnatelné – odlišné; známé – nové; normální – překvapivé; nenaplněné – přeplněné; stejnorodé – různorodé; symetrické – asymetrické; běžné – vzácné; řídké – husté; souvislé – nesouvislé; jednoduché – složité; maloměřítkové – velkoměřítkové; jednotvárné – rozmanité. Taktéž tyto škály byly řazeny v náhodném pořadí.

Dalším významným sledovaným konceptem byly **motivy** k návštěvě daného místa. Motivy byly určeny vedoucím práce na základě studia literatury a zahrnují jak motivy „pull“, tak motivy „push“: Bavit se., Byl jsem k tomu donucen (rodinou, zaměstnavatelem)., Být na místě, kde nebyli známi., Být s přáteli., Být s rodinou., Dozvěděl jsem se, že toto místo je zajímavé., Jde o chráněné území/památkový objekt., Je to blízko k našemu ubytování/domovu., Je to na cestě, kterou jsme si naplánovali., Je tu klid., Je tu zábava., Místo je přírodovědecky zajímavé (rostliny, živočichové)., Místo je přístupné., Místo je spojeno se zajímavou historií., Místo leží v zajímavé krajině., Možnost být tím, čím opravdu jsem., Možnost duchovního prožitku při kontaktu s přírodou, kulturou, historií, krajinou., Na místě jsou zpřístupněny informace (naučnou stezkou, informační tabulí, průvodcem)., Na místě vzpomínat na „staré dobré časy“., Navštívit zajímavá místa., Nedělat nic a jen relaxovat. Něčemu se naučit., Po cestě si o zážitcích povídat s přáteli., Potkávat nové lidi., Poznávat nová místa., Prostředí je zde příjemné., Protože to je (Annín, Prácheň, Rabí)., Relaxovat fyzickou rekreační činností., Uvolnit se od stereotypu každodenního života a práce., Zažít dobrodružství. Respondenti byli požádáni, aby u každého motivu na 5-ti stupňové Likertově stupnici označili míru významu každého motivačního prvku k aktuální návštěvě (1 = zcela nevýznamný, 2 = spíše nevýznamný, 3 = nedokážu se rozhodnout, 4 = spíše důležitý, 5 = velmi důležitý důvod).

Význam jednotlivých **rekreačních aktivit** v rámci aktuálního pobytu byl sledován na bance aktivit používaných vedoucím práce při výzkumech cestovního ruchu (Navrátil et al., 2010). Banka zahrnuje: cykloturistika, hry s dětmi, nakupování, návštěvy historických zajímavostí (hrady, zámky, atd.), návštěvy muzeí, galerií, historických slavností, apod., odpočinek, pěší turistika, pozorování přírody, pracovní aktivity, rekreačně sportovní aktivity (koupání, tenis, atd.), wellness aktivity a lázeňské procedury, zábava (včetně návštěv zábavních zařízení a akcí). Respondenti byli požádáni, aby u každé aktivity uvedli na 5-ti stupňové škále jak často se jednotlivým aktivitám věnovali (1 = nevěnuji se, 2 = věnuji se ojedinele, 3 = věnuji se občas, 4 = věnuji se často, 5 = věnuji se především).

Dotazník byl doplněn dotazy na obvyklá **segmentační kritéria**. Segmentační kritéria se dělí na: demografické, socioekonomické, geografické, psychografické a behavioristické.

Demografická segmentační kritéria byla zjišťována dotazy s výběrem odpovědí na pohlaví (muž, žena) a věk respondenta (byly určeny tyto věkové kategorie: 18 – 25 let, 26 – 35 let, 36 – 45 let, 46 – 55 let, 56 – 65 let, 66 – 75 let, nad 75 let).

Socioekonomická segmentační kritéria byla rozdělena podle nejvyššího dokončeného vzdělání (základní, střední bez maturity, střední s maturitou, vyšší odborné, vysokoškolské) a podle fáze životního cyklu (žiji s rodiči; svobodná/ý nežijící s rodiči; bezdětní novomanželé nebo pár; rodina s nejmladším dítětem do 6 let; rodina s nejmladším dítětem nad 6 let; děti odrostlé, ale na nás závislé; naše děti jsou na nás nezávislé; hlava rodiny je již v důchodu; pracující osamělý vdovec (vdova); osamělý vdovec (vdova) v důchodu).

Z geografických segmentačních kritérií bylo použito dotazu s otevřenou možností odpovědi na místo trvalého bydliště, jež umožnilo zpracování odpovědi podle počtu obyvatel místa bydliště a vzdálenosti místa původu návštěvníka.

U psychografického segmentačního kritéria byla zjišťována preference výběru dovolené (nejlevnější nabídka uspokojující jen Vaše minimální nároky, nabídka nejvyšší kvality, nabídka pro Vás nejlepšího poměru kvalita/cena).

Behavioristické segmentační kritérium bylo rozděleno na dvě části, a to ve vztahu k cestování a ve vztahu k životnímu prostředí. U vztahu k cestování byla zjišťována předpokládaná délka aktuální dovolené (otázka s volnou odpovědí), opakovanost návštěvy, která byla vyjádřena dichotomickou otázkou (ano, ne) a typ cestování (respondent mohl být na dané lokalitě v rámci: výletu během dovolené, služební cesty, návštěvy příbuzných a známých, cesty na dovolenou nebo z dovolené, exkurze, výletu z domova, ostatní). Z hlediska životního prostředí bylo použito polytomických otázek (dávám přednost výrobkům šetrným k životnímu prostředí, dobrovolnický pracuji pro organizace starající se o životní prostředí, sám aktivně vyhledávám informace o ochraně životního prostředí, domácí odpad třídím).

3.2.2.3 Zpracování výsledků

Dotazníky byly zpracovávány do databáze v programu Microsoft Excel 2007, která byla podkladem pro další zpracovávání. Všechny odpovědi dotazníků byly kódovány číselnými hodnotami, které se vepisovaly do sloupců patřících jednotlivým otázkám. Sloupce znázorňovaly otázky a řádky představovaly čísla dotazníků. K analýze údajů byla použita deskriptivní a srovnávací statistika. Pro získání výsledků byly použity programy Microsoft Excel 2007 a STATISTICA Cz a segmentační kritéria byla vyjádřena pomocí charakteristik deskriptivní statistiky.

Z nástrojů deskriptivní statistiky byly užity četnosti, aritmetický průměr, modus, medián, kvartily, maximum a minimum. *Četnosti* nejčastěji vyjádříme skutečným počtem jednotek – potom hovoříme o absolutní četnosti. Absolutní četnosti udávají, kolikrát se která hodnota znaku v souboru vyskytuje. Jejich součet se rovná rozsahu souboru n . Chceme-li porovnávat mezi sebou různá rozdělení četností lišící se svým rozsahem, je vhodné převést absolutní četnosti na četnosti relativní (Svatošová & Kába, 2007). Dále byly použity *míry polohy*, které charakterizují obecnou úroveň (polohu) hodnoty statistického znaku. Dělí se na průměry (aritmetický, harmonický, geometrický a další) a na ostatní střední hodnoty tzv. robusní míry polohy (Čermáková & Střeleček, 1995). Nejdůležitější a nejčastěji počítanou charakteristikou polohy je *výběrový aritmetický průměr* (Svatošová & Kába, 2007). Aritmetický průměr je definován jako součet hodnot znaku dělený jejich počtem a udává, jaká část z úhrnu hodnot znaku připadá na jednu statistickou jednotku (Čermáková & Střeleček, 1995). Mezi ostatní střední hodnoty lze zařadit medián, modus a kvantily. *Medián* můžeme charakterizovat jako bod, který rozděluje data distribuce, seřazená od nejnižší po nejvyšší hodnotu, na dvě stejně početné části. *Modus* je definovaný jako hodnota proměnné, která se v dané distribuce vyskytuje nejčastěji (hodnota s největší frekvencí). Používá se hlavně tam, kde by výpočet aritmetického průměru nebo mediánu neměl žádný smysl. Nejčastěji je to při práci s nominálními proměnnými (Ferjenčík, 2000). *Kvantily* jsou hodnoty, které dělí uspořádaný statistický soubor na určitý počet stejně obsazených částí. Z kvantilových charakteristik se při analýze statistických dat používají zejména kvartily, které dělí uspořádaný soubor na čtyři stejně obsazené části. První (též nazývaný dolní) kvartil odděluje 25% nejmenších hodnot znaku od zbývajících. Prostřední kvartil (je totožný s již výše zavedeným mediánem) dělí uspořádaný výběr na dvě stejně obsazené části. Třetí respektive

horní kvartil odděluje 75% uspořádaných hodnot znaku od 25% největších hodnot znaku (Svatošová & Kába, 2007).

Analýza rozptylu patří mezi nejdůležitější a nejčastěji používané testy (Seger & Hindls, 1993). Představuje zobecnění dvouvýběrového t -testu na případ více než dvou výběrů. Užívá se jí tehdy, sledujeme-li vliv jednoho nebo několika faktorů na zkoumaný kvantitativní statistický znak X (Svatošová & Kába, 2007). Jedním z charakteristických rysů této specifické statistické metody je to, že se součet čtvercových odchylek n pozorovaných hodnot kvantitativního znaku y od jejich průměru rozkládá na součty čtvercových odchylek, odrážejících jednotlivé zdroje měnlivosti hodnot znaku y . Na základě toho se pak testuje, zda jsou tyto zdroje účinné či nikoliv. Základním předpokladem, na němž je *jednofaktorová analýza rozptylu* založena, je předpoklad, že každý z k nezávislých výběrů hodnot znaku y , pochází z normálního rozdělení, přičemž změna úrovně faktoru x může vést pouze ke změně střední hodnoty, nikoliv však ke změně rozptylu tohoto rozdělení. Nulovou hypotézu H_0 o neúčinnosti faktoru x lze formulovat buď jako hypotézu, že všechny střední hodnoty jsou stejné nebo jako hypotézu, že všechny efekty α_i jsou rovny nule. Alternativní hypotéza H_A je hypotézou o účinnosti faktoru x a tvrdí, že alespoň dvě ze středních hodnot se liší od ostatních, tzn., že alespoň dva z efektů α_i , nejsou rovny nule (Hindls, Kaňoková & Novák, 1995). Rozhodnutí o zamítnutí či nezamítnutí H_0 provádíme na základě náhodného výběru, takže vždy existuje riziko chybného rozhodnutí. Můžeme se dopustit 2 druhů chyb. *Chyba 1. druhu* spočívá v tom, že zamítneme H_0 i když H_0 byla správná. Pravděpodobnost chyby 1. druhu značíme α a nazýváme ji hladinou významnosti. Je-li pravděpodobnost, že přijmeme H_A , zatímco H_0 byla správná, rovna číslu α , pak pravděpodobnost toho, že nezamítneme H_0 , je-li H_0 správná, je rovna číslu $1 - \alpha$. Hodnotu $1 - \alpha$ nazýváme spolehlivost testu. Spolehlivostí testu tedy rozumíme pravděpodobnost toho, že nezamítneme H_0 , byla-li H_0 skutečně správná, tedy nedopustíme se chyby 1. druhu. *Chyba 2. druhu* spočívá v tom, že nezamítneme H_0 i když H_0 byla nesprávná. Pravděpodobnost chyby 2. druhu značíme β . Pravděpodobnost, že se nedopustíme chyby 2. druhu, tedy $1 - \beta$, nazýváme silou testu. Silou testu tedy rozumíme pravděpodobnost toho, že zamítneme H_0 , byla-li H_0 skutečně chybná, tedy nedopustíme se chyby 2. druhu (Čermáková & Střeleček, 1995). *Volba hladiny významnosti* je v zásadě libovolná, ale čím je α menší, tím je test přísnější a H_0 je obtížnější zamítnout (Svatošová & Kába, 2007). Při zamítnutí hypotézy je závěr, že neplatí shoda mezi porovnávanými průměry, příliš neurčitý. V tomto případě je nezbytné, aby se výsledky

analýzy rozptylu doplnily podrobnějším hodnocením, jímž bychom zjistili strukturu nehomogenity středních hodnot tj. zjistili, které z dvojic výběrových průměrů se liší statisticky významně, a které pouze náhodně. Problém detailního rozlišení jednotlivých průměrů řeší metody mnohonásobných porovnávání (Svatošová & Kába, 2007). Pro naše účely byla z metod mnohonásobného porovnávání použita *Tukeyova metoda*. Tukeyova metoda je citlivější na rozdíly mezi středními hodnotami, avšak vyžaduje, aby pokusný plán byl vyvážený (Svatošová & Kába, 2007).

3.2.2.4 Výsledky marketingového výzkumu

Jednou ze základních technik marketingu je segmentace trhu, která se v praxi používá k efektivnímu zaměření nabídky určitých zvolených výrobků a služeb na určité skupiny obyvatelstva (Horner & Swarbrooke, 2003). Dotazovaný vzorek lze charakterizovat základními segmentačními kritérii: demografická, socioekonomická, geografická a behavioristická.

Demografická segmentace znamená rozdělení trhu na skupiny podle věku, pohlaví, sexuální orientace, velikosti rodiny, fáze životního cyklu rodiny, příjmu, povolání, vzdělání, náboženského vyznání, etnika, národnosti, případně dalších proměnných. Demografické faktory jsou nejpopulárnějším základem segmentace zákaznických skupin. Jedním z důvodů je fakt, že se potřeby, tužby a přání uživatelů, stejně jako míra užívání produktů, často mění v úzké souvislosti s demografickými proměnnými. Navíc se demografické proměnné měří snáze než většina ostatních. I když jsou tržní segmenty primárně definovány na jiném základě – například podle osobnosti nebo chování je třeba znát jejich demografické charakteristiky, aby bylo možné odhadnout velikost cílového trhu a efektivně jej oslovit (Kotler et al., 2007).

Socioekonomická segmentace, kterou lze také sloučit s demografickou nebo psychografickou, zahrnuje příjmy, povolání, vzdělání a společenskou třídu. V různých zemích byly vytvořeny různé techniky usnadňující socioekonomických údajů v marketingu jako základny pro segmentaci. Vychází se zde ze zásady, že povolání, vzdělání a společenská třída určují, které produkty bude zákazník kupovat (Horner & Swarbrooke, 2003).

Geografická segmentace vyžaduje rozdělení trhu na rozdílné geografické jednotky – na národy, státy, kraje, okresy, měst nebo městské čtvrti. Společnost může operovat v jedné nebo

v několika málo oblastech ale může také operovat ve všech s ohledem na místní odlišnosti (Kotler & Keller, 2007).

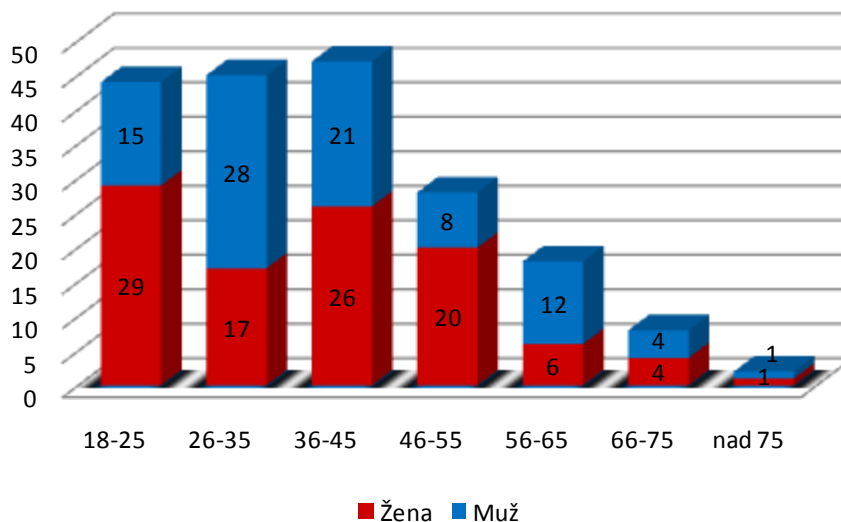
Psychografická segmentace je založena na myšlence, že postoje a názory jednotlivců diktují jejich zákaznické chování. Pokouší se sloučit lidi do skupin na základě sdílených postojů a názorů. Socioekonomické skupiny, by se daly považovat za metodu psychografické segmentace. Nejčastěji uváděný typ psychografické segmentace se týká životního stylu. Ten je výsledkem kombinace mnoha faktorů včetně vzdělání, příjmů, povolání, společenských styků a osobních preferencí nebo hodnot (Horner & Swarbrooke, 2003).

Poslední z metod *segmentace* se nazývá *behavioristická*. Definuje cílovou skupinu na základě jejího chování vůči naší nabídce: jak často ji zákazníci využívají, jak jsou loajální, jaký užitek očekávají atd. Tato kritéria jsou významná jak při identifikaci rozměrů tržního segmentu, tak při vytváření marketingových mixů, které přesně osloví cílový segment. V praxi můžeme použít řadu behavioristických charakteristik, které jsou relevantní právě k vytypovaným cílovým skupinám a produktům např. příležitosti, užitek, způsob spotřeby, postoje, loajalita a připravenost k nákupu (Machková, 1998).

A. Demografická segmentace

Ve struktuře podle pohlaví převládají ženy. Na dotazník odpovídalo 103 žen a 89 mužů. Přebývaly mladší věkové skupiny: 18 až 25 let (odpovídalo 29 žen a 15 mužů) a 26 až 35 let (odpovídalo 17 žen a 29 mužů). Nejméně respondentů bylo z věkové skupiny nad 75 let, pouze 1 žena a 1 muž (*Obrázek 1*).

Obrázek 1. Pohlaví a věk respondentů, n = 192

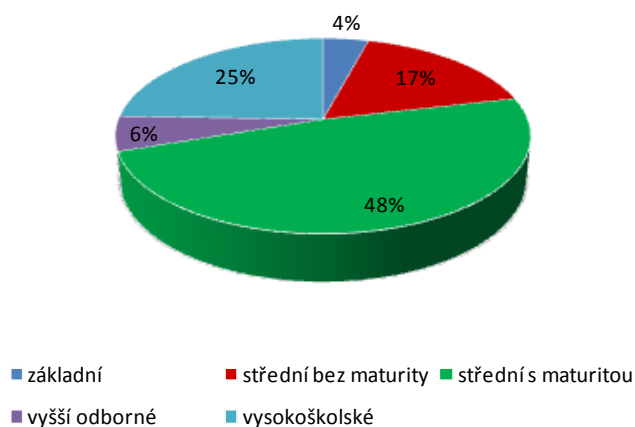

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

B. Socio-ekonomická segmentace

V dotazovaném vzorku převládají respondenti, kteří mají střední vzdělání s maturitou (48%) a návštěvníci s vysokoškolským vzděláním (25%), nejméně respondentů bylo se základním vzděláním (4%) viz *Obrázek 2*.

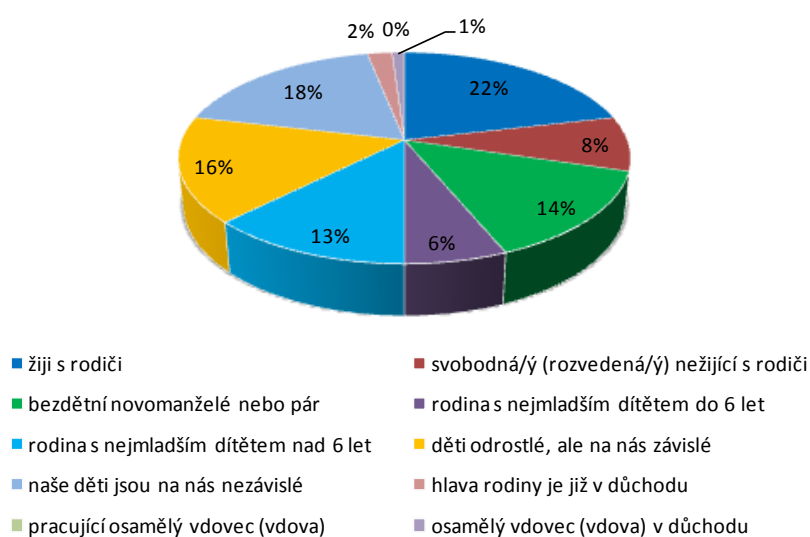
Obrázek 2. Vzdělání respondentů, n = 192

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Mezi respondenty převládají ti, kteří žijí s rodiči (22%), zatímco pracující osamělý vdovec (vdova) nebyl žádný (*Obrázek 3*).

Obrázek 3. Fáze životního cyklu respondentů, n = 192

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

C. Geografická segmentace

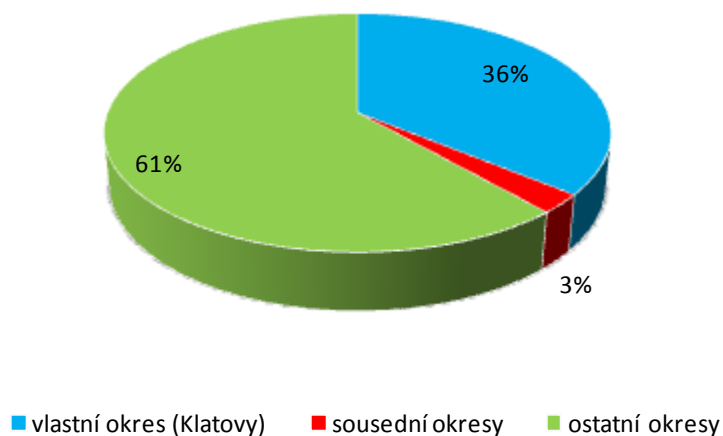
Tabulka 1 *Vzdálenost místa bydliště návštěvníků, n = 192*

Kraj	Okres	Počet návštěvníků
Praha	Praha	26
Středočeský kraj	Benešov	1
	Kladno	4
	Mělník	2
	Mladá Boleslav	1
	Praha - východ	4
	Praha - západ	3
	Příbram	3
Jihočeský kraj	České Budějovice	2
	Český Krumlov	2
	Písek	1
	Strakonice	2
Plzeňský kraj	Domažlice	1
	Klatovy	69
	Plzeň - město	12
	Plzeň - jih	2
	Plzeň - Sever	1
	Rokycany	2
	Tachov	3
Karlovarský kraj	Cheb	3
	Karlovy Vary	2
Ústecký kraj	Chomutov	3
	Litoměřice	1
	Ústí nad Labem	2
Liberecký kraj	Semily	2
Královehradecký kraj	Jičín	1
	Náchod	1
Pardubický kraj	Chrudim	1
	Ústí nad Orlicí	1
Vysočina	Pelhřimov	1
	Třebíč	5
Jihomoravský kraj	Blansko	2
	Brno - město	8
	Brno - venkov	1
	Vyškov	1
	Znojmo	1
Olomoucký kraj	Přerov	2
	Šumperk	4
Zlínský kraj	Vsetín	1
	Zlín	1
Moravskoslezský kraj	Frýdek - Místek	2
	Karviná	3
	Nový Jičín	1
	Ostrava - město	1

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejvíce respondentů přijelo z ostatních okresů 61% a nejméně ze sousedních okresů (Domažlice, Plzeň – jih, Strakonice, Prachatice) 3% (Obrázek 4).

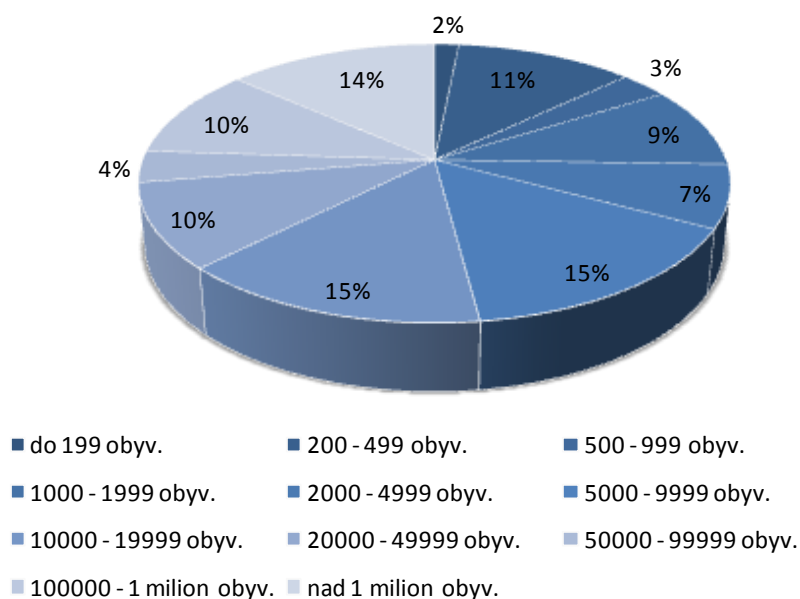
Obrázek 4. Vzdálenost místa bydliště respondentů, n = 192

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejvíce dotazovaných pochází z měst, která mají 5000 až 20000 obyvatel. Nejméně respondentů bylo z obcí a vesnic do 199 obyvatel (Obrázek 5).

Obrázek 5. Velikost místa bydliště respondentů, n = 192

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

D. Psychografická segmentace

Velká většina, 151 respondentů při výběru dovolené upřednostňuje nabídku nejlepšího poměru kvalita/cena (Obrázek 6).

Obrázek 6. Preference výběru dovolené respondentů, n = 192

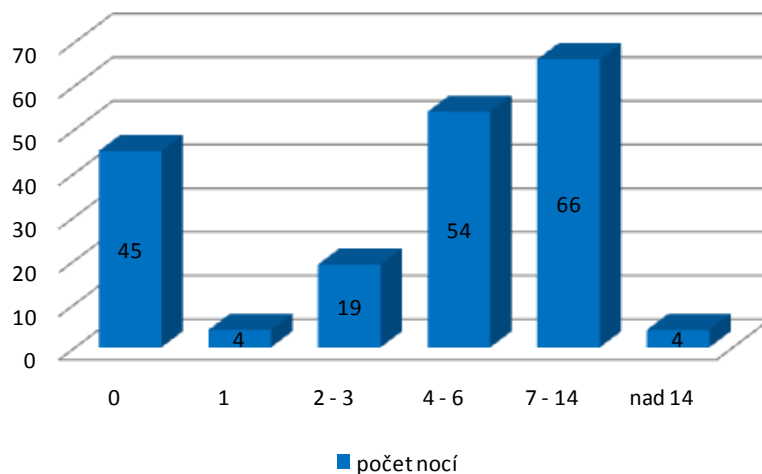

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

E. Behavioristická segmentace ve vztahu k cestování

Předpokládaná délka dovolené byla nejčastěji 7 – 14 nocí u 66 respondentů, dále 4 – 6 nocí u 54 respondentů. Značný počet respondentů 45, byl pouze na výletě z domova a nikde nepřespávali. Nejméně respondentů bylo s délkou dovolené na 1 noc a nad 14 nocí (Obrázek 7).

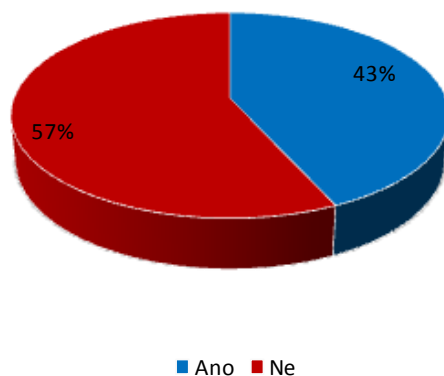
Obrázek 7. Délka dovolené, n = 192

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Vybrané lokality poprvé navštívilo 109 dotazovaných, na stejné místo se vrací 83 dotazovaných (Obrázek 8).

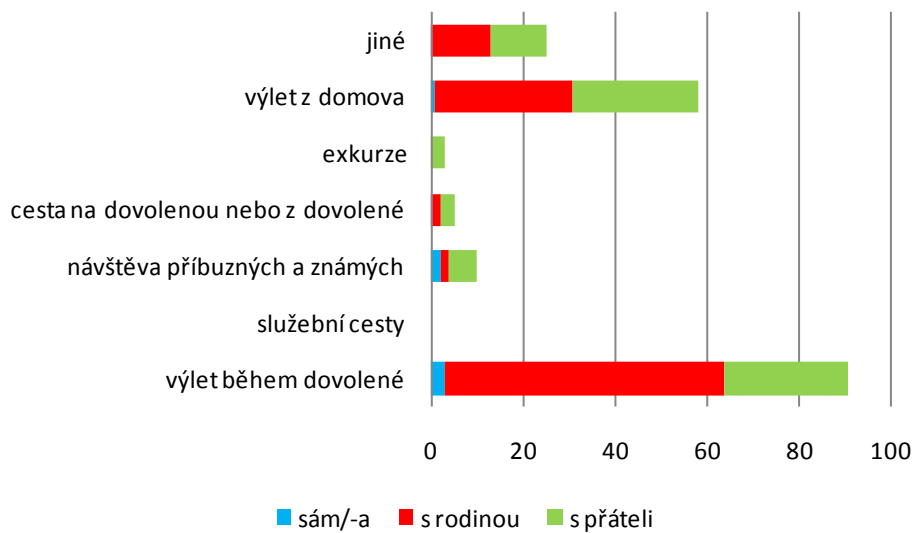
Obrázek 8. Opakovanost návštěvy, n = 192

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Respondenti byli na vybraných lokalitách nejčastěji v rámci výletu během dovolené, výletu z domova a naopak na služební cestě nebyl žádný respondent (Obrázek 9).

Obrázek 9. Typ cestování, n = 192

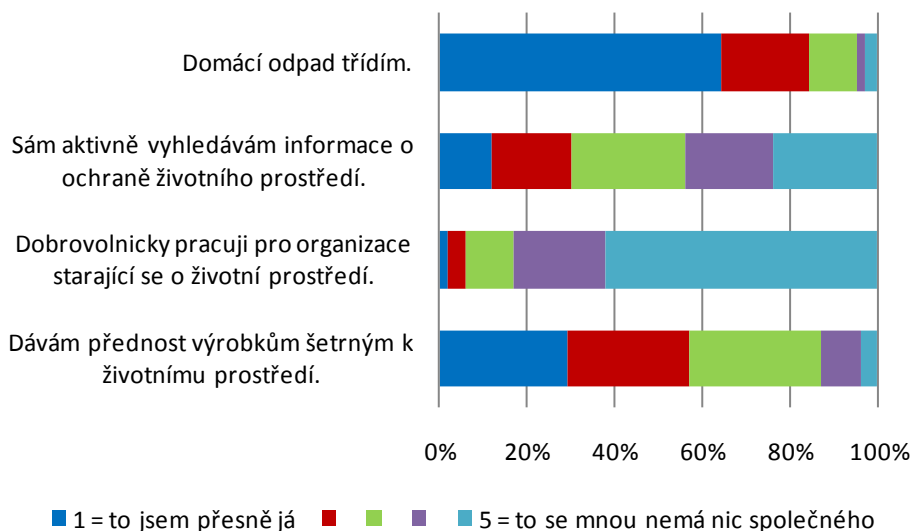

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

F. Behavioristická segmentace ve vztahu k prostředí

Z grafu vyplývá, že většina respondentů má kladný vztah k životnímu prostředí – domácí odpad třídí 65% respondentů a 29% dává přednost výrobkům šetrným k životnímu prostředí. Dobrovolnickky pracuje pro organizace starající se o životní prostředí jen méně než polovina respondentů (Obrázek 10).

Obrázek 10. Vztah respondentů k životnímu prostředí, n = 192

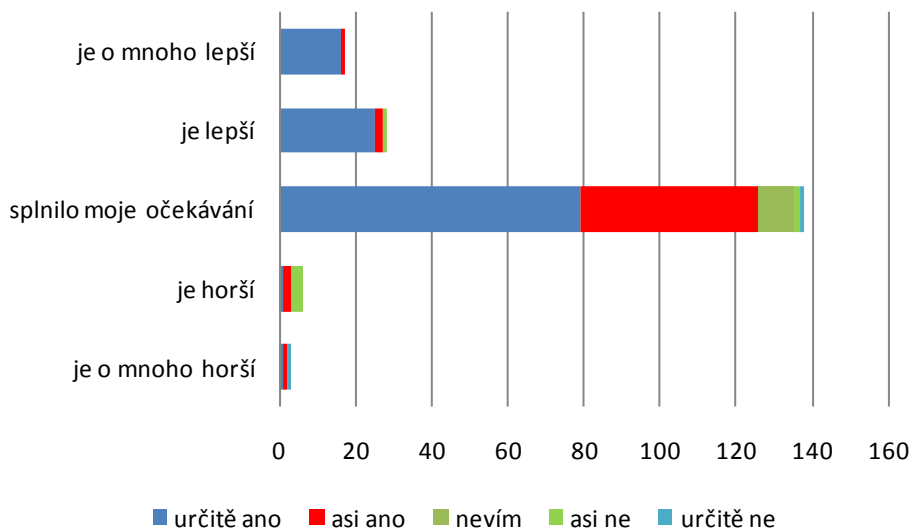

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

K dalším zásadním prvkům studovaným v případě chování zákazníků v cestovním ruchu ve vztahu k destinaci patří percepce spokojenosti s místem a jeho ceny vyúsťující v proklamované další chování – vztah těchto tří prvků pro daný vzorek respondentů je v grafech 11 a 12.

V dotazníkovém šetření 79 respondentů uvedlo, že daná lokalita splnila jejich očekávání a zároveň tato návštěva určitě stála za jejich vynaložený čas, peníze a úsilí (Obrázek 11).

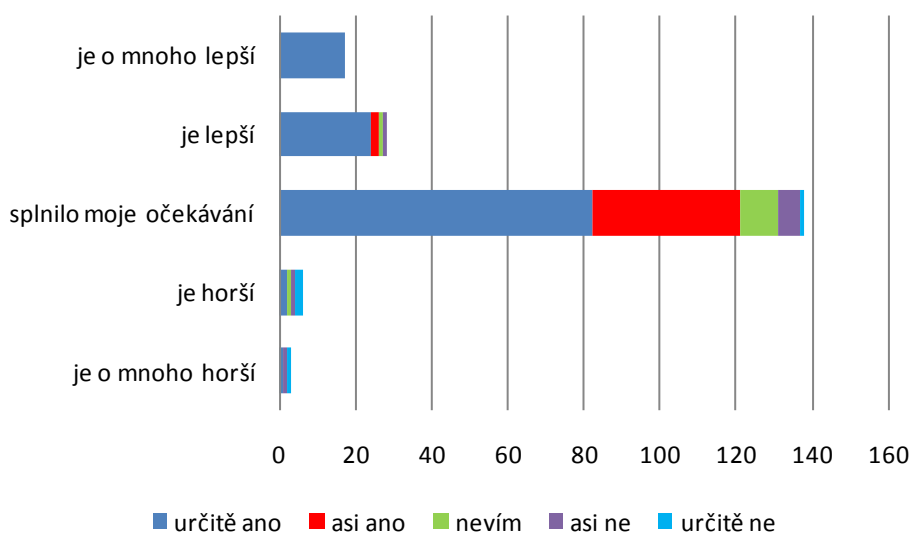
Obrázek 11. Vztah spokojenosti a ceny, n = 192

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Z grafu vyplývá, že většina respondentů, u nichž návštěva dané lokality splnila jejich očekávání, určitě doporučí návštěvu tohoto místa svým známým (Obrázek 12).

Obrázek 12. Vztah spokojenosti a dalšího chování, n = 192

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

4 VÝSLEDKY

4.1 Diverzifikace struktury předpokladů cestovního ruchu

Pro vytvoření přehledu atraktivit ve vybrané oblasti Pootaví byla vytvořena prostorově lokalizovaná databáze v prostředí Janitor2 a údaje byly zpracovány v MS Excel.

4.1.1 Fyziognomie (přírodní předpoklady)

4.1.1.1 Předpoklady dané atmosférou

Vzhledem k velmi členitému terénu má zájmové území v okrese Klatovy značné proměnlivé klimatické podmínky. Zcela rozdílné je klima Klatovské kotliny (mírně teplá klimatická oblast) oproti Šumavě (chladná klimatická oblast). Množstvím srážek patří okres Klatovy k oblastem s vlhkým podnebím. V dlouhodobém průměru naprší na většině území 600 – 1000 mm. S nadmořskou výškou se úhrn ročních srážek zvyšuje (Balatka & Demek, 2004).

Na většině území převládá jihozápadní až západní proudění vzduchu. Znečištění ovzduší klesá, nepřesahuje průměrné roční imisní koncentrace sledovaných látek – oxidu siřičitého (SO₂), oxidů dusíku (NO_x) a prašného aerosolu – hodnotu 10 až 20 mikrogramů na m³. Oblast Šumavy je ještě čistší. Horší situace nastává pouze ve větších sídlech např. Sušice s průmyslem a silnou dopravní zátěží. (Hostýnek & Roubal, 2004) Negativní vliv na životní prostředí mají také vápenky ve Velkých Hydčicích (Mapa KČT, 2008).

4.1.1.2 Předpoklady dané hydrosférou

Území okrese Klatovy odvodňují Otava a Úhlava. Otava vzniká soutokem Vydry a Křemelné, protéká východní částí okrese a přes Sušici a Horažďovice směřuje ke Strakonícím (Kříž, 2004). Podle Navrátila (Navrátil, 2009) patří mezi hlavní rekreační aktivity vázající se na vodní toky: pobytová rekreace, sportovní rybolov a vodní sporty (vodáctví, rafty, koupání). V dané lokalitě se také nachází mnoho míst vhodných ke koupání, které se řídí vodním zákonem. Povrchové vody využívané ke koupání osob stanoví Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí vyhláškou. Koupání v nich je povoleno, pokud

jakost vody odpovídá požadavkům stanoveným zvláštním právním předpisem (Zákon č. 254/2001 Sb.).

Na Svatoboru se vyskytuje několik studánek. Nejznámější je studánka Vodolenka, jejíž vodu lid považoval za zázračnou. První písemná zmínka o prameni pochází z roku 1659. Studánce byly připisovány i léčebné účinky a místo se postupem času vyvíjelo v malé lázně, které však nikdy neměly příliš velkou prosperitu (Bartošová, 2009).

4.1.1.3 Předpoklady dané litosférou

Vybrané území zasahuje do tří geomorfologických celků, a to: Nepomucká vrchovina, Svatoborská vrchovina a Bavorská vrchovina.

Svatoborská vrchovina tvoří střední část Šumavského podhůří, hlavně západní a jižní okolí města Sušice. Má značně rozčleněný reliéf s četnými skalními útvary vzniklými zvětráváním a odnosem hornin. Vrchovinou probíhá část údolí Otavy a jejího přítoku Ostružné. Na plochých rozvodích zůstaly ještě zbytky zarovnaného povrchu. Charakteristickou součástí je Vidhošťský hřbet, pojmenovaný podle vrchu Vidhošť (759 m). Nejvyšším vrcholem Svatoborské vrchoviny je Kamenáč (989 m), turistům je však daleko známější Svatobor (845 m) s rozhlednou nad Sušicí (Kočárek, 2003).

Do okolí Rabí a Žichovic zasahuje malý výběžek Bavorské vrchoviny, která tvoří severovýchodní okraj Šumavského podhůří. Z hlediska plošného rozsahu je největší podhorní jednotkou. Povrch je poměrně plochý a málo členitý (Kočárek, 2003).

4.1.1.4 Předpoklady dané biosférou

Květena okresu Klatovy je tvořena asi 1 000 původními druhy vyšších rostlin a jejich společenstvy. Kromě Šumavy je zde typická mozaika zemědělsky využívaných ploch. Místy jsou početné ostrůvky rozptýlené zeleně a lesů – převážně smrkových a borových monokultur, ale i háje (Čejka, 2003). Z důvodů monokultur je lesní fauna dosti chudá. Lesnatost je 42,4%. To je v porovnání s průměrem ČR, který je 32,7%, poměrně vysoká hodnota (Bouše & Popelář, 2003).

Přírodní park *Buděticko* zaujímá cca 4 400 ha ve východní části okresu Klatovy v Bavorské vrchovině Šumavského podhůří, v okrsku Budětická vrchovina. Dělí se na dvě

části. V první z nich, v jihovýchodní části Buděticka mezi Otavou a přítokem Černínského potoka, leží část Pošumavský kras v horním povodí Otavy s vápencovými vrchy, kde býval těžen vápenec. Ve druhé severní a severozápadní části parku vystupují ruly a křemenné diority. Poměrně rozsáhlé, až 300 m mocné polohy krystalického vápence leží na levém břehu Otavy mezi Dobříšnem a Rabím. Vápencové vrchy vytvářejí typický krajinný ráz a skály tvoří dominantní krajinný prvek. Ve zdejších lesních porostech se ojediněle zachovaly zbytky původních acidofilních doubrav, květnatých bučin a borů. V lesních porostech na vápenci Čepičné je genová základna buku. V parku leží přírodní rezervace Čepičná a Zbynické rybníky (Michálková, 2004).

Čepičná je převážně komplex původních bukových a borových porostů s přirozenou bylinnou skladbou vázanou na vápencový podklad a s řadou vzácných a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (Michálková, 2004).

Zbynické rybníky, díky své poloze a rozmanitosti prostředí, hostí značně početnější a druhově bohatší avifaunu než ostatní rybníky na Sušicku. Na rybnících a pozemcích se hospodaří. Rezervace je potenciálně ohrožena kolísáním vodní hladiny v hnízdním období, využíváním chemických prostředků, rekreačním využíváním rybníků a intenzifikací hospodaření na pozemcích v okolí (Michálková, 2004).

V přírodní rezervaci *Milčice* jsou zachovalá přirozená lesní a luční společenstva na rulách a krystalických vápencích s několika ohroženými druhy vstavačovitých rostlin (Michálková, 2004).

Přírodní rezervace *Na Volešku* je jeden z posledních zbytků slatinné vegetace na Sušicku (Michálková, 2004).

V přírodní rezervaci *Prácheň* je zbytek přirozených převážně listnatých porostů teplomilného charakteru na strmém svahu pod zříceninou někdejšího župního hradu (Michálková, 2004).

Přírodní rezervace *Pučanka* je vápencový vrch s teplomilnou květenou (Michálková, 2004).

Botanicky nejceněnější lokalitou v okrese je národní přírodní památka *Pastviště u Fínů* s pestrou mozaikou rostlinných společenstev s řadou chráněných druhů cévnatých rostlin. Cenné jsou zejména vzácné druhy z čeledi vstavačovitých (Michálková, 2004).

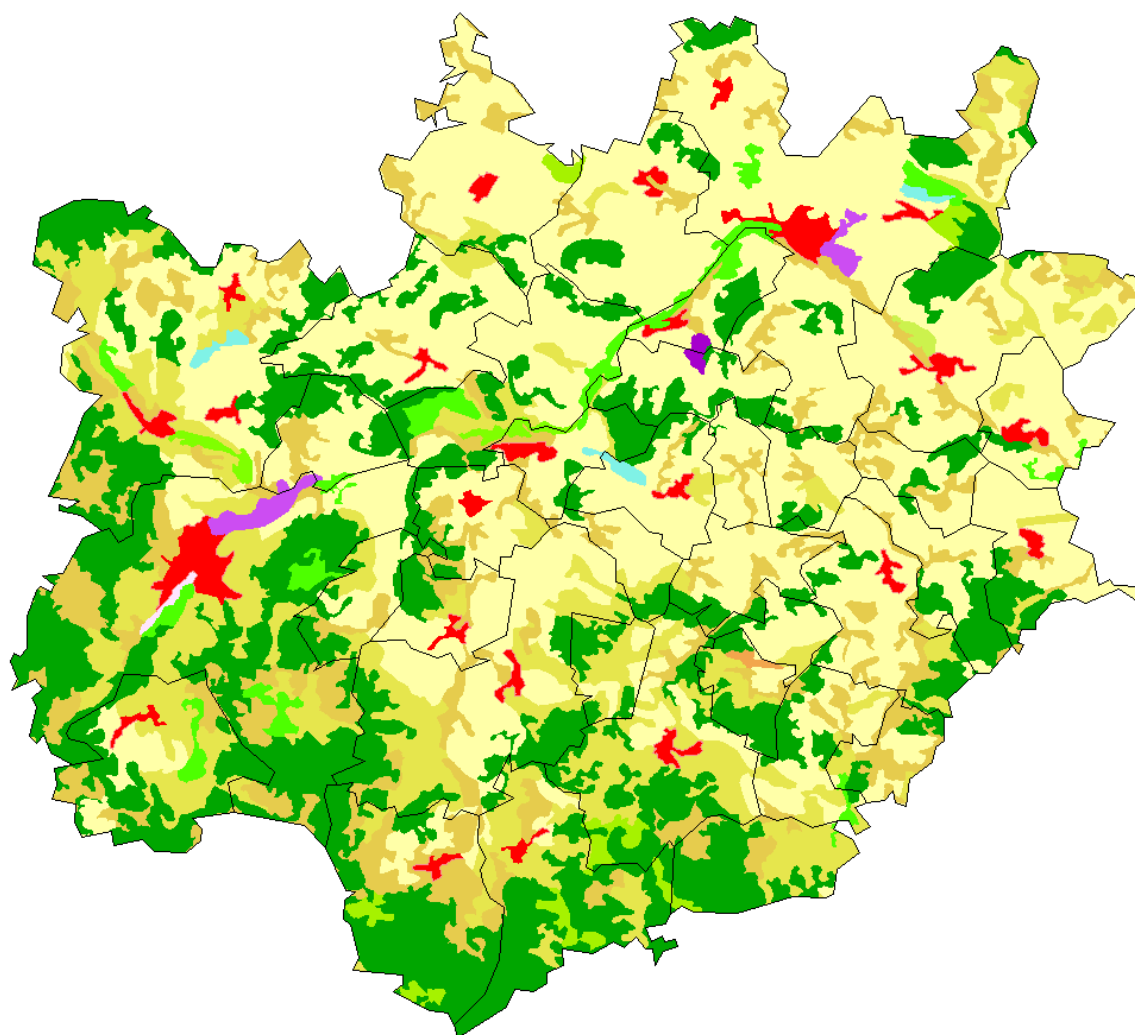
Jediná větší jeskyně v systému sušicko-strakonických vápenců s drobnými krasovými jevy je přírodní památka *Strašinská jeskyně*. Strašinská jeskyně vznikla v krystalických vápencích sušicko-votické pestré série moldanubika. Jeskyni tvoří síň a dva systémy krátkých chodeb. V nejnižším bodě dna jeskyně jsou dvě jezírka. Krápníková výzdoba zcela chybí. Ve svahu nad jeskyní jsou vytvořeny nedokonalé škrapy. Jeskyně není přístupná veřejnosti (Michálková, 2004).

4.1.1.5 Předpoklady dané krajinou

V lokalitě je celkem asi 15 míst rozhledu, která však mají pouze místní význam. Za důležitou bych považovala až rozhlednu Svatobor. Svatobor je turisticky nejvyhledávanějším místem na Sušicku. Bylo zde staré sídliště pohanských předků a místo náboženských obřadů a je opředen mnoha pověstmi např. o pohanské kněžně Vodolence. Rozhledna je vysoká 31,6 m a má 182 schodů (Zdeborský, 2001-2005).

Využití půdy znázorňuje obrázek č. 13.

Obrázek 13. Využití půdy ve vybrané lokalitě Pootaví

	nezavlažovaná omá půda
	louky a pastviny
	zemědělské oblasti s přirozenou vegetací
	jehličnaté lesy
	smíšené lesy
	nesouvislá městská zástavba
	oblasti současné těžby surovin
	průmyslové a obchodní areály
	vodní plochy

 8 km

Zdroj: Janitor 2

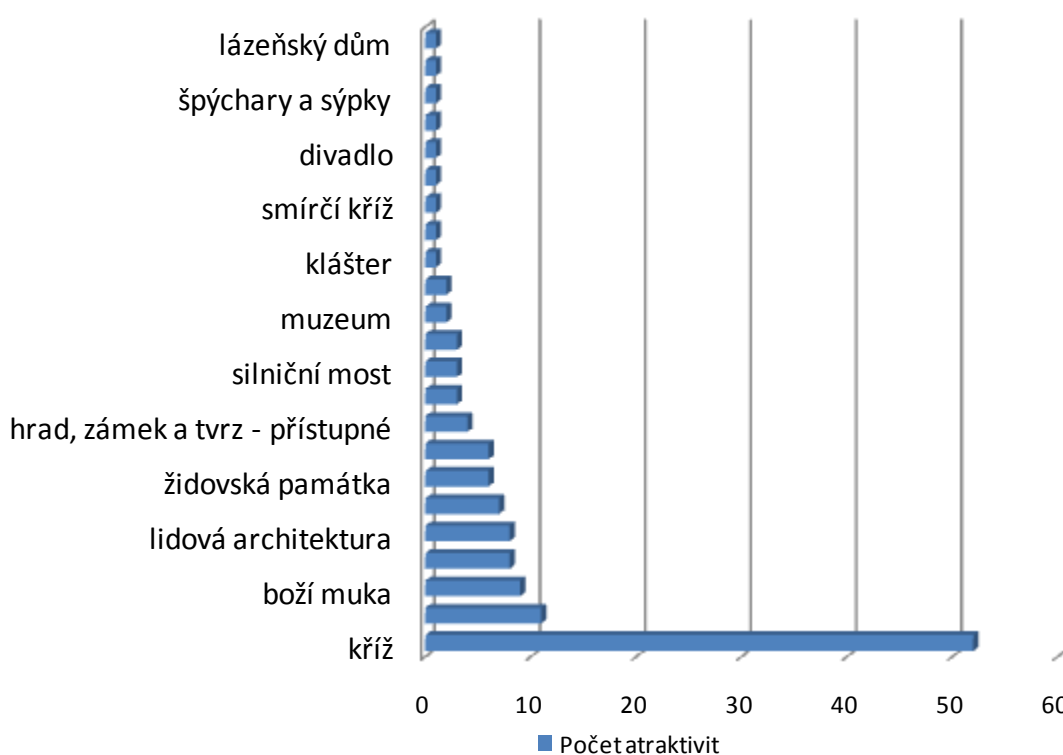
4.1.2 Kultura (kulturně historické předpoklady)

V dané lokalitě bylo nalezeno 154 kulturně-historických památek, to je 24 typů památek z celkového počtu 59 typů (Obrázek 14).

V oblasti se nachází také velké množství drobné architektury, konkrétně to jsou kapličky, boží muka a kříže. Tyto atraktivity na cestovní ruch nemají příliš velký vliv a jejich význam je pouze místní, ale přesto tvoří důležitou součást krajiny.

Nejvíce navštěvovaná památka je hrad Rabí.

Obrázek 14. Kulturně-historické památky v zájmové oblasti Pootaví, n = 154

Zdroj: Vlastní databáze atraktivit

4.1.3 Akce

Největší kulturní i sportovní vyžití mají města Sušice a Horažďovice. Místní kina promítají pravidelně. V Sušici v létě promítá i letní kino v místním odpočinkovém parku Luh. Městská kulturní střediska pořádají taneční zábavy, které v zimním období vystřídají

maturitní plesy, silvestrovské zábavy a plesy různých organizací a spolků. Kulturní domy jsou využívány i k různým koncertům vážné i populární hudby, občas i k divadelním představením místních amatérských a pozvaných profesionálních souborů. Na náměstích jsou od jara pořádány trhy, které zakončují vánoční trhy s rozsvěcováním vánočního stromku. Sportovní akce pořádají především Skautské středisko Vydrří stopa Sušice, Loap Offapark Sušice a TJ Sušice. Nejznámější akcí je Otava Cup.

Ani vesnice nezůstávají v kulturním dění pozadu. Taneční zábavy k různým příležitostem jako jsou: Velikonoce, pouť, hasičské soutěže a slavnosti pořádají většinou místní sbory dobrovolných hasičů. V mnoha vesnicích se dodržuje tradiční masopust a stavění májky. Pro děti jsou organizovány dětské dny.

4.1.4 Zábava

Mezi aktivity v dané lokalitě patří především Aquapark v Horažďovicích a Loap Offpark v Sušici.

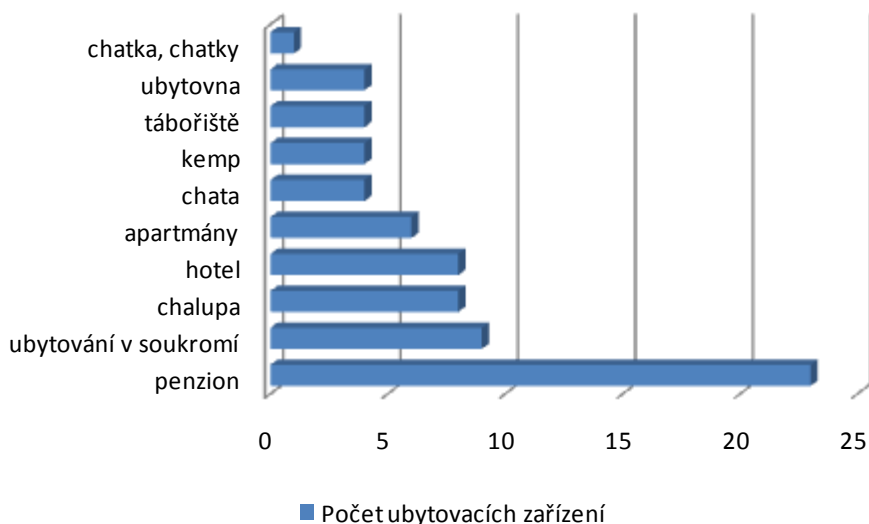
Aquapark v Horažďovicích zahájil svůj provoz v říjnu roku 2000. V ceně vstupenky je možnost využít těchto vodních atrakcí: tobogán (62 m dlouhý), dětský bazének s 2 skluzavkami, masážními tryskami pro děti a vodní kolotoč, perličková lázeň, umělé vlnobití a kulový vodotrysk, protiproud a vzduchový rošt, chrlič vody, vodní hřib, vodní a vzduchová lůžka s masážními tryskami. Dále je zde sauna, fitcentrum a horolezecká stěna. Občerstvení zajišťuje restaurace a v letních měsících je k dispozici odpočinková terasa situovaná na jižní stranu (Nováček, 2003).

Offpark v Sušici je první volnočasové outdoorové centrum na Šumavě, které nabízí celou řadu adrenalinového a sportovního vyžití. Zážitkové aktivity jsou soustředěny a organizovány do města Sušice a jeho blízkého okolí. Outdoorové centrum Offpark je postaveno na organizovaném zážitku pod vedením a dohledem zkušených instruktorů. Offpark nabízí tyto zážitky: lanový park, tarzaní skok Frekvence 1, offball, raftem po Otavě, terénní koloběžky, skákací boty, potápění, zážitkový let Šumavou, tandemový seskok a let vrtulníkem (Offpark s. r. o., 2008-2010).

4.1.5 Superstruktura

V každé větší obci existuje v sezóně minimálně jedna možnost stravovacího zařízení. Celkem je ve vybrané lokalitě 71 ubytovacích zařízení, nejčastěji se zde objevují penziony, viz *Obrázek 15*.

Obrázek 15. Ubytovací zařízení v zájmové oblasti Pootaví, n = 71

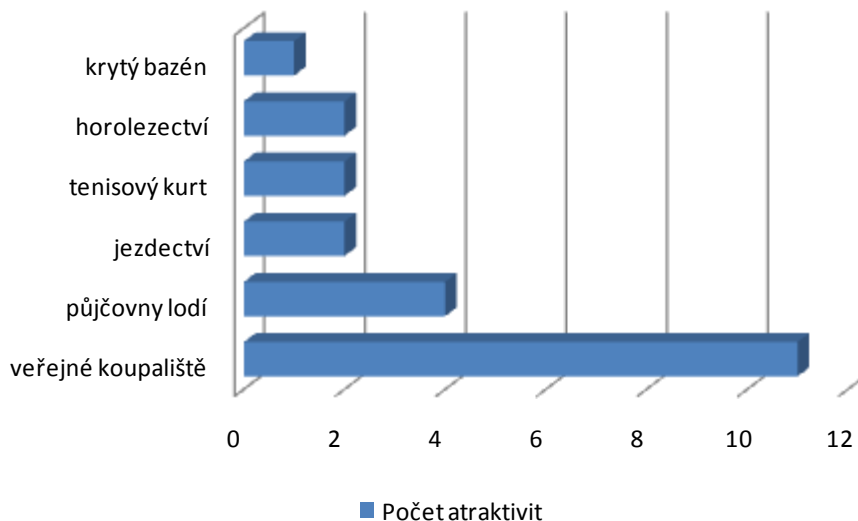
Zdroj: Vlastní databáze atraktivit

V Sušici a v Horažďovicích se nachází turistické informační centrum (TIC). TIC je účelové zařízení poskytující v oblasti svého působení komplexní informace o všech službách souvisejících s cestovním ruchem. TIC je otevřeno po celý rok či v sezóně, otevírací doba činí min. 5 dnů v týdnu a poskytuje bezplatné verbální informace minimálně v jednom světovém jazyce (World Media Partners, 2002-2010).

Z volnočasových aktivit se na území nacházejí dvě muzea. První je Muzeum Šumavy v Sušici, které bylo založeno v roce 1880. Mezi stálé expozice muzea patří: Minulost horního Pootaví, Sušický cínový poklad, Měšťanský interiér z pol. 19. st., Kapucínská knihovna, Šumavské sklářství, Sušické sirkařství a Sušický mechanický betlém (Město Sušice, odbor cestovního ruchu, 2005). Druhé je Městské muzeum Horažďovice, které se nachází v horažďovickém zámku. V muzeu jsou sezónní výstavy i stálé expozice: Lidová kultura Horažďovicka, Mineralogie, Archeologie, Středověk, Válečná historie, 19. století, Židé v Horažďovicích, Zámecký pokoj a modrý salonek (Městské muzeum Horažďovice, 2009).

Možnost sportovního vyžití zajišťuje několik koupališť, půjčovny lodí atp. (Obrázek 16).

Obrázek 16. Rekreační aktivity v zájmové oblasti Pootaví, n = 22

Zdroj: Vlastní databáze atraktivit

4.1.6 Vhodnost území pro provozování aktivit

V dané lokalitě je několik tras pro pěší turistiku a cykloturistiku. Řeka Otava je využívána pro vodní turistiku a podél jejích břehů se nachází i několik kempů vhodných k rekreaci. Několik kempů podél břehů řeky Otavy je vhodných i k rybaření. Je zde také možnost závěsného létání.

4.2 Rovnoměrnost rozmístění předpokladů cestovního ruchu

Vymezené území v Pootaví tvoří 36 obcí, z nichž největší je město Sušice, následuje město Horažďovice. Z dalších turisticky zajímavých míst bych jmenovala Rabí a Annín. V těchto místech se nachází největší množství atraktivit i ubytovacích zařízení.

Město Sušice leží ve Svatoborské vrchovině na řece Otavě. Výraznou dominantou Sušicka je 32 m vysoká rozhledna Svatobor se dvěma věžemi (mapa KČT, 2008). Velké zastoupení zde nacházejí kulturně-historické památky (*Obrázek 17*). Sušice byla v roce 1992 vyhlášena městskou památkovou zónou. Mezi zdejší památky řadíme např. radnici, bývalé gotické měšťanské domy, kostel sv. Felixe a kapucínský klášter, Muzeum Šumavy, Starý židovský hřbitov a kapli Anděla Strážce. Město pořádá každý rok mnoho akcí, pravidelné akce jsou uvedeny v tabulce č. 2. V Sušici existuje celkem 29 ubytovacích možností (*Obrázek 18*). Z volnočasových aktivit je možno využít např. tenisový kurt nebo půjčovny lodí (*Obrázek 19*).

Tabulka 2 Pravidelně pořádané akce v Sušici

Název	Pořadatel	Poznámka
Reprezentační ples města Sušice	Město Sušice a MKS Sušice	ples je každý rok zaměřen na určité "historické" období
"Je kraj, kde voní tráva"	Sušický dětský sbor a Sdružení přátel SDS	festival dětských pěveckých sborů
"Slet ježibab"	Gymnázium Sušice	po upálení čarodějnice pokračuje zábava na ostrově Santos
"Sušické slavnosti"	MKS Sušice, Město Sušice a Okrášlovací společnost města Sušice, o.s.	několikadenní celoměstská kulturní akce k zahájení turistické sezóny
"Otava Cup"	TJ Sušice	mezinárodní mládežnický fotbalový turnaj, kde se utká více než 50 mužstev z Evropy
"Majáles"	Gymnázium Sušice	studentský svátek spojený s přehlídkou sušických rockových kapel na Santosu
"Dramasteria"	A-studio Rubín, Praha ve spolupráci s Okrášlovacím spolkem města Sušice, o.s.	divadelní workshop
"Šumava Rocks"	agentura Human Help	open air music festival pomáhá postiženým dětem, sušické nemocnici, ...
Sušická pouť		bohoslužby, trhy, atrakce, výstavy, hudební zábavy
"Svatobor Tour"	Ski klub Sušice	závod horských kol a běžců ze sušického náměstí na vrchol Svatoboru
BOBIKAP	ASTC Sušice	extrémní štafetový závod čtyřčlenných družstev (běžec, paraglidista, cyklista a kajakář)
Vánoce	MKS Sušice, Muzeum Šumavy, Město Sušice	slavnostní rozsvícení vánočního stromku na náměstí, společné zpívání koled, "Vánoce na náměstí"

Zdroj: Naglmüllerová, 2010

Druhé největší město jsou Horažďovice. Nad pravým břehem řeky Otavy, asi 1,5 km jihozápadně od Horažďovic, v Prácheňské pahorkatině se nachází národní přírodní rezervace Prácheň (Michálková, 2004). Typy kulturně-historických památek představuje (Obrázek 17). Za zmínku ovšem stojí historie Horažďovic, které je odedávna spjata s nedalekou staroslavnou Práchní. Již v 10. století vzniklo opevněné hradiště a zhruba o dvě století později se stal kamenný hrad Prácheň správním centrem Prácheňského kraje, který ve 13. století zahrnoval přibližně dnešní Horažďovicko, Sušicko, Kašperskohorsko, Strakonicko a Vimpersko. Dnes je možné na Práchni vidět pouze zbytky zříceniny mohutného župního hradu a kostelík sv. Klimenta ze 13. století (ŠumavaNet.CZ., 2009a). Ve městě je krytý aquapark s horolezeckou stěnou, kino Otava, které promítá několikrát týdně a pořádají se zde kulturní a sportovní akce. Pravidelné akce uvádí Tabulka č. 3. V Horažďovicích si turisté mohou vybrat celkem z 9 možností ubytování (Obrázek 18). Na výběr mají také relativně velké množství rekreačních aktivit (Obrázek 19).

Tabulka 3 Pravidelně pořádané akce v Horažďovicích

Název	Poznámka
Květnové oslavy	ukázka vojenství bitvy na náměstí, připomínka osvobození města
Slavnosti Kaše	slavnost doprovází bohatý kulturní program, řemeslné trhy, historické skupiny, kašová bitva, vyhlášení nejlepší kaše a krále kaše (největšího jedlíka)
Jmeniny města	slavnosti založení města Horažďovic, bohatý kulturní program
Pouť	pouťové atrakce na Tržišti, pouťová zábava
Den pro dětskou knihu	autorská čtení z knížek, prodej knížek, soutěže, představení loutkových divadel, dražba výrobků pro dětský domov, dětské stánky pro výrobu dekorací, bohatý kulturní program
Západočeská oblastní přehlídka amatérského divadla	soutěž divadelních spolků ze západních Čech o hlavní cenu Horažďovickou perlu a o doporučení na národní přehlídku
Zámecké léto	směs vážné a komorní hudby v prostorách zámku
Horažďovická padesátka	trasy po okolí v pěti délkách 100, 50, 25, 15 a 7 km pro pěší i cyklisty

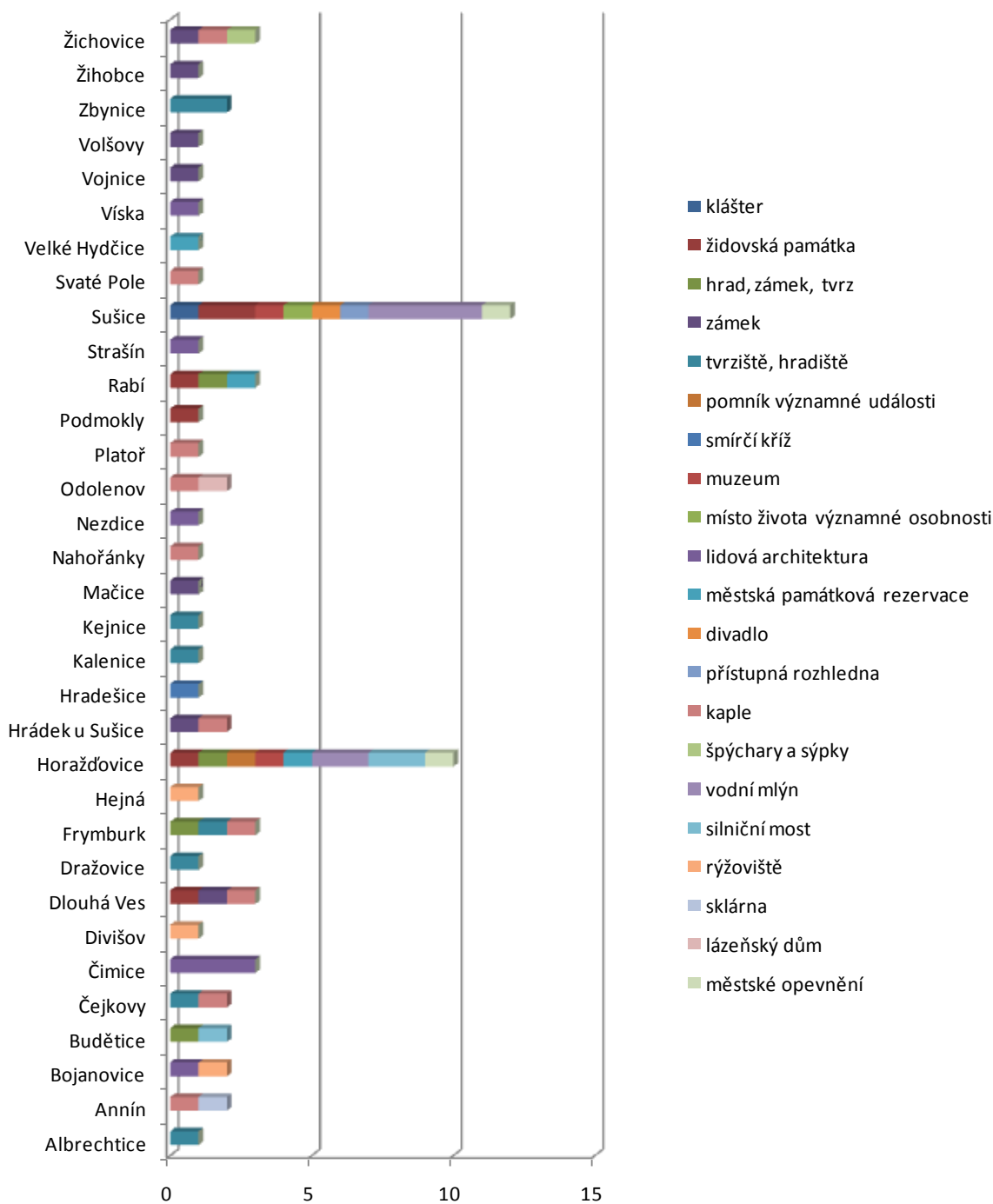
Zdroj: ŠumavaNet.CZ, 2009b

Obec Rabí je známá především díky nejrozsáhlejší české hradní zřícenině hradu Rabí, jenž se může pyšnit jedním z nejnádhernějších obranných systémů své doby v Evropě (Novák, 2004-2010a). Podhradí bylo v roce 1992 vyhlášeno městskou památkovou zónou (mapa KČT, 2008). Na hradě Rabí se každoročně během sezóny pořádají koncerty, divadelní představení, šermířská vystoupení, středověká slavnost, festival historických filmů Rabiograf a vánoční večerní prohlídky při svíčkách. Ke zhlédnutí jsou zajímavé výstavy a pro nejmenší se každý rok připravuje dětský den zvaný Rabijáda (Novák, 2004-2010b). Rabí nabízí turistům k ubytování 6 penzionů, hotel a ubytovnu (*Obrázek 18*).

Obec Annín leží na pravém břehu řeky Otavy ve výšce 596 m n. m. pod vrchem Mouřenec. Nachází se asi 6 km jižně od města Sušice na samé hranici CHKO Šumava (Spolek pro popularizaci jižních Čech, 2010). V roce 1796 tu byla založena sklářská huť, která počátkem 19. století poprvé v Rakousku-Uhersku vyrobila rubínové sklo s použitím zlata. Dalším prvenstvím, kterým se Annín může pyšnit, bylo založení prvního autokempinku v tehdejší ČSSR, jenž byl vybudován na pravém břehu Otavy. Na vrchu Mouřenec nad vsí byl vystavěn na přelomu 12. a 13. století románský kostel sv. Mořice, jeden z nejstarších v kraji. V Anníně je několik možností ubytování, a to: chalupa, kempy, penzióny a ubytovna (*Obrázek 18*). V horkých letních dnech je na výběr koupání v řece nebo koupalištích (*Obrázek 19*).

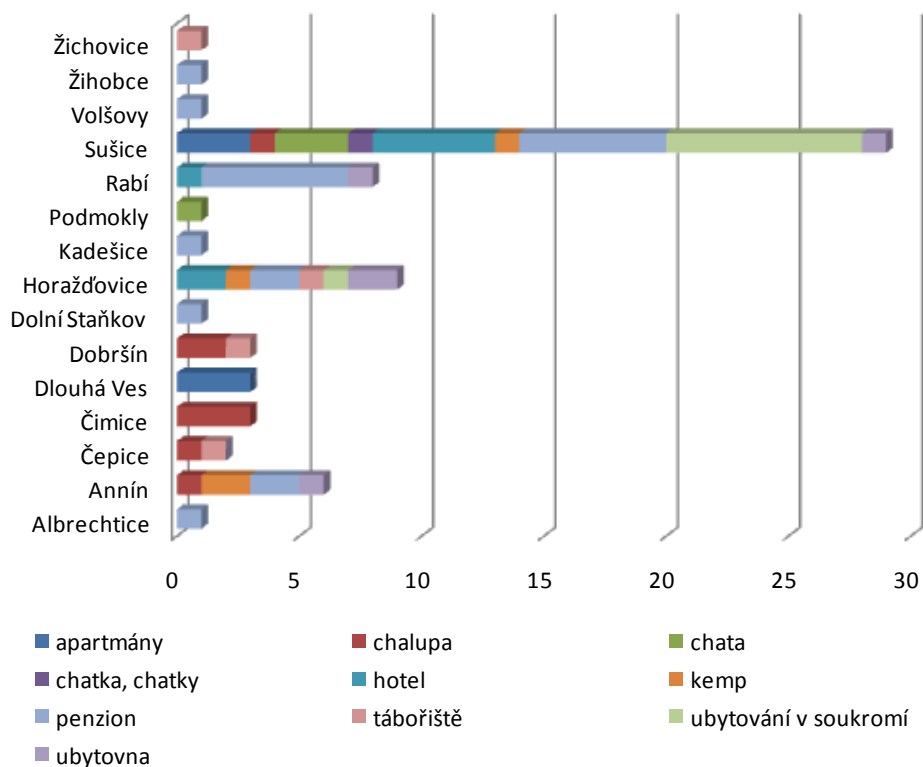
Ostatní obce již nejsou tak turisticky atraktivní a navštěvované. V každé vesnici je však alespoň nějaká zajímavost jako např. zámeček, kaplička, boží muka nebo alespoň křížek.

Obrázek 17. Kulturně-historické památky v zájmové oblasti Pootaví, n = 70

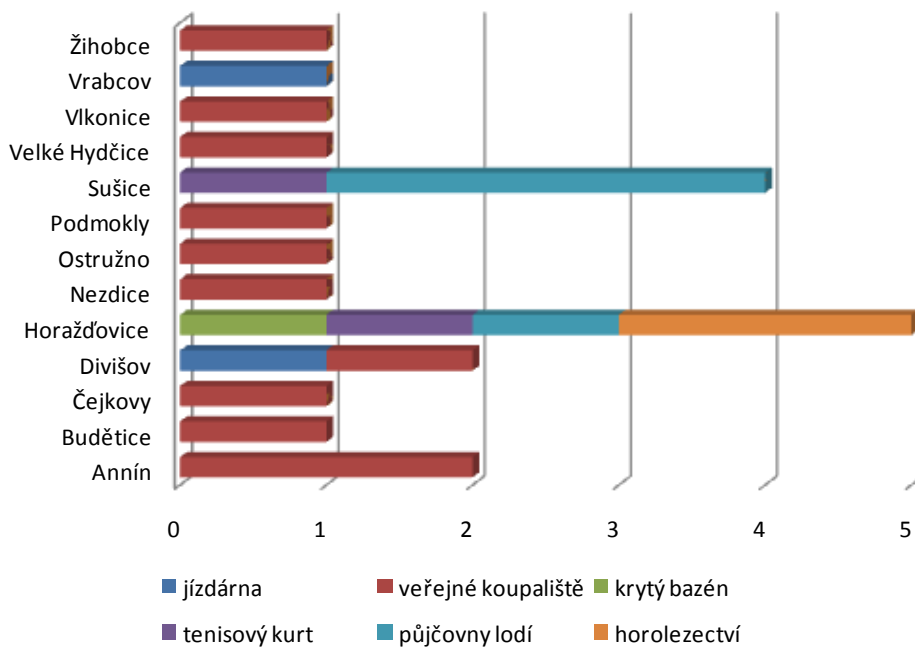
Zdroj: Vlastní databáze atraktivit

Obrázek 18. Rozdělení ubytovacích zařízení podle obcí, n = 70

Zdroj: Vlastní databáze atraktivit

Obrázek 19. Rekreační aktivity v zájmové oblasti Pootaví, n = 22

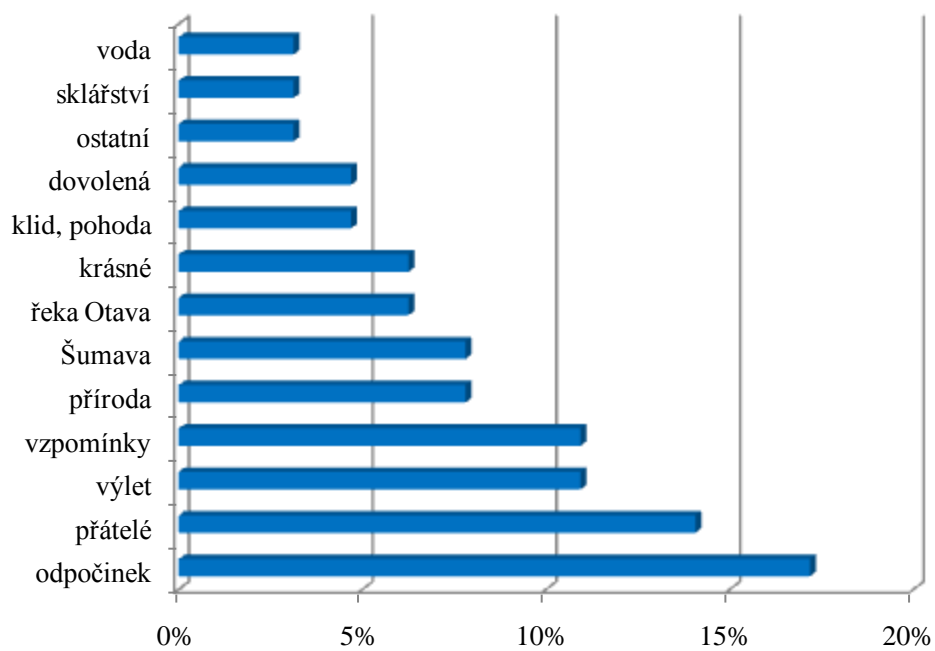
Zdroj: vlastní databáze atraktivit

4.3 Návštěvníci atraktivit oblasti

4.3.1 Image

Respondenty v souvislosti s lokalitou Annín nejčastěji napadlo slovo „odpočinek“. Mezi odpovědi ostatní patří: Anna, Annín, dětství, domov, oblíbené místo, protivný hostinský a romantická nostalgie (Obrázek 20).

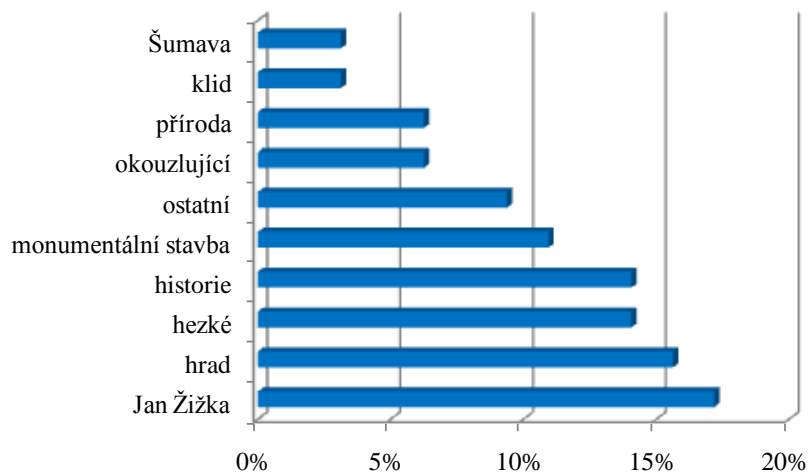
Obrázek 20. Asociace s Annínem, n = 64

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Respondenti si hrad Rabí spojují nejčastěji s „Janem Žižkou“. Mezi ostatní odpovědi, které uváděli, patří např.: cesta, těžký život, tradice, turismus, zábava, zmar (Obrázek 21).

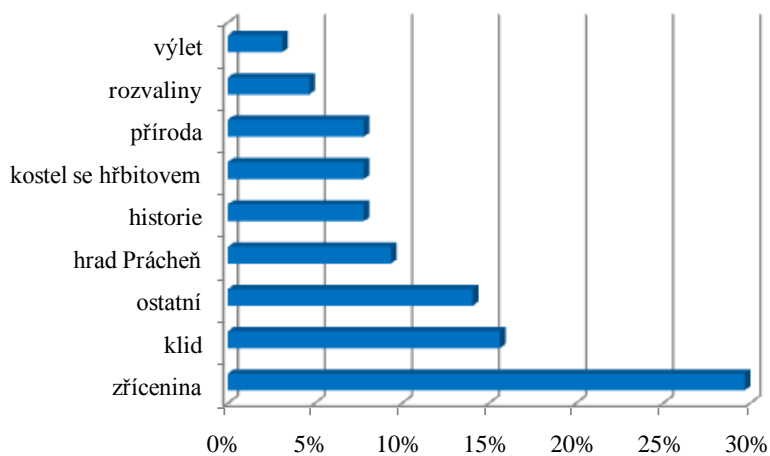
Obrázek 21. Asociace s hradem Rabí, n = 64

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejvíce dotázaných na zřícenině Prácheň odpovídalo „zřícenina“ a „klid“. Mezi ostatní odpovědi patří: bezpečí, duch místa, hezké místo, Keltové, krásný výhled, kulturní památka, nádhera, zpráchnivělý, tuze moc velký kopec (Obrázek 22).

Obrázek 22. Asociace se zříceninou Prácheň, n = 64

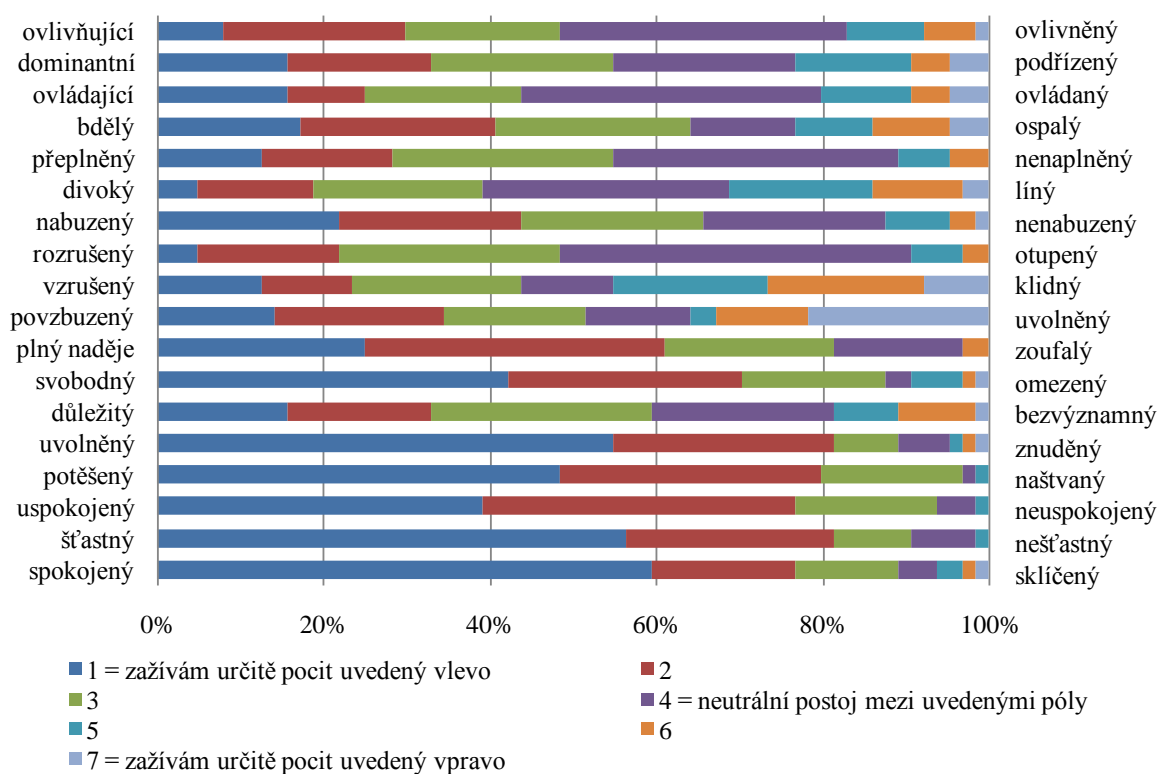

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Zažívané emoce na lokalitách

Na lokalitě Annín nejvíce respondentů uvedlo, že se zde cítí spokojeni a šťastni (Obrázek 23).

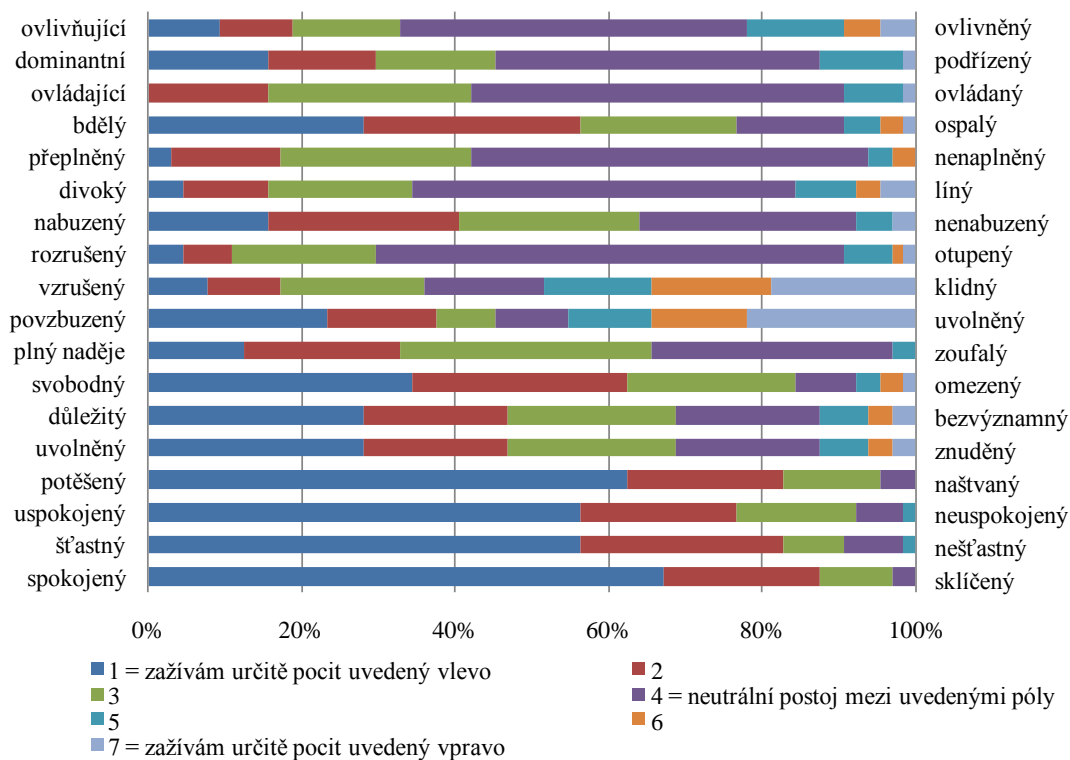
Obrázek 23. Zažívané emoce v Anníně, n = 64

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Na lokalitě Rabí je nejvíce respondentů spokojených a potěšených (Obrázek 24).

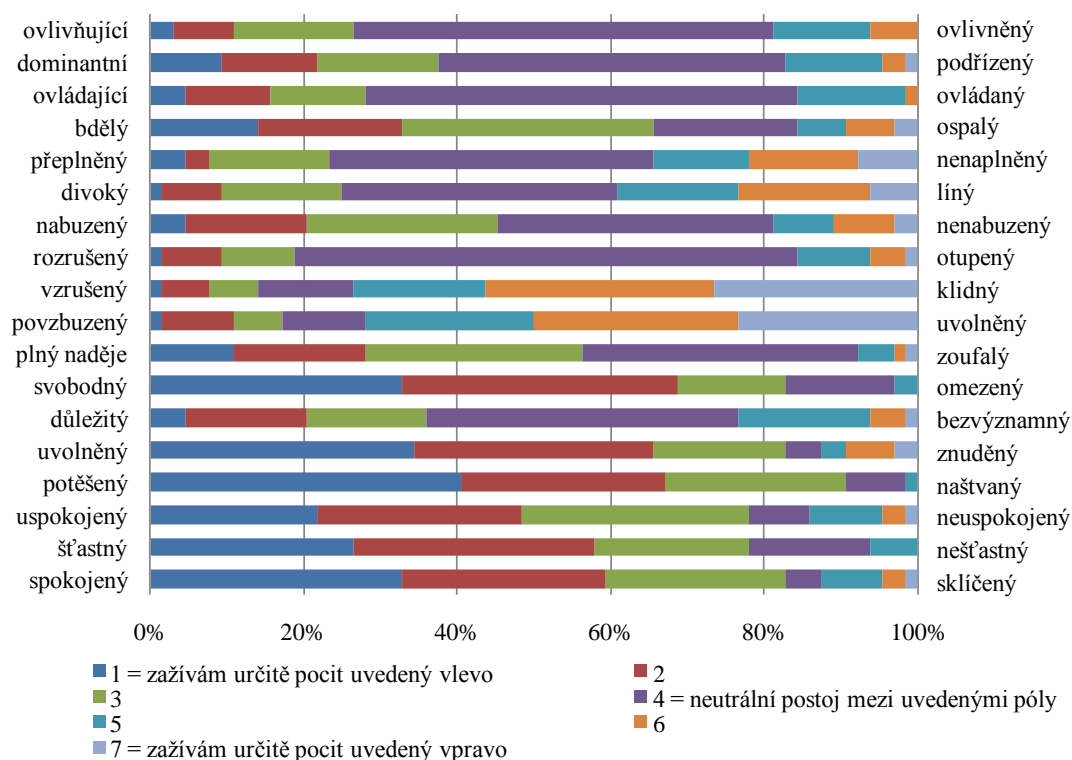
Obrázek 24. Zažívané emoce na hradě Rabí, n = 64

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Na lokalitě Prácheň, někteří respondenti zaujali neutrální postoj u pocitů: rozrušený – otupený, ovládající – ovládaný a ovlivňující – ovlivněný. Jiní se zde cítili potěšeni a spokojeni (Obrázek 25).

Obrázek 25. Zažívané emoce na zřícenině Prácheň, n = 64

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Zjištěny byly rozdíly v pocitech spokojený – sklíčený, šťastný – nešťastný, uspokojený – neuspokojený, uvolněný – znuděný, důležitý – bezvýznamný, povzbuzený – uvolněný, vzrušený – klidný, nabuzený – nenabuzený, přeplněný – nenaplněný, a na lokalitě Annín a Rabí se návštěvníci cítí stejně a na lokalitě Prácheň se cítí odlišně od obou předchozích. U pocitů plný naděje – zoufalý a rozrušený – otupěný, se návštěvníci lokality Rabí cítí stejně jako návštěvníci lokality Annín a zároveň i návštěvníci lokality Rabí (Tabulka 4).

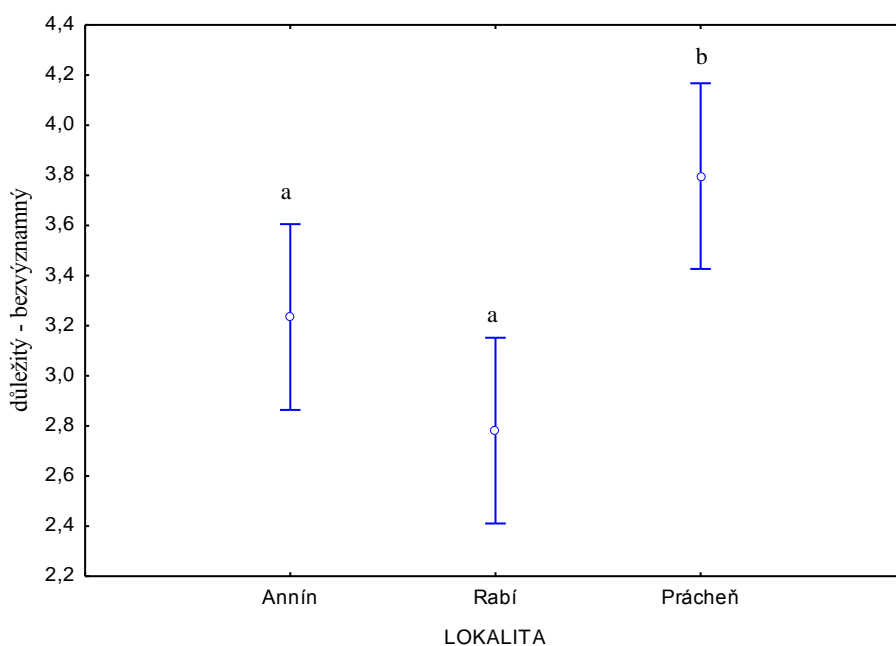
Tabulka 4 *Percepce zkoumaných turistických lokalit jejich návštěvníky*

	Annín		Rabí		Prácheň		F
	průměr	sm. odch.	průměr	sm. odch.	průměr	sm. odch.	
spokojený - sklíčený	1,86 a	1,36	1,48 a	0,80	2,56 b	1,57	11,6335 ***
šťastný - nešťastný	1,73 a	1,03	1,72 a	1,02	2,52 b	1,23	11,0425 ***
uspokojený - neuspokojený	1,92 a	0,95	1,77 a	1,03	2,92 b	1,53	17,5855 ***
potěšený - naštvaný	1,77 a	0,90	1,59 a	0,89	2,08 a	1,07	4,2034 *
uvolněný - znuděný	1,84 a	1,29	1,55 a	0,85	2,52 b	1,63	9,3619 **
důležitý - bezvýznamný	3,23 a	1,55	2,78 a	1,59	3,80 b	1,36	7,3370 ***
svobodný - omezený	2,14 a	1,39	2,33 a	1,40	2,17 a	1,08	0,3827 n. s.
plný naděje - zoufalý	2,39 a	1,20	2,92 ab	1,07	3,36 b	1,28	10,6791 ***
povzbuzený - uvolněný	3,91 a	2,18	3,95 a	2,33	5,20 b	1,57	8,2364 ***
vzrušený - klidný	4,00 a	1,86	4,41 a	1,90	5,33 b	1,49	9,5673 ***
rozrušený - otupěný	3,38 a	1,09	3,69 ab	1,02	4,13 b	1,05	8,1847 ***
nabuzený - nenabuzený	2,88 a	1,47	2,94 a	1,37	3,67 b	1,40	6,2696 ***
divoký - líný	3,86 a	1,45	3,73 a	1,28	4,44 a	1,44	4,6762 *
přeplněný - nenaplněný	3,20 a	1,29	3,47 a	0,99	4,36 b	1,36	15,6752 ***
bdělý - ospalý	3,20 a	1,74	2,55 a	1,45	3,27 a	1,57	4,0226 *
ovládající - ovládaný	3,50 a	1,57	3,55 a	0,96	3,77 a	0,97	0,8895 n. s.
dominantní - podřízený	3,34 a	1,64	3,25 a	1,36	3,63 a	1,23	1,2141 n. s.
ovlivňující - ovlivněný	3,41 a	1,39	3,75 a	1,44	3,89 a	1,09	2,3062 n. s.

Poznámka Zdroj dat: Vlastní šetření. Počet odpovědí n = 192. Zobrazeny jsou průměry, směrodatné odchylky a hodnota F-statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů (n. s. = rozdíl není signifikantní, * = p < 0,05, ** = p < 0,01, *** p < 0,001. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti p < 0,01).

Návštěvníci hradu Rabí se cítí důležití, zatímco návštěvníci zříceniny Prácheň se cítí na daném místě bezvýznamní (Obrázek 26).

Obrázek 26. Rozdíly ve vnímání zkoumaných lokalit na škále sémantického diferenciálu normální – překvapivé. Počet odpovědí $n = 192$. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variance. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

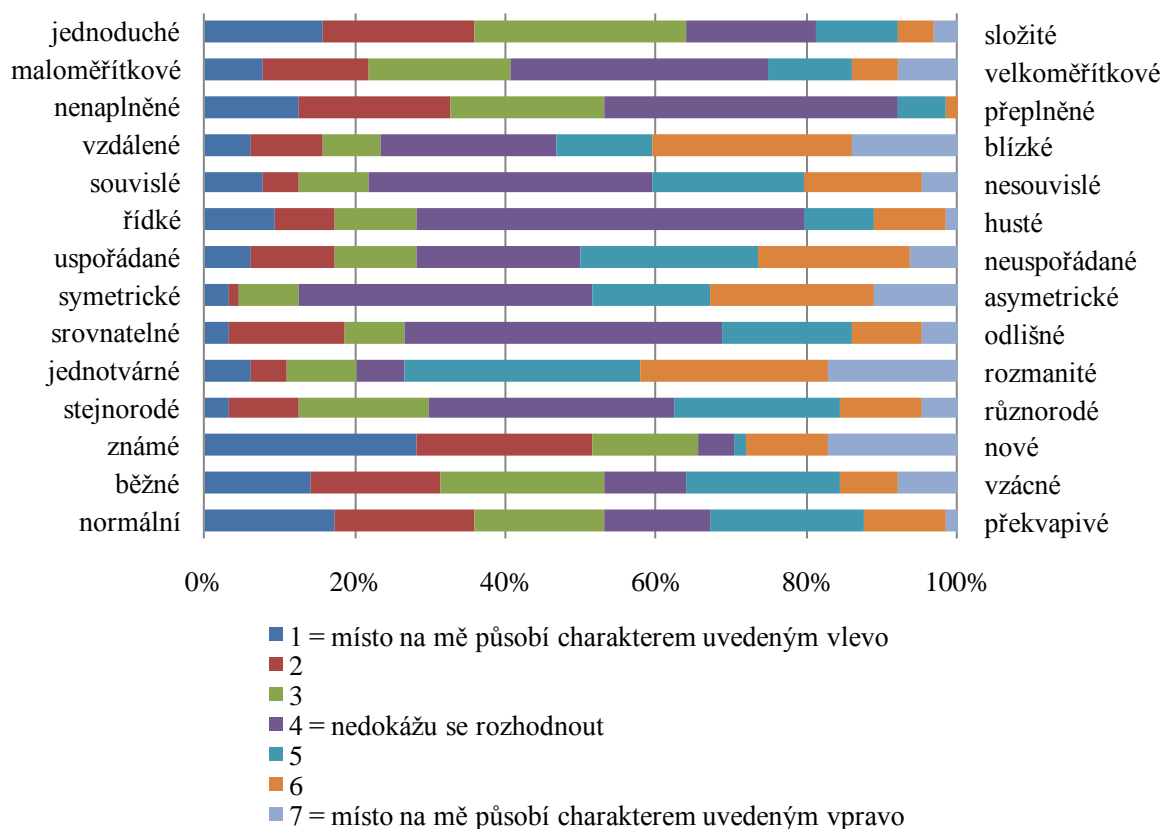

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

4.3.2 Vnímání lokalit

Mnozí návštěvníci vnímali hrad Rabí jako známý a někteří zaujali neutrální postoj u otázky, zda je místo řídké – husté (Obrázek 27).

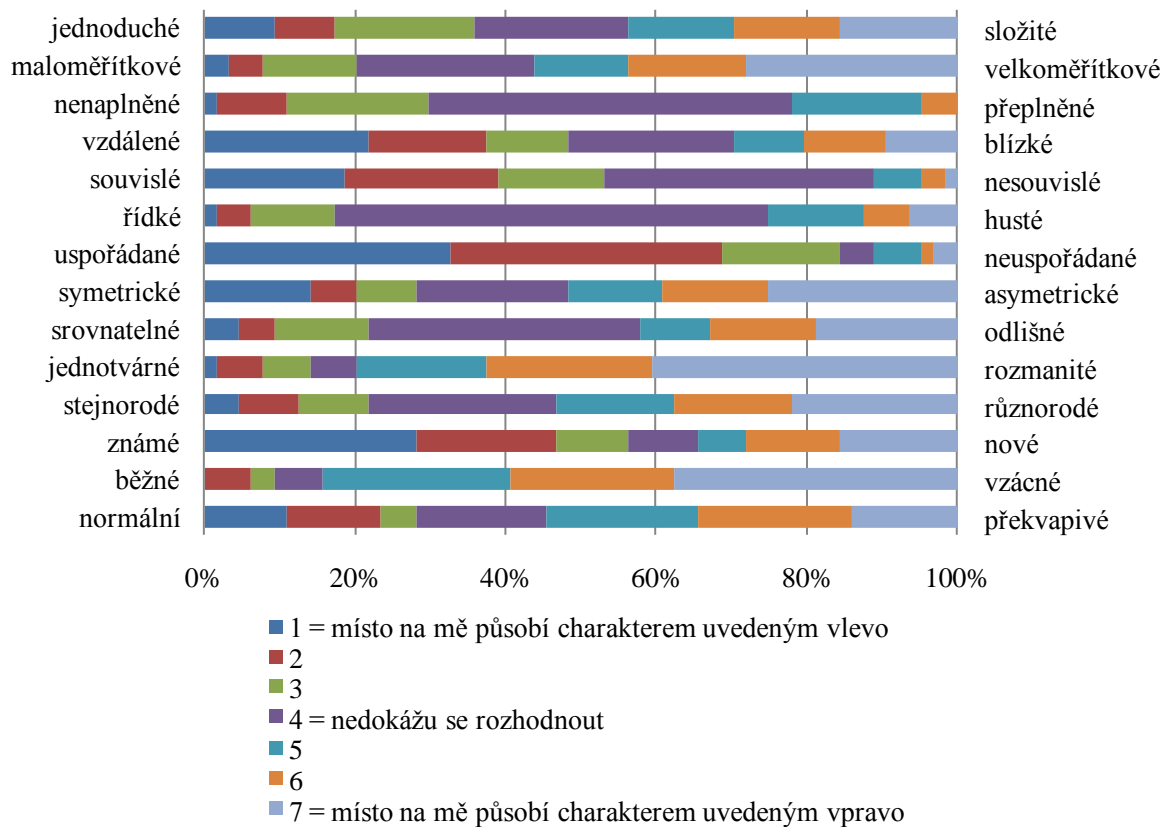
Obrázek 27. Vnímání lokality Annín, n = 64

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Návštěvníci hradu Rabí si myslí, že je tato lokalita rozmanitá a vzácná. Nedokázali se však rozhodnout, zda je toto místo řídké – husté (Obrázek 28).

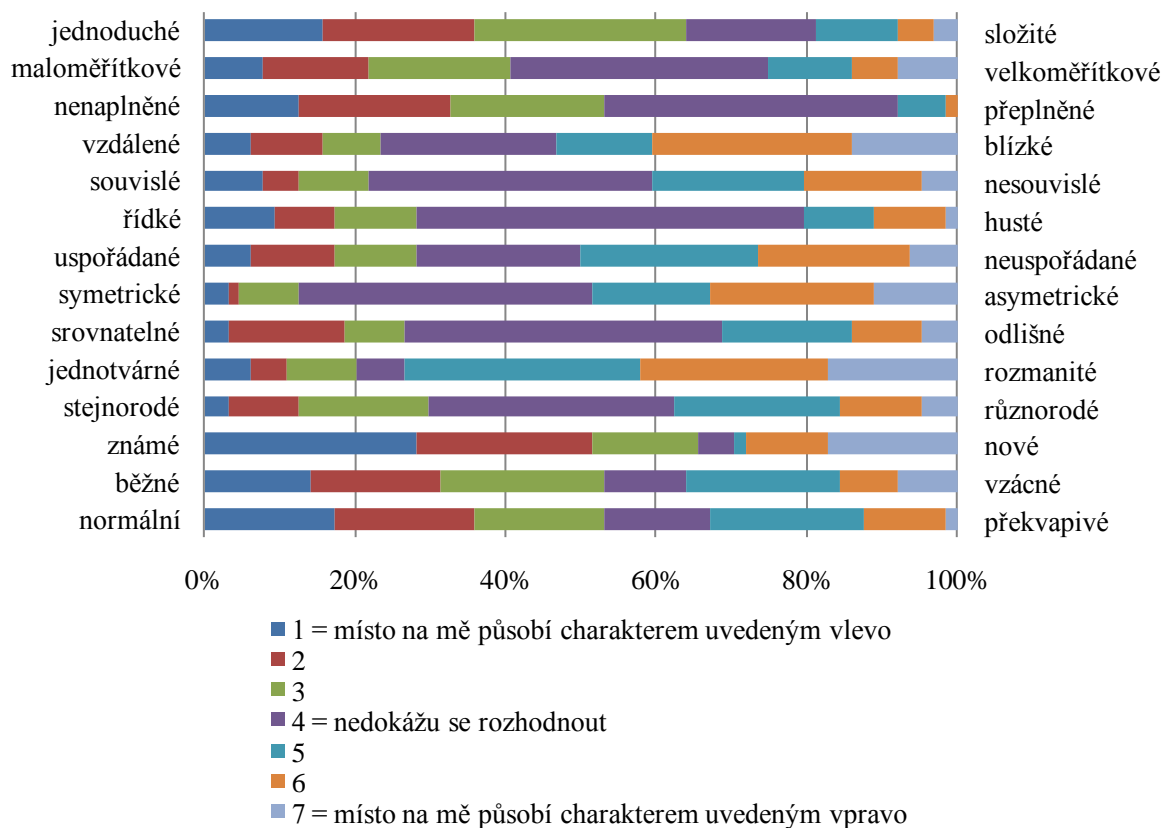
Obrázek 28. Vnímání lokality Rabí, n = 64

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Návštěvníci zříceninu Prácheň vnímají jako známou, ale často se nedokázali rozhodnout, zda je místo řídké – husté, srovnatelné – odlišné a symetrické – asymetrické (Obrázek 29).

Obrázek 29. Vnímání lokality Prácheň, n = 64

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Rozdíly byly zjištěny u otázek normální – překvapivé, běžné – vzácné, maloměřítkové – velkoměřítkové a jednoduché – složité. Rozdíly jsou mezi lokalitami Annín – Rabí a Rabí – Prácheň. Lokalita Prácheň je vnímána stejně jako Annín a Rabí u otázek stejnorodé – různorodé a srovnatelné – odlišné (Tabulka 5).

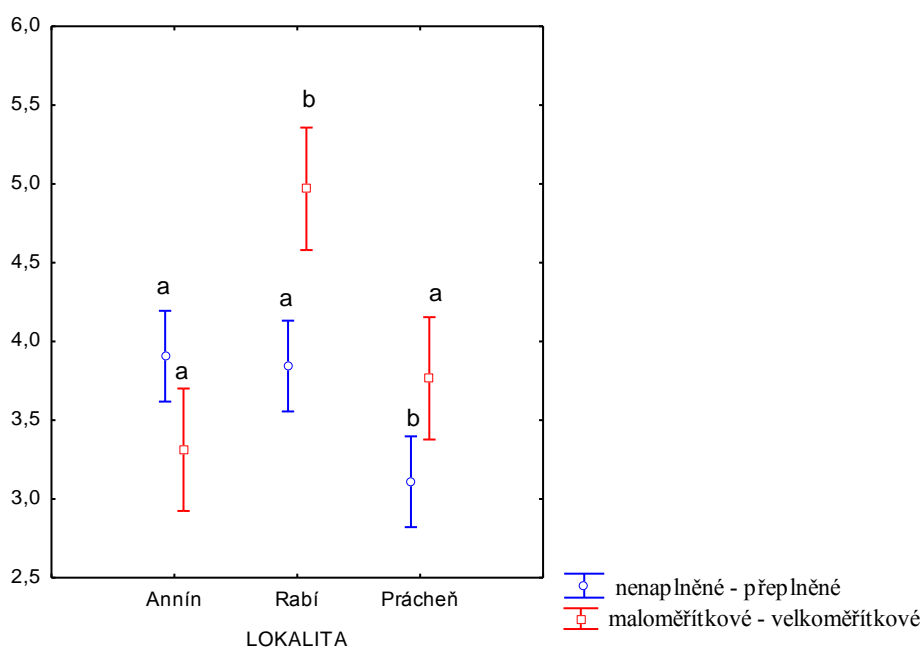
Tabulka 5 *Percepce zkoumaných turistických lokalit jejich návštěvníky*

	Annín		Rabí		Prácheň		F
	průměr	sm. odch.	průměr	sm. odch.	průměr	sm. odch.	
normální - překvapivé	3,28 a	1,96	4,41 b	1,92	3,41 a	1,72	6,9491 **
běžné - vzácné	3,56 a	2,07	5,66 b	1,44	3,61 a	1,81	28,4622 ***
známé - nové	2,72 a	1,86	3,47 a	2,27	3,30 a	2,28	2,1458 n.s.
stejnorodé - různorodé	3,77 a	1,73	4,73 b	1,76	4,13 ab	1,39	5,7677 **
jednotvárné - rozmanité	4,91 a	1,81	5,59 a	1,63	4,95 a	1,68	3,2230 *
srovnatelné - odlišné	3,69 a	1,88	4,58 b	1,67	4,02 ab	1,41	4,6802 *
symetrické - asymetrické	4,09 a	1,90	4,53 a	2,08	4,72 a	1,40	1,9994 n.s.
uspořádané - neuspořádané	2,34 a	1,37	2,33 a	1,48	4,31 b	1,63	37,1272 ***
řídke - husté	3,81 a	1,22	4,19 a	1,17	3,78 a	1,36	2,0854 n.s.
souvislé - nesouvislé	3,06 a	1,36	3,06 a	1,46	4,23 b	1,49	14,2348 ***
vzdálené - blízké	3,97 a	1,98	3,52 ab	1,98	4,63 b	1,77	5,4625 **
nenaplněné - přeplněné	3,91 a	1,24	3,84 a	1,03	3,11 b	1,22	9,2027 ***
maloměřítkové - velkoměřítkové	3,31 a	1,40	4,97 b	1,73	3,77 a	1,58	18,8893 ***
jednoduché - složité	2,95 a	1,27	4,27 b	1,85	3,14 a	1,54	13,0497 ***

Poznámka Zdroj dat: Vlastní šetření. Počet odpovědí n = 192. Zobrazeny jsou průměry, směrodatné odchylky a hodnota F-statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů (n. s. = rozdíl není signifikantní, * = p < 0,05, ** = p < 0,01, *** p < 0,001. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti p < 0,01).

Návštěvníci vnímají lokality Annín a Rabí spíše jako přeplněné zatímco lokalitu Prácheň jako nenaplněnou. Lokality Annín a Prácheň na ně působí měloměřítkově a lokalita Rabí velkoměřítkově (Obrázek 30).

Obrázek 30. Rozdíly ve vnímání zkoumaných lokalit na škále sémantického diferenciálu normální – překvapivé. Počet odpovědí n = 192. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variance. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

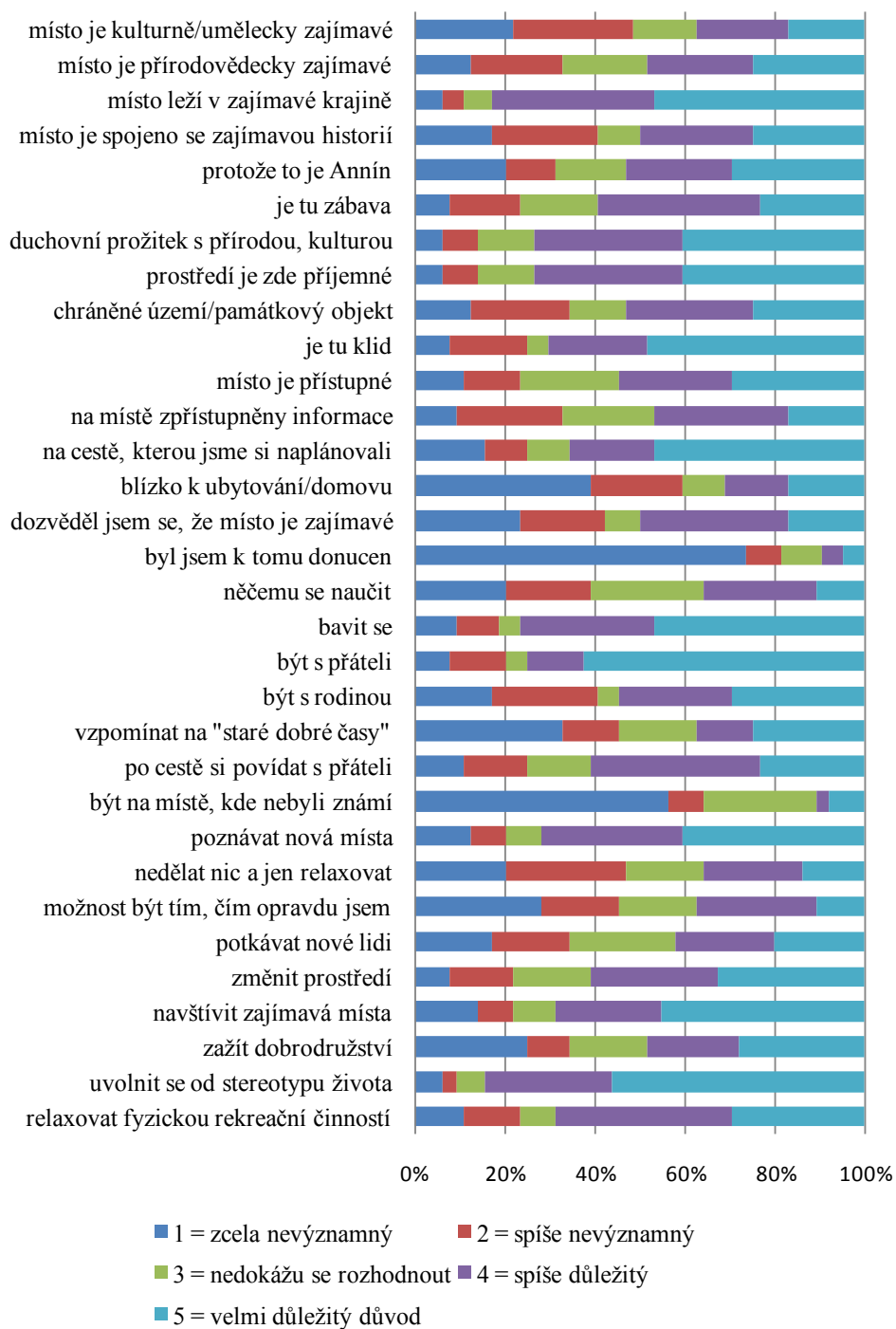

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

4.3.3 Motivace k návštěvě

Pro návštěvníky Annína bylo nejdůležitější být s přáteli a uvolnit se od stereotypu života (Obrázek 31).

Obrázek 31. Motivace k návštěvě na lokalitě Annín, n = 64

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Jako důvod návštěvy hradu Rabí respondenti nejčastěji uváděli: místo je spojeno se zajímavou historií a návštěva zajímavých míst (Obrázek 32).

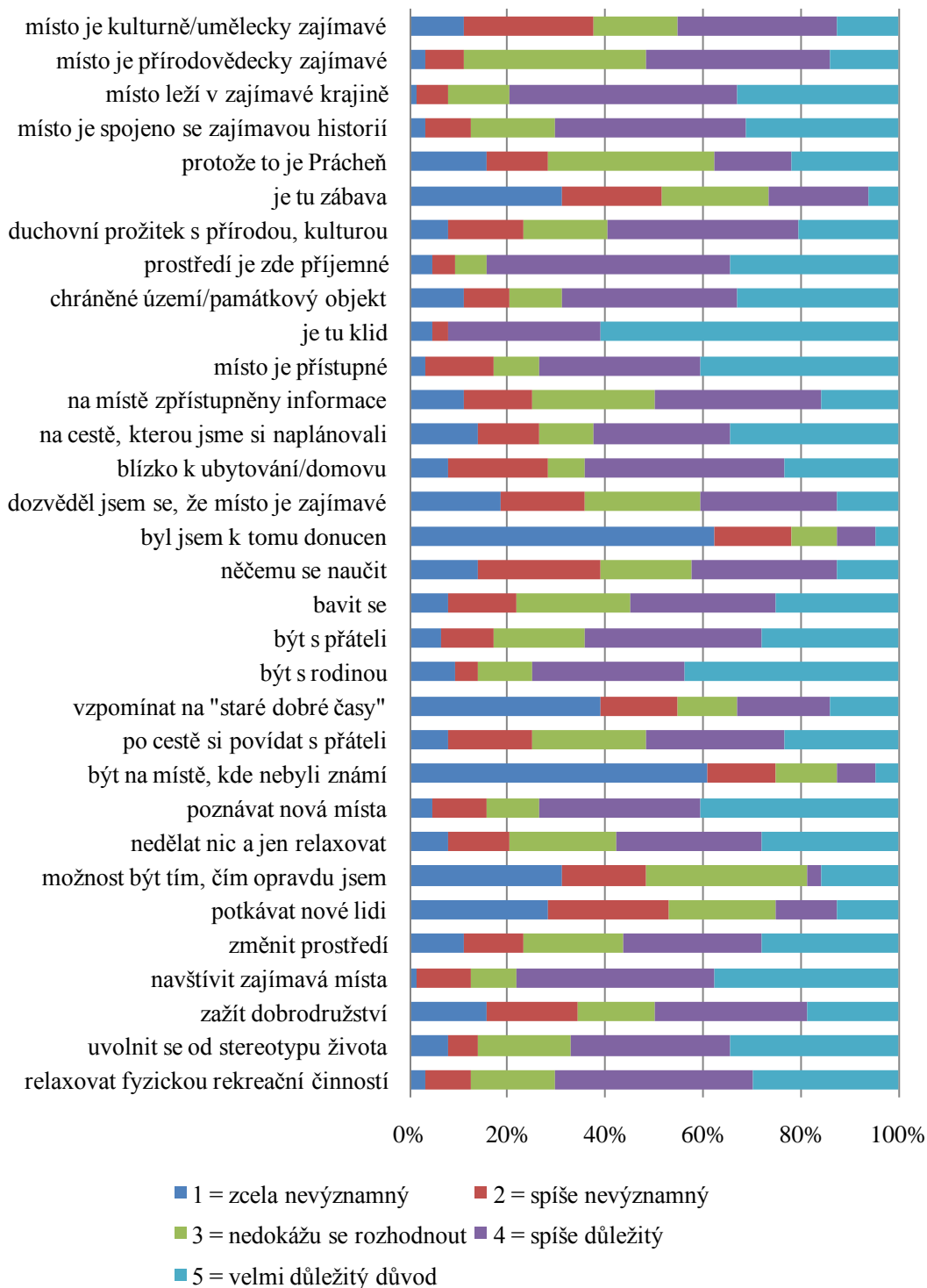
Obrázek 32. Motivace k návštěvě na lokalitě Rabí, n = 64

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Pro respondenty byl nejčastější důvod k návštěvě Prácheň klid a nejméně důležitý pro ně bylo být na místě, kde nebyli známí (Obrázek 33).

Obrázek 33. Motivace k návštěvě na lokalitě Prácheň, n = 64

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Návštěvníky lokalit spojovaly stejné důvody k návštěvě u těchto otázek: uvolnit se od stereotypu života, poznávat nová místa, něčemu se naučit, prostředí je zde příjemné a místo je přírodovědecky zajímavé (Tabulka 6).

Tabulka 6 *Percepce zkoumaných turistických lokalit jejich návštěvníky*

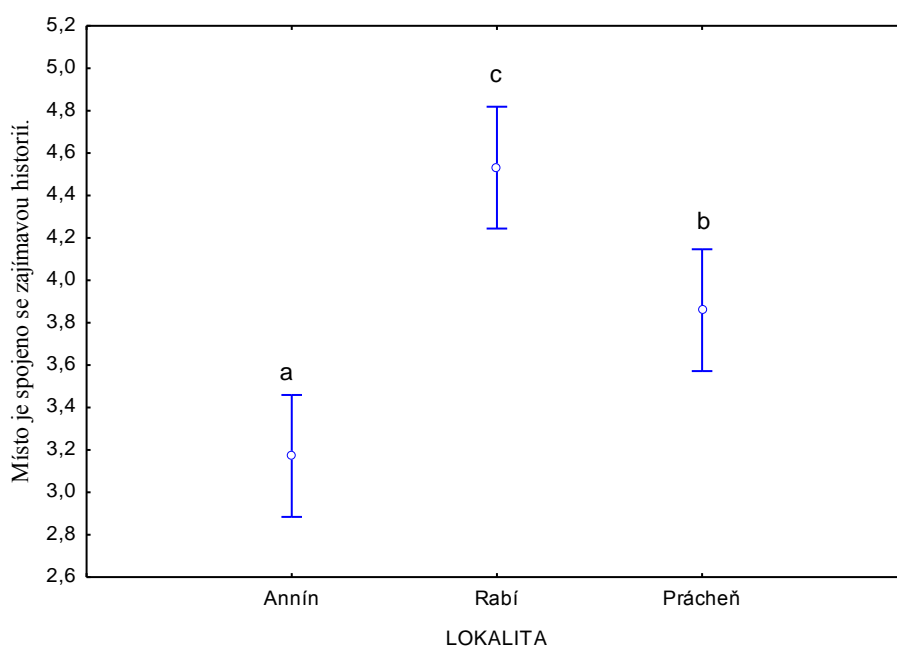
	Annín		Rabí		Prácheň		F
	průměr	sm. odch.	průměr	sm. odch.	průměr	sm. odch.	
relaxovat fyzickou rekreační činností	3,64 a	1,33	3,66 a	1,25	3,84 a	1,06	0,5527 n.s.
uvolnit se od stereotypu života	4,25 ab	1,13	4,44 b	0,87	3,80 a	1,21	5,9615 **
zažít dobrodružství	3,17 a	1,56	3,39 a	1,27	3,19 a	1,37	0,4841 n.s.
navštívit zajímavá místa	3,78 a	1,45	4,64 b	0,60	4,02 a	1,03	10,7211 ***
změnit prostředí	3,64 a	1,29	3,58 a	1,41	3,50 a	1,32	0,1764 n.s.
potkávat nové lidi	3,11 a	1,38	2,64 a	1,46	2,56 a	1,36	2,8545 n.s.
možnost být tím, čím opravdu jsem	2,75 a	1,40	3,11 a	1,37	2,55 a	1,38	2,7104 n.s.
nedělat nic a jen relaxovat	2,83 a	1,36	2,86 a	1,27	3,58 b	1,24	6,8808 **
poznávat nová místa	3,80 a	1,38	4,48 b	0,87	3,94 ab	1,18	6,2308 **
být na místě, kde nebyli známí	1,98 a	1,29	1,91 a	1,34	1,81 a	1,21	0,2888 n.s.
po cestě si povídat s přáteli	3,48 a	1,30	3,58 a	1,26	3,42 a	1,24	0,2467 n.s.
vzpomínat na "staré dobré časy"	2,84 a	1,61	2,56 a	1,58	2,53 a	1,51	0,7720 n.s.
být s rodinou	3,27 a	1,52	3,52 a	1,55	3,95 a	1,27	3,6680 *
být s přáteli	4,09 a	1,38	3,58 a	1,55	3,69 a	1,18	2,4884 n.s.
bavit se	3,95 a	1,33	3,64 a	1,23	3,50 a	1,23	2,1574 n.s.
něčemu se naučit	2,88 a	1,30	3,63 b	1,36	3,02 ab	1,28	5,8794 **
byl jsem k tomu donucen	1,59 a	1,14	1,33 a	0,86	1,77 a	1,19	2,7078 n.s.
dozvěděl jsem se, že místo je zajímavé	3,02 a	1,47	3,89 b	1,36	2,98 a	1,32	8,8381 ***
blízko k ubytování/domovu	2,50 a	1,54	2,42 a	1,42	3,52 b	1,27	11,8640 ***
na cestě, kterou jsme si naplánovali	3,72 a	1,52	4,05 a	1,39	3,56 a	1,44	1,8690 n.s.
na místě zpřístupněny informace	3,22 a	1,25	3,66 a	1,31	3,30 a	1,22	2,1898 n.s.
místo je přístupné	3,50 a	1,33	3,84 a	1,18	3,94 a	1,17	2,2426 n.s.
je tu klid	3,86 a	1,39	3,78 a	1,23	4,41 a	1,00	5,0078 **
chráněné území/památkový objekt	3,31 a	1,39	3,92 a	1,31	3,70 a	1,32	3,3931 *
prostředí je zde příjemné	3,94 a	1,19	4,50 b	0,80	4,05 ab	1,01	5,5286 ***
duchovní prožitek s přírodou, kulturou	3,34 a	1,36	3,38 a	1,44	3,48 a	1,21	0,1943 n.s.
je tu zábava	3,52 a	1,23	3,31 a	1,14	2,50 b	1,30	12,3127 ***
protože to je (Annín, Rabí, Prácheň)	3,31 a	1,51	4,33 b	0,98	3,16 a	1,34	15,4831 ***
místo je spojeno se zajímavou historií	3,17 a	1,48	4,53 c	0,87	3,86 b	1,07	21,7629 ***
místo leží v zajímavé krajině	4,13 a	1,13	4,25 a	0,91	4,03 a	0,93	0,7793 n.s.
místo je přírodovědecky zajímavé	3,28 ab	1,37	2,86 a	1,36	3,52 b	0,94	4,6026 *
místo je kulturně/umělecky zajímavé	2,84 a	1,43	4,45 b	0,83	3,09 a	1,24	33,6367 ***

Poznámka Zdroj dat: Vlastní šetření. Počet odpovědí n = 192. Zobrazeny jsou průměry, směrodatné odchylky a hodnota F-statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů (n. s. = rozdíl není signifikantní, * = p < 0,05, ** = p < 0,01, *** p < 0,001. Průměry

se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

Pro návštěvu lokality Annín nebylo důležité, zda je místo spojeno se zajímavou historií. Zatímco pro návštěvníky hradu Rabí to byl velice důležitý důvod k návštěvě této kulturní památky (Obrázek 34).

Obrázek 34. Rozdíly ve vnímání zkoumaných lokalit na škále sémantického diferenciálu normální – překvapivé. Počet odpovědí $n = 192$. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variance. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

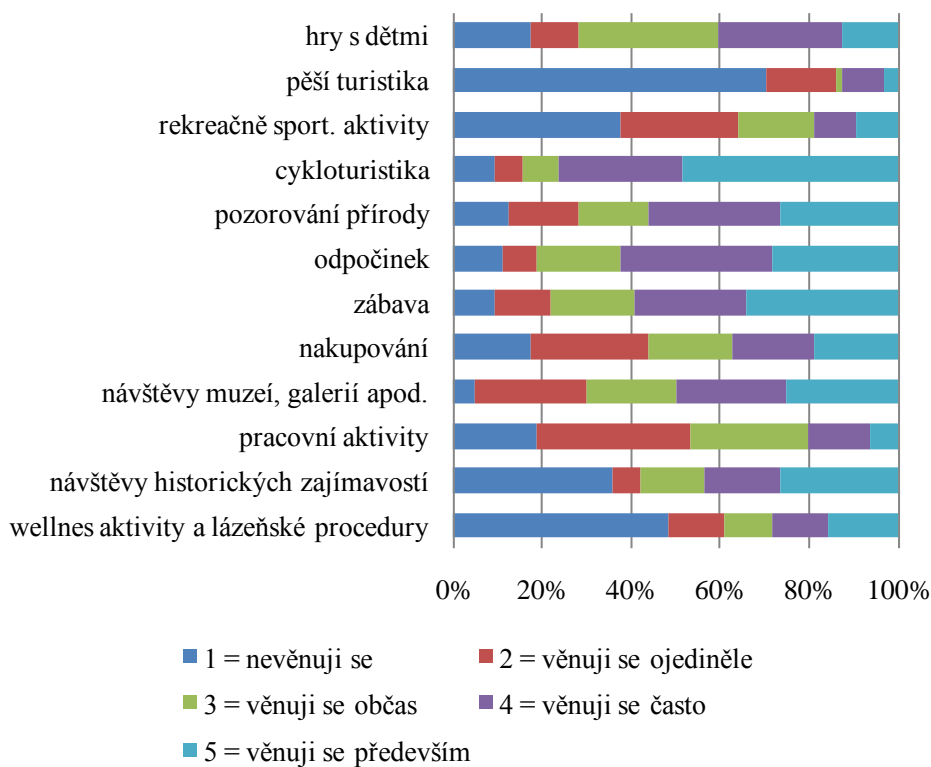

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

4.3.4 Aktivity provozované v rámci cesty

Návštěvníci na lokalitě Annín se nejvíce věnovali cykloturistice a zábavě. Naopak se při návštěvě tohoto místa nezajímali o pěší turistiku, wellnes aktivity a lázeňské procedury (Obrázek 35).

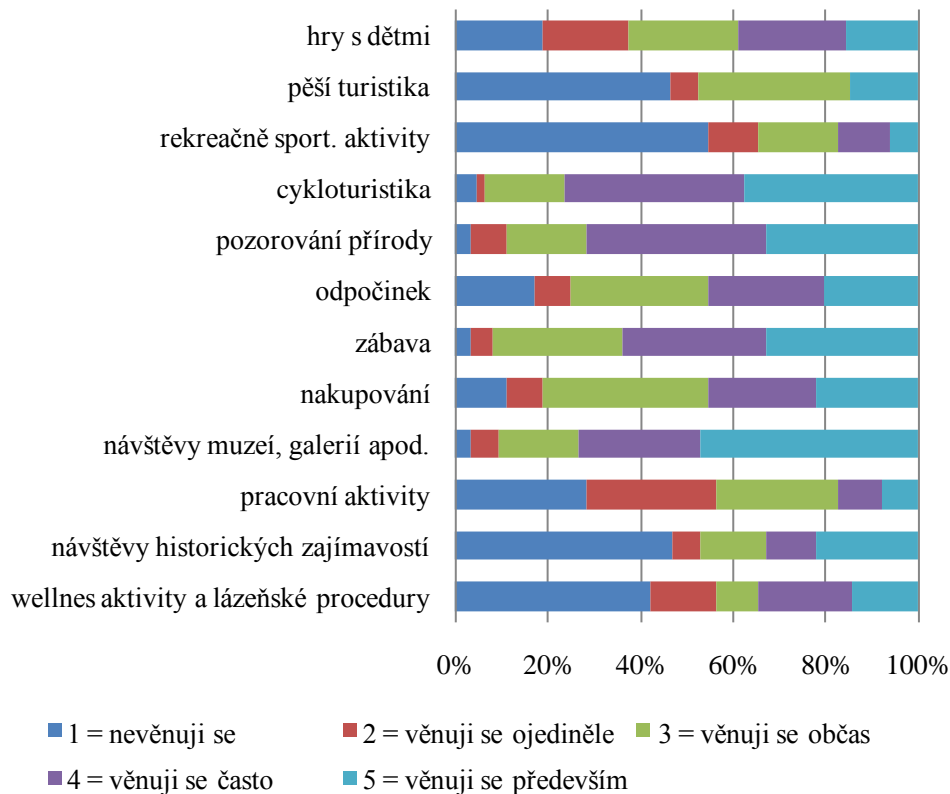
Obrázek 35. Aktivity provozované v rámci cesty na lokalitě Annín, n = 64

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Návštěvníky hradu Rabí nejvíce zajímaly návštěvy muzeí, galerií apod. Dále se věnovali cykloturistice, pozorování přírody a zábavě (Obrázek 36).

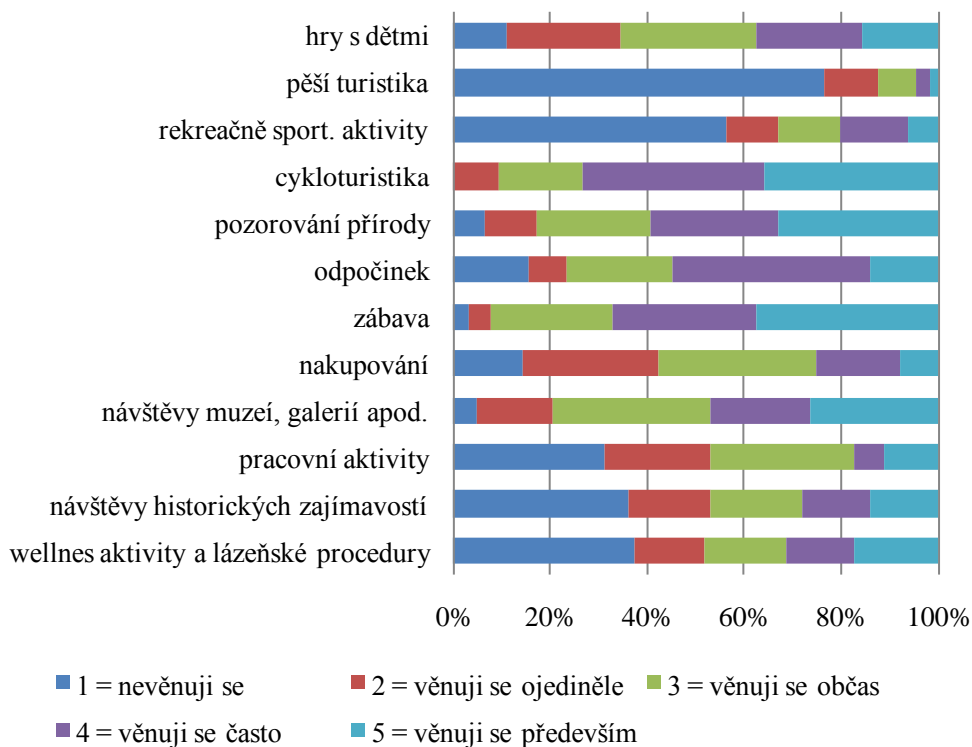
Obrázek 36. Aktivity provozované v rámci cesty na lokalitě Rabí, n = 64

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Návštěvníci zříceniny Prácheň nejvíce vyhledávají cykloturistiku, zábavu, pozorují přírodu a odpočívají (Obrázek 37).

Obrázek 37. Aktivity provozované v rámci cesty na lokalitě Prácheň, n = 64

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Návštěvníci všech tří lokalit tráví svojí dovolenou nebo cestu cykloturistikou. Návštěvníci Annína přijeli ještě za zábavou a odpočinkem, návštěvníci Rabí se zajímají o historii, galerie a různé historické slavnosti apod. Zříceninu Prácheň navštěvují turisté kromě cykloturistiky i kvůli pozorování přírody (Tabulka 7).

Tabulka 7 *Aktivity provozované v rámci cesty*

	Annín		Rabí		Prácheň		F
	průměr	sm. odch.	průměr	sm. odch.	průměr	sm. odch.	
welnes a láz. procedury	2,34 a	1,56	2,50 a	1,54	2,59 a	1,53	0,4289 n.s.
návštěvy his. zajímavostí	2,92 a	1,66	2,55 a	1,66	2,53 a	1,46	1,2264 n.s.
pracovní aktivity	2,55 a	1,14	2,41 a	1,22	2,44 a	1,30	0,2347 n.s.
návš. muzeí, galerií apod.	3,41 a	1,24	4,08 b	1,09	3,48 ab	1,18	6,2803 **
nakupování	2,95 a	1,39	3,38 a	1,23	2,77 a	1,14	3,9627 *
zábava	3,63 a	1,33	3,86 a	1,04	3,94 a	1,05	1,2875 n.s.
odpočinek	3,61 a	1,28	3,23 a	1,34	3,30 a	1,27	1,5350 n.s.
pozorování přírody	3,42 a	1,37	3,91 a	1,05	3,69 a	1,22	2,5346 n.s.
cykloturistika	4,00 a	1,30	4,03 a	1,02	4,00 a	0,96	0,0171 n.s.
rekreačně sport. aktivity	2,27 a	1,31	2,03 a	1,32	2,03 a	1,36	0,6624 n.s.
pěší turistika	1,59 a	1,11	1,58 a	1,08	1,42 a	0,89	0,5445 n.s.
hry s dětmi	3,08 a	1,26	2,98 a	1,35	3,08 a	1,24	0,1135 n.s.

Poznámka Zdroj dat: Vlastní šetření. Počet odpovědí $n = 192$. Zobrazeny jsou průměry, směrodatné odchylky a hodnota F-statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů (n. s. = rozdíl není signifikantní, * = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** $p < 0,001$). Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).

5 NÁVRHY OPTIMALIZACE VYUŽITÍ ÚZEMÍ CESTOVNÍM RUCHEM

Na základě provedených výzkumů nabídky a poptávky cestovního ruchu ve vymezeném území lze nejen identifikovat potenciál rozvoje cestovního ruchu oblasti, ale i rámcově navrhnout doporučení pro podnikatelskou praxi cestovního ruchu ve vybraném území.

5.1 Potenciální možnosti dalšího rozvoje cestovního ruchu

Z turistického hlediska je vymezená oblast Pootaví zajímavá jako krajina četných kulturně-historických památek, krajina s poměrně čistým ovzduším a zachovalou vegetací a živočišstvem (Mapa KČT, 2008). Tyto předpoklady doplňují ještě rekreační atraktivity a četná ubytovací zařízení.

V zájmové oblasti se nachází 154 kulturně-historických památek, z nichž největší počet tvoří drobná architektura (kapličky, boží muka, kříže). Pro jednotlivé obce není důležitý počet památek, ale jejich význam.

Hrad Rabí

Nejnavštěvovanější památka vybrané oblasti je hrad Rabí, což dokazuje i jeho návštěvnost. Podle Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu navštívilo hrad např. v roce 2008 celkem 74 665 návštěvníků (Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, 2009).

Hrad Rabí je dobře dostupný. Obec Rabí leží na silnici mezi městy Horažďovice a Sušice. Na hrad se návštěvníci dostanou autem, autobusem, vlakem, na kole i na lodi. Nedaleko hradu je obcí zřízeno parkoviště a autobusová zastávka je přímo na náměstí obce. V případě cesty vlakem je neoptimálnější zastávka Žichovice, ze které se na hrad dostaneme po silnici nebo po žluté turistické stezce. Cyklisté mají možnost využít cyklistickou stezku 2084 (Žichovice - Rabí - Budětice - Tedražice - Čejkovy – Čermná) a k uložení kol jim slouží několik stojanů. Při sjezdu Otavy ze Sušice mohou vodáci zanechat lodě u mostu na trase

Rabí – Žichovice. Jediným nedostatkem je *absence bezbariérového přístupu*, ovšem musíme uvážit, že Rabí je rozsáhlá zřícenina a zajištění bezbariérového přístupu je zde téměř nemožné. Přesto se zaměstnanci hradu na požádání snaží handicapovaným návštěvníkům vyjít vstříc. Za raritu považují i možnost vzletu horkovzdušného balónu z hradní věže – Donjonu. (Novák, 2004-2010c)

Hlavním motivem návštěv hradu je poznání zajímavé historie tohoto místa (*Obrázek 32*). Správa hradu využívá všech možností k přilákání turistů. Nabízí 2 prohlídkové okruhy, velké množství akcí kulturních i historických (viz kapitola 3.2.1.). V hradní konírně a v podzemí kostela Nejsvětější Trojice se konají celosezónní výstavy. Pro děti je určitě zajímavá Včelnice v nově zpřístupněném hradním příkopu, kde se dozví mnoho zajímavostí ze světa včel.

Pro dětské návštěvníky, zejména školní výlety, bych doporučila *speciální výklad historie hradu* zaměřený především na Jana Žižku a na pověsti týkající se historie hradu. Myslím si, že by to děti více zaujalo a průvodcům by se lépe dařilo upoutat jejich pozornost.

Zřícenina Prácheň

Z kdysi slavného kamenného hradu Prácheň dnes najdeme pouze zbytky zříceniny, proto se toto klidné místo stalo cílem relaxačních procházek z nedalekých Horažďovic (*Obrázek 33*). Rádi sem odbočí i cyklisté jedoucí po trase č. 312. Tito cyklisté většinou končí u kostelíka sv. Klimenta, protože pěšina ke zřícenině je vhodná pouze pro pěší a není kam odložit kola. U kostelíka, kde je dostatečný prostor, by se mohlo *umístit několik stojanů na kola*.

Na Prácheň je příjemná procházka mezi stromy zejména v horkém letním počasí. Posezení ve stínu stromů však není možné, na místě je pouze jedna malá lavička. Doporučovala bych *rozmístění několika laviček a vytvoření výhledu na řeku Otavu*, kterému nyní brání neregulovaný porost.

Annín

Annín navštěvují turisté zejména kvůli kempu, kterým protéká řeka Otava. Návštěvníci sem jezdí zbavit se stereotypu každodenního života a odpočinout si. Kemp se stává místem pobytu přátel i rodin s dětmi, oblíbený je i u vodáků (*Obrázek 31*). Je výchozím místem pro pěší výlety a výlety na kole. Leží na okraji Chráněné krajinné oblasti Šumava, od Národního parku Šumava je vzdálen pouhé 4 km a do Sušice, která nabízí mnoho různých aktivit (viz kapitola 3.2.1.), je také blízko. Kemp je poměrně zmodernizovaný. Je zde nové sociální zařízení, možnost stravování, dětské hřiště s trampolínou, koupaliště, sportovní hřiště a stoly na pingpong. Jedinou slabinou jsou *nezpevněné komunikační cesty*. Za deštivého počasí se mění na blátivou stezku plnou kaluží. V kempu mi chybí i informace o typech na výlety a možnosti sportovního vyžití, které poskytuje okolí. Např. v nedalekém Divišově je jízdárna, která nabízí výcvik začátečníků, výlety pro pokročilé jezdce i vodění dětí. Doporučovala bych *spolupráci mezi Autocampingem Annín a jízdárnou v Divišově*.

5.2 Doporučení pro praxi

Hlavním motivem tuzemské dovolené je: uvolnit se od stereotypu každodenního života, změnit prostředí, navštívit a poznávat nová místa. Je preferován pobyt s rodinou, s přáteli a s možností zábavy (*Obrázky 31 – 33*).

Mezi dotazovanými převažovaly ženy nad muži (103 a 89 z n=192), zejména však z důvodu ochotnější spolupráce při vyplňování dotazníků. Mezi návštěvníky bylo nejvíce osob ve věku 36-45 let, dále 26-35 let a 18-25 let. Nejméně účastníků bylo ve věku nad 66 let (*Obrázek 1*).

Každý účastník cestovního ruchu má své potřeby a přání, podle kterých volí cíl své dovolené, případně výletu.

Pro zlepšení služeb nabízených návštěvníkům v zájmové oblasti bych doporučovala *lepší spolupráci informačních center v Horažďovicích a v Sušici*. Návštěvníkům by tak mohla nabídnout ucelené informace týkající se jak ubytování, tak i různých kulturních a jiných akcí a sportovního vyžití v rámci celého území.

Hrad Rabí bych prezentovala jako cíl turistů zajímajících se o historii a umění i jako vhodné místo na výlet s dětmi. Pro ně jsou zde nabízeny doprovodné programy, jako již zmiňovaná Včelnice, a mohou si zde vyzkoušet i střelbu lukem a kuší. Návštěvníci se zde cítí spokojeni, šťastni, potěšeni i povzbuzeni (*Obrázek 24*).

Zřícenina Prácheň je příjemná zastávka při procházkách či vyjíždkách na kole. Návštěvníci se zde cítí uvolnění, svobodní a naplnění radostí (*Obrázek 25*).

Autocamping Annín bych nabídla jako místo ideálně strávené dovolené, ať už pro skupinu přátel nebo rodinu s dětmi. Pro svoji strategickou polohu a možnost přírodního vyžití a v nedaleké Sušici i kulturního vyžití je vhodným místem k ubytování.

6 ZÁVĚR

Ve vybrané oblasti Pootaví byla zjišťována diverzifikovaná struktura předpokladů cestovního ruchu. Bylo zjištěno, že oblast disponuje kulturně-historickými i přírodními atraktivitami a ostatní superstrukturou. Jednotlivé atraktivity byly zpracovány digitálně.

Z výsledků výzkumu vyplynulo, že v zájmové oblasti Pootaví existuje diverzifikovaná struktura předpokladů cestovního ruchu. Nejvíce se zde vyskytují drobné sakrální památky, jako jsou kapličky, křížky a boží muka. Jednotlivé obce se odlišují strukturou předpokladů cestovního ruchu. Tyto skutečnosti byly zjištěny na základě šetření ve vybrané oblasti, studia dostupné literatury a informací zpřístupněných na internetu a získaných z Městských informačních center v Sušici a v Horažďovicích. Zhodnocení potenciálu předpokladů cestovního ruchu ve vybraném území spočívalo ve zjištění jednotlivých typů atraktivit na tomto území.

Na základě dotazníkového šetření byly zhodnoceny návštěvy vybraných lokalit. Motivy se lišily podle charakteru daného místa. Hrad Rabí láká turisty svou zajímavou polohou a historií, zříceninu Prácheň vyhledávají pro klidné prostředí a možnost relaxační procházky. Lokalita Annín přitahuje návštěvníky možností trávit odpočinek s přáteli či s rodinou v krásné přírodě v blízkosti řeky Otavy.

Přestože jsou všechny tři vybrané lokality poměrně oblíbené, našla by se ještě další zlepšení, která by přispěla k většímu pohodlí návštěvníků. Některé náměty by byly snadno realizovatelné, např. u zříceniny Prácheň by cyklisté jistě uvítali několik stojanů, kde by mohli bezpečně uložit svá kola a pokračovat od kostelíka sv. Klimenta dále ke zřícenině, kam je možno dojít pouze po vyšlapané pěšině. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že je místo využíváno především k odpočinku, a proto by bylo vhodné umístit několik laviček v prostorách zříceniny. V autocampingu Annín by bylo dobré umístit informační tabule s tipy na výlety do okolí a navázat bližší spolupráci s nedalekou jízdárnou v Divišově. Správa hradu Rabí připravuje každoročně bohatý program pro široký segment návštěvníků, ve kterém si může každý vybrat podle svých zálib. Jediným omezením při návštěvě hradu je chybějící bezbariérový přístup. Jeho zřízení je, vzhledem k rozsáhlosti hradního komplexu, zatím nereálné.

Dosažené výsledky práce vypovídají o možnostech dalšího rozvoje sledované oblasti. Zjišťují motivy, které vedou turisty k návštěvě zvolených atraktivit a jejich citový vztah k těmto místům. Z výsledků mohou odborníci vyvodit budoucí potenciál rozvoje a rozhodnout, čemu věnovat zvýšenou pozornost. Jde o to, aby byla oblast se svými možnostmi co nejvíce využita.

7 SUMMARY

There was made a survey in the chosen area of Pootaví in the structure of possibilities for tourism. The results of this research showed that this area disposes of both culturally-historical and natural attractivenesses. Every municipality are different from their conditions for tourism. Analyses of tourism potency in the chosen area was made according to the attractiveness of those areas.

The reasons of visiting places like: The Rabí Castle, Annín and the Pracheň Ruins were considered on the bases of the research. The reasons were different according to the character of the visited locality. In spite of all these three localities are relatively popular, there would be found another improvements which would minister to better comfort for visitors.

Attained results of the research reflects other possibilities of the development in service area. They express image, reasons of the tourists to visit specific localities and emotional attitude to these places.

8 SEZNAM PRAMENŮ A POUŽITÉ LITERATURY

- Adamec, J. *Hlavní strana-Penzion pod Sedlem* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.penzionpodsedlem.wz.cz/>>.
- Apartmány Bašta. *Apartmány Bašta - ubytování v Sušici na Šumavě* [online]. c2008 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.apartmany-basta.cz/>>.
- Autokempink Nové Městečko* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.sumavanet.cz/dlouhaves/kemp/>>.
- Balatka, B. & Demek, J. (2004). Geomorfologická charakteristika okresu Klatovy. In Zahradnický, J. et al., *Plzeňsko a Karlovarsko, Chráněná území ČR, svazek XI*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno.
- Bartošová, J. *Ves Dobruška: Historie Dobruška, Stěhovavá škola, Co tam uvidíte, Doprava, Fotogalerie* [online]. 2009 [cit. 2009-03-20]. Dostupné na: <<http://www.susice-sumava.cz/ves-dobrusin.php>>.
- Bína, J. (2002). Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. *Urbanismus a územní rozvoj*, 5(1), 2–11.
- Bouše, J. & Popláš J. (2004). Lesnická charakteristika okresu Klatovy. In Zahradnický, J. et al., *Plzeňsko a Karlovarsko, Chráněná území ČR, svazek XI*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno.
- Bureš, J. *Autokemp ANNÍN I* [online]. 2009 [cit. 2010-03-09]. Dostupné na: <<http://www.kempannin.sumava.net/kempannin/>>.
- CompAct Bohemia s.r.o. *Obec Dobruška* [online]. c2001-2010 [cit. 2010-03-09]. Dostupné na: <<http://www.dobrusin.cz/>>.
- Čácha s. r. o. *Infohelp* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.infohelp.cz/cz/domenview.php?file=penzionvolsovka.htm>>.
- Čejka, V. (2004). Botanická charakteristika okresu Klatovy. In Zahradnický, J. et al., *Plzeňsko a Karlovarsko, Chráněná území ČR, svazek XI*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno.
- Čermáková, A. & Střeleček, F. (1995). *Statistika I*. (1. vydání). České Budějovice: Zemědělská fakulta.

- Česká Republika. Zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). In *Zákon č. 254/2001 Sb.* 2001. Dostupné na: <<http://www.tzb-info.cz/t.py?t=15&i=342>>.
- Čimice u Sušice - Ubytování Sušice - Databáze ubytování v České republice [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na:
- Čížek, J. *Hrad Budětice, Džbán* [online]. c1995-2010 [cit. 2009-03-20]. Dostupné na: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=717>>.
- Dražka, P. *Ubytování na Šumavě* [online]. 2009 [cit. 2010-03-09]. Dostupné na: <<http://www.chalupacepice.wz.cz/>>.
- Dryjová, H. *Apartmán na Šumavě - Dlouhá Ves u Sušice* [online]. c2006 [cit. 2010-03-10]. Dostupné na: <<http://dryje.webpark.cz/vitejte.htm>>.
- Dvořák, J. *Kempy - Pádlo.cz* [online]. c2010 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.padlo.cz/reka/8/otava/kempy.html>>.
- Ferjenčík, J. (2000). *Úvod do metodologie psychologického výzkumu: jak zkoumat lidskou duši*. (1. vydání). Praha: Portál.
- Findlay, A. M., & Sparks, L. (2002): *Retailing: critical concepts, retail practices and operations*. London & New York, Routledge.
- Galileo Corporation s.r.o. *Oficiální stránky Obce Strašín - Historie obce* [online]. c2007 [cit. 2009-03-20]. Dostupné na: <<http://www.strasin.cz/historie-obce/>>.
- Goeldner, Ch. R., & Ritchie, J. R. B. (2009). *Tourism: Principles, Practices, Philosophies*. (11th Edition). New York: Wiley.
- Havlíček, K. *Penzion pod lesem, Annín, Šumava* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.annin.cz/>>.
- Hindls, R., Kaňoková, J. & Novák, I. (1995). *Statistické metody: (statistika B)*. (1. vydání). Praha: Vysoká škola ekonomická.
- Holeček, M., Mariot, P. & Střída, M. (2001). *Zeměpis cestovního ruchu*. (1. vydání). Praha: Nakladatelství ČGS.
- Horner, S., & Swarbrooke, J. (2003). *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. (1. vydání). Praha: Grada.

- Hostýnek, J. & Roubal, Z. (2004). Klimatická charakteristika okresu Klatovy. In Zahradnický, J. et al., *Plzeňsko a Karlovarsko, Chráněná území ČR, svazek XI*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno.
- Hotel a restaurace Fuferna* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.fuferna.cz/>>.
- Hotel Atawa - Hotel Atawa - Hotel ***Atawa* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.hotelatawa.cz/atawa>>.
- Hotel Gabreta* [online]. 2009 [cit. 2009-10-05]. Dostupné na: <<http://www.hotelgabretasusice.cz/>>.
- Hrala, V. (2001). *Geografie cestovního ruchu*. (2. vydání). Praha: Idea servis.
- Hsu, C. H. C., Wolfe, K., & Kang, S. K. (2004). Image assessment for a destination with limited comparative advantages. *Tourism Management*, 25, 121–126.
- Chalupa Šumava nedaleko Sušice - Ubytování Dobruška u Sušice - Databáze ubytování v České republice* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.e-ubytovani.eu/ubytovani/chalupa/dobrusin-u-susice/chalupa-sumava-nedaleko-susice/1954/>>.
- Chalupný, J. & Tomaník, M. *BalkanBoulder* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.airpoint.cz/boulder/>>.
- Chatová Osada Luh* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.osadaluh.cz/>>.
- Jakubíková, D. (2009). *Marketing v cestovním ruchu*. (1. vydání). Praha: Grada Publishing.
- Kamsi.cz, Sqele s. r. o., *Král Šumavy | Ubytování na Šumavě a v pošumaví, penzion Šumava | kamsi.cz* [online]. c1996 – 2010 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://ubytovani.kamsi.cz/sumava/penzion/kral-sumavy/detail/8536>>.
- Katedra cestovního ruchu, (2006). *Technické památky v produktech cestovního ruchu: vrstva lokalizace technických památek v měřítku 1: 500 000, JTSK [CD-ROM]*. Tábor: Katedra cestovního ruchu.
- Kavalová, M. *Index* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.pensionrabi.euweb.cz/>>.

- Kemp Žichovice [online]. 2009 [cit. 2010-03-09]. Dostupné na: <<http://www.kemp-zichovice.info/>>.
- Kiráľová, A. (2003). *Marketing: destinace cestovního ruchu*. (1. vydání). Praha: Ekopress.
- Kočárek, E. (2003). Geomorfologie Šumavy. In Anděra, M. et al., *Šumava: příroda – historie – život*. (1. vydání). Praha: Baset.
- Kopřivová, L. *Restaurace a penzion U Vítovců* [online]. c2007 [cit. 2009-10-05]. Dostupné na: <<http://www.penzionuvitovcu.cz/>>.
- Kotler, P. & Keller, K., L. (2007). *Marketing management*. (1. vydání). Praha: Grada Publishing
- Kotler, P. et al. (2007). *Moderní marketing*. (1. vydání). Praha: Grada Publishing.
- Koutný, P. *Vítejte na OTAVA.INFO - Půjčovna lodí Otava - Sušice - kánoe, rafty, pádla, vesty, vodácké upomínkové předměty* [online]. 2009a [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.otava.info/>>.
- Koutný, P. *Vítejte na OTAVA.INFO - Půjčovna lodí Otava - Sušice - kánoe, rafty, pádla, vesty, vodácké upomínkové předměty* [online]. 2009b [cit. 2009-12-27]. Dostupné na: <<http://www.otava.info/>>.
- Krutiš, Bohumil. *Loutkové divadlo v Sušici* [online]. 2009a [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.loutky.unas.cz/index.htm>>.
- Krutiš. *Ubytování u Sušice -* [online]. 2009b [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.chaloupka.unas.cz/>>.
- Kříž, H. (2004). Hydrologická charakteristika okresu Klatovy. In Zahradnický, J. et al., *Plzeňsko a Karlovarsko, Chráněná území ČR, svazek XI*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno.
- Ledvina, J. *Atrium Šumava* [online]. c2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <www.atriumsumava.webpark.cz>.
- Luděk Sorm & spol. *Zámek Žihobce - TURISTICKÉ REGIONY ČR - rezervační a informační systém* [online]. c1998-2010 [cit. 2009-03-20]. Dostupné na: <<http://www.sumava.tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=130750>>.
- Machková, H. (2006) *Mezinárodní marketing*. (2., rozšíř. a přeprac. vyd.). Praha: Grada Publishing.

- Malá, V. (1999). *Cestovní ruch: vybrané kapitoly*. (1. vydání). Praha: Fakulta mezinárodních vztahů VŠE.
- Mapa KČT. (2008). *Pootaví – Sušicko, Horažďovicko a Strakonicko*. (4. vydání). Praha: TRASA, spol. s r. o.
- Mareš, J. *Jezerní hora - Jezerní stěna – Černé jezero* [online]. c2003 [cit. 2009-03-20]. Dostupné na: <<http://www.plzenskykraj.kct.cz/vyhličky/sedlo.htm>>.
- Mariot, P. (1983). *Geografia cestovného ruchu*. (1. vydání). Bratislava: Akadémia.
- Mehrabian, A., & Russell, J. A. (1974). *An approach to environmental psychology*. Cambridge: Cambridge & London: MIT Press.
- Město Sušice, odbor cestovního ruchu. (2005). *Sušice – Brána Šumavy*. Sušice: MATYPO s. r. o.
- Město Sušice, odbor cestovního ruchu. (2008). *Ubytování v Sušici a blízkém okolí*. Plzeňský kraj: MATYPO s. r. o.
- Městské muzeum Horažďovice* [online]. 2009 [cit. 2010-02-26]. Dostupné na: <<http://www.muzeumhd.cz/>>.
- Michálková, J. (2004). Popis MZCHÚ a přírodních parků okresu Klatovy. In Zahradnický, J. et al., *Plzeňsko a Karlovarsko, Chráněná území ČR, svazek XI*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno.
- Mirvald, S., Dokoupil, J., Matušková, A., Novotná, M., Suda, J. & Reitspiess, Z. (1994). *Geografie cestovního ruchu*. (1. vydání). Plzeň: Pedagogická fakulta ZČU.
- Mlnářík, J. *JÍZDÁRNA DIVIŠOV U SUŠICE* [online]. c2003 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://divisov.jizdarna.cz/>>.
- Moore, K., Cushman, G. & Simmons, D. (1995). *Behavioral Conceptualization of Tourism and Leisure*. 22(1), 67 – 85.
- Moutinho, L. (ed.). (2000). *Strategic Management in Tourism*. (1. vydání). Oxon: CABI Publishing.
- Naglmüllerová, M. *Pravidelné akce v Sušici* [online]. 2010 [cit. 2010-02-10]. Dostupné na: <<http://www.sumavanet.cz/susice/fr.asp?tab=snet&id=3957&burl=>>>.
- Národní informační a poradenské středisko pro kulturu. *Návštěvnost památek v krajích ČR v roce 2008*. Praha: Centrum informací a statistik kultury, 2009 [cit. 2010-02-28].

Dostupné na: <<http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2009/03/navstevnost-pamatek-v-roce-2008.pdf>>.

našehory.cz. *Autokempink Nové Městečko Sušice Šumava levné ubytování hotely české hory penziony horské chaty apartmány na nasehory.cz®* [online]. c2001-2010b [cit. 2010-03-09]. Dostupné na: <<http://www.nasehory.cz/sumava/susice/autokempinkm/>>.

našehory.cz. *Nasehory.cz® hory české i slovenské - horské hotely, apartmány, penziony a chaty na horách* [online]. c2001-2010a [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <www.nasehory.cz/sumava/mariekratka>.

Navrátil, J. (2009). *Přednášky z předmětu Geografie cestovního ruchu*.

Navrátil, J., Pícha, K., & Hřebcová, J. (2010). The importance of historical monuments for domestic tourists: The case of South-western Bohemia (Czech Republic). *Moravian Geographical Reports* 18(1), 14–30.

Nováček, R. *Krytý plavecký bazén Horažďovice* [online]. c2003 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://bazen.horazdovice.cz/>>.

Nováček, R. *Krytý plavecký bazén Horažďovice* [online]. c2003a [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://bazen.horazdovice.cz/>>.

Novák, M. *Hrad Rabí - Akce* [online]. c2004-2010b [cit. 2010-02-28]. Dostupné na: <<http://www.rabi.cz/hrad/index.php?kat=akce&str=akce&m=2&jazyk=cs>>.

Novák, M. *Hrad Rabí - Kudy sem k nám* [online]. c2004-2010c [cit. 2010-02-28]. Dostupné na: <<http://www.rabi.cz/hrad/index.php?kat=o-nas&str=kudy-sem&m=1&jazyk=cs>>.

Novák, M. *Hrad Rabí - Stravování a ubytování* [online]. c2004-2010 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.rabi.cz/hrad/index.php?kat=o-nas&str=stravovani-ubytovani&m=11&jazyk=cs>>.

Novák, M. *Hrad Rabí - Vítejte na Rabí* [online]. c2004-2010a [cit. 2010-02-28]. Dostupné na: <<http://www.rabi.cz/hrad/index.php?kat=o-nas&str=o-nas&m=1&jazyk=cs>>.

Obůrková, E. (2008). *Kam na Šumavě*. (2., aktualiz. vyd.). Brno: Computer Press.

Offpark s. r. o. *Projekt Offpark | LOAP OFFPARK – Zábava na Šumavě* [online]. c2008-2010 [cit. 2010-02-26]. Dostupné na: <<http://www.offpark.cz/index.php?op=offpark>>.

Orieška, J. (2006). Systém cestovního ruchu. In Hesková, M. (Ed.), *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy* (pp. 9-27). Praha: Fortuna.

- Pala, P. *Manuál k aplikaci JanMap v.2.4.7* [online]. c2008 [cit. 2009-04-27]. Dostupné na: <<http://janitor.cenia.cz/www/public/manual/janmap/index.html>>.
- Palatková, M. (2006). *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu: jak získat více příjmů z cestovního ruchu*. (1. vydání). Praha: Grada Publishing.
- Paseo, *Turistické oblasti - Západní Čechy - Šumava a podhůří - Klatovsko - Tipy na výlety* [online]. c2009 [cit. 2009-12-27]. Dostupné na: <<http://www.vyletnik.cz/turisticke-oblasti/zapadni-cechy/klatovsko/>>.
- Pásková, M. & Zelenka J. (2002). *Cestovní ruch: výkladový slovník*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj.
- Pelikán design & reklama. *SPORT HOTEL PEKÁRNA* [online]. c2009 [cit. 2009-10-05]. Dostupné na: <<http://www.hotelpekarna.cz/>>.
- Pension Tauchen. *Pension Tauchen - Ubytování v Rabí = kvalita a příznivá cena* [online]. c2002-2008 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://hradrabí.sweb.cz/pensiontauchen.htm>>.
- Pension U Ševců. *Pension U Ševců - Home* [online]. c2008 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.pensionusevcu.unas.cz/>>.
- Penzion Jana Annín * Penzion a restaurace s terasou* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.penzion-jana.cz/kontakt/>>.
- Penzion U Fanouše, Šumava, Dolní Staňkov u Sušice* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.ufanouse.com/>>.
- Penzion u Hrbků* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <http://jugo.novinka.cz/rabi/hrbkovi/penz_hr.htm>.
- Penzion u Zámeckého parku* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.penziongalerie-sumava.cz/>>.
- Penzion v Lukách, ubytování Šumava. *Ubytování Šumava, penzion V Lukách, ubytování na Šumavě* [online]. c2008-2010 [cit. 2010-03-09]. Dostupné na: <<http://www.penzionvlukach.cz/cs/>>.
- Penziony.cz . Penzion Otava - Ubytování Sušice | Penziony.cz [online]. 2009a [cit. 2009-10-05]. Dostupné na: <www.penziony.cz/susice/penzion-otava/>.

- Penziony.cz. *Chalupa Libuše - Ubytování Sušice* | *Penziony.cz* [online]. 2009c [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.penziony.cz/susice/chalupa-libuse/>>.
- Penziony.cz. *Chata Kindelmann - Ubytování Sušice* | *Penziony.cz* [online]. 2009e [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.penziony.cz/susice/chata-kindelmann/#mapa>>.
- Penziony.cz. *Penzion Hnízdo - Ubytování Rabí* | *Penziony.cz* [online]. 2009f [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.penziony.cz/rabi/penzion-hnizdo/>>.
- Penziony.cz. *Penzion Kosí hnízdo - Ubytování Sušice* | *Penziony.cz* [online]. 2009d [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.penziony.cz/susice/penzion-kosi-hnizdo/>>.
- Penziony.cz. *Ubytování Čechová - Ubytování Dlouhá Ves* | *Penziony.cz* [online]. 2009b [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.penziony.cz/dlouha-ves/ubytovani-cechova/#mapa>>.
- Petrů, Z. (1999). *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. (1. vydání). Praha: IDEA SERVIS.
- Plamínek, J. (2007). *Tajemství motivace: jak zařídit, aby pro vás lidé rádi pracovali*. (1. vydání). Praha: Grada Publishing.
- Quitt, E., (1971). *Klimatické oblasti Československa*. Studia Geographica 16. Brno: ČSAV.
- Reiser, S. *Penzion* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.penzionlibuse.wz.cz/>>.
- Ritchie, J. R. B., & Crouch G. I. (2003). *The Competitive Destination: A Sustainable Tourism Perspective*. (1. vydání). Oxon: CABI Publishing.
- Rosenauer.cz. *Rozenauerův mlýn - Domů* [online]. c2007-2010 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://rosenauer.unas.cz/>>.
- Sedlecká, M. *Domovská* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://chalupasedlecka.sweb.cz/>>.
- Seger, J. & Hindls, R. (1993). *Statistické metody v ekonomii*. (1. vydání). Jinočany: H & H.
- Seznam.cz, a. s. *Firmy.cz : Lawn Tennis Club Sušice* [online]. c1996-2010 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.firmy.cz/Remesla-a-sluzby/Sportovni-sluzby/Sportovni-centra-a-sportoviste/Tenisove-kurty/reg/kraj-plzensky>>.
- Silovská, E. *Hostinec a penzion U BÍLÉ RŮŽE* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.penzionubileruze.cz/>>.

- SisleyStudio.com. *Ubytování U Jezu* [online]. [1999] [cit. 2009-10-05]. Dostupné na: <<http://penzion.susice.sweb.cz/>>.
- Spolek pro popularizaci jižních Čech. *JIŽNÍ ČECHY A ŠUMAVA* [online]. 2010 [cit. 2010-03-28]. Dostupné na: <<http://www.jiznicechy.org/cz/index.php?path=mest/annin.htm>>.
- Svatoš & Pavlík. *Penzion Houba Horažďovice* [online]. 2009 [cit. 2010-03-10]. Dostupné na: <<http://www.penzionhorazdovice.wz.cz/>>.
- Svatoš, M. et al. (2009). *Zahraniční obchod: teorie a praxe*. (1. vydání) Praha: Grada Publishing.
- Svatošová, L. & Kába, B. (2007). *Statistické metody I*. (1. vydání). Praha: Provozně ekonomická fakulta ČZU.
- Šperl, J. *Šumava - Annín* [online]. 2007-2010 [cit. 2009-03-20]. Dostupné na: <<http://www.sumavaregion.cz/index.php?s=87>>.
- Šperl, J. *Šumava - Annín* [online]. c2008-2010 [cit. 2009-12-27]. Dostupné na: <<http://www.sumavaregion.cz/index.php?s=87>>.
- Šprincová, S. (1975). *Úvod do geografie cestovního ruchu*. (1. vydání). Olomouc: Přírodovědecká fakulta UP.
- Šumava* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.sumava-iris.wz.cz/>>.
- Šumava* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.sumava-chata.wz.cz/>>.
- ŠumavaNet.CZ. *HORAŽĎOVICE A OKOLÍ: Historie Horažďovic* [online]. 2009a [cit. 2010-02-28]. Dostupné na: <<http://www.sumavanet.cz/horazdovice/fr.asp?tab=snet&id=5100&burl=&pt=HS>>.
- ŠumavaNet.CZ. *HORAŽĎOVICE A OKOLÍ: Hrad Rabí* [online]. c1997-2007i [cit. 2009-03-20]. Dostupné na: <<http://www.sumavanet.cz/horazdovice/fr.asp?tab=snet&id=1363&burl=&pt=RE>>.
- ŠumavaNet.CZ. *HORAŽĎOVICE A OKOLÍ: Každoročně pořádané akce, které nepřehlédněte* [online]. 2009b [cit. 2010-02-28]. Dostupné na: <<http://www.sumavanet.cz/horazdovice/fr.asp?tab=snet&id=5103&burl=&pt=KU>>.
- ŠumavaNet.CZ. *HORAŽĎOVICE A OKOLÍ: Prácheň* [online]. c1997-2007i [cit. 2009-03-20]. Dostupné na: <<http://www.sumavanet.cz/horazdovice/fr.asp?tab=snet&id=5133&burl=&pt=RE>>.

- ŠumavaNet.CZ. *HORAŽDOVICE A OKOLÍ: Zámek Žichovice* [online]. c1997-2007j [cit. 2009-03-20]. Dostupné na:
<<http://www.sumavanet.cz/horazdovice/fr.asp?tab=snet&id=5164&burl=&pt=RE>>.
- ŠumavaNet.CZ. *Hotel Prácheň, Horažďovice: ubytování, restaurace, kavárna, pizzeria, společenský sál* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na:
<<http://www.hotelprachen.cz/hotelprachen/>>.
- ŠumavaNet.CZ. *Hotel ZLATÝ JELEN, Horažďovice* [online]. c2002 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.zlatyjelen.sumava.net/start.asp>>.
- ŠumavaNet.CZ. *HRÁDEK A OKOLÍ* [online]. c1997-2007h [cit. 2009-03-20]. Dostupné na:
<<http://www.sumavanet.cz/hradek/>>.
- ŠumavaNet.CZ. *Informační server ŠumavaNet.CZ* [online]. c1997-2007a [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.sumavanet.cz/www/fr.asp?tab=snet&id=1&burl=/sport.asp>>.
- ŠumavaNet.CZ. *Informační server ŠumavaNet.CZ* [online]. c1997-2007b [cit. 2009-22-08]. Dostupné na: <<http://www.sumavanet.cz/www/fr.asp?tab=snet&id=1&burl=/sport.asp>>.
- ŠumavaNet.CZ. *Informační server ŠumavaNet.CZ* [online]. c1997-2007c [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.sumavanet.cz/horazdovice/sport.asp?lng=cz>>.
- ŠumavaNet.CZ. *Muzeum Šumavy - Sušice, Kašperské Hory, Železná Ruda* [online]. c1997-2007d [cit. 2009-03-20]. Dostupné na: <<http://muzeum.sumava.net/>>.
- ŠumavaNet.CZ. *Nezdice a okolí* [online]. c1997-2007k [cit. 2009-03-20]. Dostupné na:
<<http://www.sumavanet.cz/nezdice/historie.asp>>.
- ŠumavaNet.CZ. *Pension MILLI, Sušice - Šumava* [online]. c2008 [cit. 2009-10-05]. Dostupné na: <<http://www.pensionmilli.sumava.net/pensionmilli/>>.
- ŠumavaNet.CZ. *SUŠICE A OKOLÍ - Bývalé lázně Odolenov (pod Svatoborem)* [online]. c1997-2007f [cit. 2009-03-20]. Dostupné na:
<<http://www.sumavanet.cz/susice/fr.asp?tab=snet&id=1700&burl=>>>.
- ŠumavaNet.CZ. *SUŠICE A OKOLÍ - Kostel sv. Mořice v Mouřenci u Annína* [online]. 1999-2009 [cit. 2009-12-27]. Dostupné na:
<<http://www.sumavanet.cz/susice/fr.asp?tab=snet&id=3704&burl=>>>.

- ŠumavaNet.CZ. *SUŠICE A OKOLÍ - Památky ve městě - krátký přehled* [online]. c1997-2007e [cit. 2009-03-20]. Dostupné na:
<<http://www.sumavanet.cz/susice/fr.asp?tab=snet&id=1257&burl=>>.
- ŠumavaNet.CZ. *SUŠICE A OKOLÍ - Přehled ubytování v Sušici* [online]. 1999-2009 [cit. 2010-03-10]. Dostupné na:
<<http://www.sumavanet.cz/susice/fr.asp?tab=snet&id=4297>>.
- ŠumavaNet.CZ. *SUŠICE A OKOLÍ - Sklárna Annín - prohlídka brusírný skla, prodejna* [online]. c1997-2007g [cit. 2009-03-20]. Dostupné na:
<<http://www.sumavanet.cz/susice/fr.asp?tab=snet&id=3740&burl=>>.
- ŠumavaNet.CZ. *TJ Sušice* [online]. c1997-2007m [cit. 2009-03-22]. Dostupné na:
<<http://www.sumavanet.cz/tjsusice/>>.
- ŠumavaNet.CZ. *Ubytování v soukromí - Marešovi* [online]. c1997-2007n [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.sumava.net/jms/>>.
- Švelch, Z. *Otava Tour Sušice - Půjčovna lodí, raftů a horských kol* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.otavatour.cz/clanky.php?link=kontakt>>.
- Tenis Klub Horažďovice. *Tenis Klub Horažďovice* [online]. 2006 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.tkhd.cz/index.php?part=kontakt>>.
- Tichý, P. *Hotel *** U Daliborky* [online]. c2009 [cit. 2009-10-05]. Dostupné na:
<<http://www.hoteludaliborky.cz/>>.
- T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové. *Zvláště chráněná území (§14)* [online]. c1999-2010a [cit. 2009-03-28]. Dostupné na:
<http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1667>.
- T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové. *Zvláště chráněná území (§14)* [online]. c1999-2010b [cit. 2009-03-28]. Dostupné na:
<http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=2054>.
- T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové. *Zvláště chráněná území (§14)* [online]. c1999-2010c [cit. 2009-03-28]. Dostupné na:
<http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=336>.

T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové. *Zvláště chráněná území (§14)* [online]. c1999-2010d [cit. 2009-03-28]. Dostupné na:

<http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=349>.

T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové. *Zvláště chráněná území (§14)* [online]. c1999-2010e [cit. 2009-03-28]. Dostupné na:

<http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1406>.

T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové. *Zvláště chráněná území (§14)* [online]. c1999-2010f [cit. 2009-03-28]. Dostupné na:

<http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=909>.

T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové. *Zvláště chráněná území (§14)* [online]. c1999-2010g [cit. 2009-03-28]. Dostupné na:

<http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=416>.

T-MAPY spol. s r. o. Hradec Králové. *Zvláště chráněná území (§14)* [online]. c1999-2010h [cit. 2009-03-28]. Dostupné na:

<http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1084>.

T-MIX s.r.o. *T-MIX s.r.o.* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.t-mix.cz/>>.

Tvrdík, F. *Hotel Svatobor* [online]. c2002 [cit. 2009-10-05]. Dostupné na: <<http://www.hotel-svatobor.cz/>>.

Ubytovani-sumava.unas.cz. *Sušice - Ubytování Šumava* [online]. c2008 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://ubytovani-sumava.unas.cz/?susice,39>>.

Vaníček, J. & Křest'an, V. *Marketing cestovního ruchu* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2007 [cit. 18. 12. 2009]. Dostupné na:

<[http://ct.scentrum.cz/eknihovna/index.php?SERV\[service_id\]=ek_preview&SERV\[message_id\]=preview](http://ct.scentrum.cz/eknihovna/index.php?SERV[service_id]=ek_preview&SERV[message_id]=preview)>

- Velké Hydčice* [online]. c2010 [cit. 2009-03-20]. Dostupné na: <<http://www.velkehydvice.cz/>>.
- Vepřek K. (2002): Hodnocení potenciálu cestovního ruchu a jeho využití v územních plánech VÚC. *Urbanismus a územní rozvoj*, 5(3), 17–28.
- Vítek, P. *McVítek - Ubytování Sušice na Šumavě* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.ubytovani.mcvitek.cz/>>.
- Vlášek, J. *IŠumava* [online]. c2006-2010a [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.isumava.cz/katalog.php?akce=detail&id=405>>.
- Vlášek, J. *IŠumava* [online]. c2006-2010b [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.isumava.cz/katalog.php?akce=vypis&kat=91>>.
- Vlášek, J. *IŠumava* [online]. c2006-2010c [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.isumava.cz/katalog.php?akce=vypis&kat=95>>.
- Vodácké tábořiště Otava, kemp Sušice - Úvod* [online]. 2009 [cit. 2009-03-22]. Dostupné na: <<http://www.kempsusice.cz/>>.
- Vystoupil, J., Šauer, M., Holešinská, A. & Metelková, P. (2006). *Základy cestovního ruchu: distanční studijní opora*. (1. vydání). Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta.
- Vystrčil, R. *LevneUbytovani.net - Chalupa Šumava, Dobruška u Sušice* [online]. c2000-2010 [cit. 2010-03-09]. Dostupné na: <<http://www.levneubytovani.net/objekt.php?nazev=chalupa-sumava-dobrusin>>.
- World Media Partners s. r. o. *Hlavní stránka - CZeCOT - dovolená a ubytování v ČR* [online]. c2002-2010 [cit. 2010-03-23]. Dostupné na: <<http://www.czecot.com/cz/>>.
- Zdeborský, A. *Svatobor u Sušice - Ubytování na chatě Svatozor s rozhlednou* [online]. c2001-2005b [cit. 2009-10-05]. Dostupné na: <<http://www.svatobor.cz/ubytovani.html>>.
- Zdeborský, A. *Svatobor u Sušice - úvodní stránka* [online]. c2001-2005 [cit. 2009-12-27]. Dostupné na: <<http://www.svatobor.cz/index2.html>>.
- Zdeborský, A. *Svatobor u Sušice - úvodní stránka* [online]. c2001-2005 [cit. 2009-03-20]. Dostupné na: <<http://www.svatobor.cz/index2.html>>.

9 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1	Vzdálenost místa bydliště návštěvníků, n = 192	29
Tabulka 2	Pravidelně pořádané akce v Sušici	45
Tabulka 3	Pravidelně pořádané akce v Horažďovicích	46
Tabulka 4	Percepce zkoumaných turistických lokalit jejich návštěvníky	55
Tabulka 5	Percepce zkoumaných turistických lokalit jejich návštěvníky	60
Tabulka 6	Percepce zkoumaných turistických lokalit jejich návštěvníky	65
Tabulka 7	Aktivity provozované v rámci cesty	70

10 SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1.</i>	Pohlaví a věk respondentů, n = 192.....	27
<i>Obrázek 2.</i>	Vzdělání respondentů, n = 192.....	28
<i>Obrázek 3.</i>	Fáze životního cyklu respondentů, n = 192.....	28
<i>Obrázek 4.</i>	Vzdálenost místa bydliště respondentů, n = 192.....	30
<i>Obrázek 5.</i>	Velikost místa bydliště respondentů, n = 192.....	30
<i>Obrázek 6.</i>	Preference výběru dovolené respondentů, n = 192.....	31
<i>Obrázek 7.</i>	Délka dovolené, n = 192.....	32
<i>Obrázek 8.</i>	Opakovanost návštěvy, n = 192.....	32
<i>Obrázek 9.</i>	Typ cestování, n = 192.....	33
<i>Obrázek 10.</i>	Vztah respondentů k životnímu prostředí, n = 192.....	34
<i>Obrázek 11.</i>	Vztah spokojenosti a ceny, n = 192.....	35
<i>Obrázek 12.</i>	Vztah spokojenosti a dalšího chování, n = 192.....	35
<i>Obrázek 13.</i>	Využití půdy ve vybrané lokalitě Pootaví.....	40
<i>Obrázek 14.</i>	Kulturně-historické památky v zájmové oblasti Pootaví, n = 154.....	41
<i>Obrázek 15.</i>	Ubytovací zařízení v zájmové oblasti Pootaví, n = 71.....	43
<i>Obrázek 16.</i>	Rekreační aktivity v zájmové oblasti Pootaví, n = 22.....	44
<i>Obrázek 17.</i>	Kulturně-historické památky v zájmové oblasti Pootaví, n = 70.....	48
<i>Obrázek 18.</i>	Rozdělení ubytovacích zařízení podle obcí, n = 70.....	49
<i>Obrázek 19.</i>	Rekreační aktivity v zájmové oblasti Pootaví, n = 22.....	49
<i>Obrázek 20.</i>	Asociace s Annínem, n = 64 (ze 192 dotazníků).....	50
<i>Obrázek 21.</i>	Asociace s hradem Rabí, n = 64 (ze 192 dotazníků).....	51
<i>Obrázek 22.</i>	Asociace se zříceninou Prácheň, n = 64 (ze 192 dotazníků).....	51
<i>Obrázek 23.</i>	Zažívané emoce v Anníně, n = 64 (ze 192 dotazníků).....	52
<i>Obrázek 24.</i>	Zažívané emoce na hradě Rabí, n = 64 (ze 192 dotazníků).....	53

<i>Obrázek 25.</i>	Zažívané emoce na zřícenině Prácheň, n = 64 (ze 192 dotazníků).....	54
<i>Obrázek 26.</i>	Rozdíly ve vnímání zkoumaných lokalit na škále sémantického diferenciálu normální – překvapivé. Počet odpovědí n = 192. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variance. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).	56
<i>Obrázek 27.</i>	Vnímání lokality Annín, n = 64 (ze 192 dotazníků)	57
<i>Obrázek 28.</i>	Vnímání lokality Rabí, n = 64 (ze 192 dotazníků)	58
<i>Obrázek 29.</i>	Vnímání lokality Prácheň, n = 64 (ze 192 dotazníků)	59
<i>Obrázek 30.</i>	Rozdíly ve vnímání zkoumaných lokalit na škále sémantického diferenciálu normální – překvapivé. Počet odpovědí n = 192. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variance. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).	61
<i>Obrázek 31.</i>	Motivace k návštěvě na lokalitě Annín, n = 64 (ze 192 dotazníků)	62
<i>Obrázek 32.</i>	Motivace k návštěvě na lokalitě Rabí, n = 64 (ze 192 dotazníků).....	63
<i>Obrázek 33.</i>	Motivace k návštěvě na lokalitě Prácheň, n = 64 (ze 192 dotazníků)	64
<i>Obrázek 34.</i>	Rozdíly ve vnímání zkoumaných lokalit na škále sémantického diferenciálu normální – překvapivé. Počet odpovědí n = 192. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variance. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,01$).	66
<i>Obrázek 35.</i>	Aktivity provozované v rámci cesty na lokalitě Annín, n = 64 (ze 192 dotazníků)	67
<i>Obrázek 36.</i>	Aktivity provozované v rámci cesty na lokalitě Rabí, n = 64 (ze 192 dotazníků)	68
<i>Obrázek 37.</i>	Aktivity provozované v rámci cesty na lokalitě Prácheň, n = 64 (ze 192 dotazníků)	69

11 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1	Mapa vybraného území	95
Příloha 2	Hrad Rabí	96
Příloha 3	Zřícenina Prácheň.....	96
Příloha 4	Annín.....	97

12 PŘÍLOHY

Příloha 1

Mapa vybraného území

8 km

Zdroj: Janitor 2

Příloha 2 Hrad Rabí

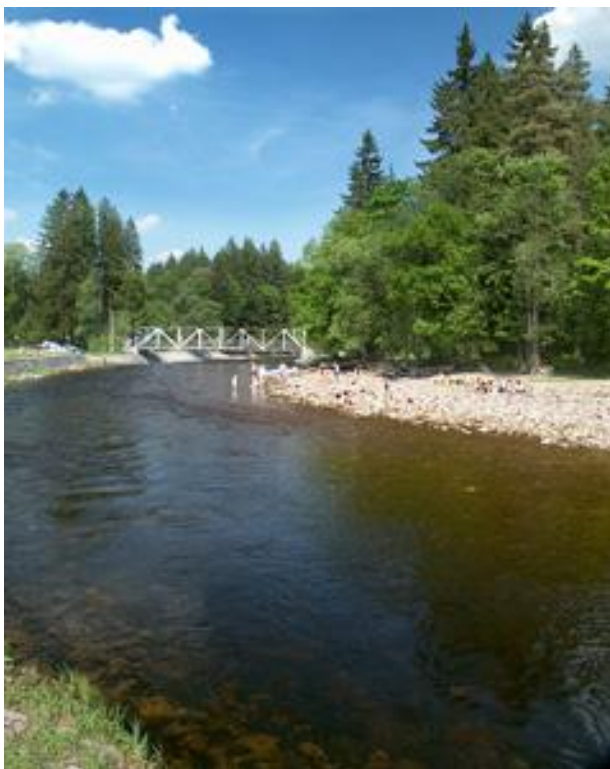

Zdroj: Čapek, J., 2009

Příloha 3 Zřícenina Prácheň

Zdroj: Informační server ŠumaveNet, 1999-2009

Zdroj: Informační server ŠumavaNet, 1999-2009